

**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ
ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΣΧΕΣΕΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ- ΠΟΛΙΤΩΝ**

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ

**ΤΩΝ ΣΥΝΗΘΕΣΤΕΡΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ, ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ:**

- **ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ**
- **ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ**
- **ΤΕΛΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΩΝ**
- **ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ**
- **ΜΗΤΡΩΟΥ**
- **ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ**

ΙΟΥΝΙΟΣ 2014

ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (αρμοδιότητα της Δ/σης Φορολογίας Εισοδήματος)

Επισήμανση: Τα θέματα που αφορούν στην υποβολή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος οικονομικού έτους 2014, έχουν περιληφθεί σε Εγχειρίδια τα οποία είναι αναρτημένα στις ιστοσελίδες του Υπουργείου. Για την πληρότητα της ύλης του κειμένου, περιλαμβάνονται και στο παρόν Εγχειρίδιο.

A) ΤΜΗΜΑ Α' (ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ)

1. Ποια είναι τα κριτήρια για την υπαγωγή στη φορολογία των φυσικών προσώπων, κατοίκων ημεδαπής και αλλοδαπής, βάσει του άρθρου 2 του ΚΦΕ;

Σε φόρο για το παγκόσμιο εισόδημά του υπόκειται κάθε φυσικό πρόσωπο, το οποίο έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του στην Ελλάδα. Σε φόρο για το εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα υπόκειται κάθε φυσικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από τον τόπο κατοικίας του ή της συνήθους διαμονής του. Ως συνήθης θεωρείται η διαμονή στην Ελλάδα η οποία υπερβαίνει τις εκατόν ογδόντα τρεις ημέρες συνολικά μέσα στο ίδιο ημερολογιακό έτος. Η διαμονή τεκμαίρεται ως συνήθης, εκτός αν ο φορολογούμενος αποδείξει διαφορετικά.

Επίσης, κάθε φυσικό πρόσωπο που υπηρετεί στην αλλοδαπή, εάν: **α)** είναι λειτουργός ή συνδέεται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου με φορέα της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 1B του ν. 2362/1995, που έχει προστεθεί με το άρθρο 2 του ν.3871/2010 ή **β)** συνδέεται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου με θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή Διεθνή Οργανισμό και είχε κατά το χρόνο της εισόδου του στην υπηρεσία του θεσμικού οργάνου της Ε.Ε. ή του Διεθνούς Οργανισμού την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του στην Ελλάδα, **θεωρείται ότι συνεχίζει να έχει την κατοικία του στην Ελλάδα.** Ομοίως, θεωρούνται ότι έχουν την κατοικία τους στην Ελλάδα και τα μέλη της οικογένειας που το βαρύνουν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7, εκτός αν έχουν την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους σε κράτος στο οποίο υπόκεινται σε φόρο για το παγκόσμιο εισόδημά τους και το κράτος αυτό δεν περιλαμβάνεται στον κατάλογο των κρατών που περιέχεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 51A.

Επομένως, ένας κάτοικος Ελλάδας ή συνήθως διαμένων στην Ελλάδα φορολογείται στη χώρα μας για το σύνολο των εισοδημάτων που αποκτά, τόσο στην ημεδαπή, όσο και στην αλλοδαπή, ενώ ο κάτοικος αλλοδαπής φορολογείται στην Ελλάδα μόνο για το εισόδημα που αποκτά από πηγές Ελλάδας.

Κατ' εξαίρεση των ανωτέρω, υπόκειται σε φόρο μόνο για το εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα, για τρία διαδοχικά έτη και για μία μόνο φορά, το φυσικό πρόσωπο που έχει τη συνήθη διαμονή του στην Ελλάδα και υπόκειται σε φόρο για το παγκόσμιο εισόδημά του σε κράτος το οποίο δεν έχει συνάψει με την Ελλάδα Σύμβαση για την Αποφυγή Διπλής Φορολογίας σχετικά με τους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου και εφόσον το κράτος αυτό δεν περιλαμβάνεται στον κατάλογο των κρατών που περιέχεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 51A. Το χρονικό διάστημα των τριών ετών υπολογίζεται από την έναρξη διαμονής του φυσικού προσώπου στην Ελλάδα (ΠΟΛ.1142/2012).

2. Ποια είναι τα δικαιολογητικά που υποχρεούνται να υποβάλλουν τα φυσικά πρόσωπα τα οποία δηλώνουν ότι φορολογούνται μόνο για τα εισοδήματά τους που προκύπτουν στην Ελλάδα και σε ποια Δ.Ο.Υ υποβάλλονται;

Τα εν λόγω δικαιολογητικά καθορίζονται με την ΠΟΛ. 1136/10.06.2013 Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών και υποβάλλονται, μέσω του φορολογικού εκπροσώπου του, στη Δ.Ο.Υ στην οποία ο υπόχρεος υποβάλλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος, ως κάτοικος αλλοδαπής.

3. Ποια είναι η προθεσμία για την υποβολή των πιο πάνω δικαιολογητικών;

Σύμφωνα με την ΠΟΛ.1051/06.03.2014 τα φυσικά πρόσωπα που δηλώνουν κάτοικοι εξωτερικού και αποκτούν πραγματικό εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα υποχρεούνται να υποβάλουν, εμπρόθεσμα (πριν την λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματός τους και όχι πέραν της λήξης του οικείου οικον. έτους), σε φυσική μορφή τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά, από τα οποία προκύπτει ότι είναι κάτοικοι εξωτερικού, μέσω του φορολογικού εκπροσώπου τους, στην καθ' ύλην αρμόδια ΔΟΥ όπου ο υπόχρεος υποβάλλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος ως κάτοικος αλλοδαπής.

4. Τι προβλέπεται για την περίπτωση όπου τα πιο πάνω δικαιολογητικά δεν προσκομιστούν ή προσκομιστούν εκπρόθεσμα;

Η μη υποβολή ή η εκπρόθεσμη υποβολή των προβλεπόμενων δικαιολογητικών, για την απόδειξη της φορολογικής κατοικίας των φυσικών προσώπων, συνεπάγεται ότι θα θεωρούνται κάτοικοι Ελλάδας και θα φορολογούνται στην Ελλάδα για το παγκόσμιο εισόδημά τους.

5. Ποια δικαιολογητικά πρέπει να υποβληθούν μαζί με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος για τις εκπιπτόμενες δαπάνες;

Διατηρείται η έκπτωση 10% από τον φόρο που προκύπτει για τα εισοδήματα που φορολογούνται με την κλίμακα των μισθωτών και συνταξιούχων για τις εξής δαπάνες:

ΔΑΠΑΝΗ ΙΑΤΡΙΚΗΣ, ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗΣ, ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ

Έξοδα ιατρικής περίθαλψης

Ως έξοδα ιατρικής περίθαλψης θεωρούνται οι αμοιβές που καταβάλλονται σε ιατρούς όλων των ειδικοτήτων και ιατρικά κέντρα, για ιατρικές επισκέψεις και εξετάσεις, οι αμοιβές που καταβάλλονται σε οδοντιάτρους για οδοντοθεραπεία, οδοντοπροσθετική και γναθοχειρουργικό, η δαπάνη για φυσιοθεραπεία και λουτροθεραπεία, καθώς και για λογοθεραπεία και για επισκέψεις σε ψυχολόγο, για την αποκατάσταση της υγείας ύστερα από σχετική γνωμάτευση του θεράποντος ιατρού. Για την αναγνώριση της δαπάνης που καταβάλλεται σε ψυχολόγο και λογοθεραπευτή, εκτός από τη γνωμάτευση του γιατρού απαιτείται και βεβαίωση του γιατρού ότι έλαβε υπόψη του τα πορίσματα του ψυχολόγου ή του λογοθεραπευτή για την παροχή των τελικών υπηρεσιών του. Για ιατρικές επισκέψεις και εξετάσεις απαιτείται διπλότυπη απόδειξη του ιατρού σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ΚΒΣ.

Έξοδα νοσοκομειακής περίθαλψης

Ως έξοδα νοσοκομειακής περίθαλψης θεωρούνται οι πιο κάτω δαπάνες, για την απόδειξη της καταβολής των οποίων απαιτούνται τα εξής δικαιολογητικά:

A. Προκειμένου για νοσήλια σε ιδιωτικές κλινικές:

α) Διπλότυπη απόδειξη της κλινικής, από την οποία να προκύπτει το ποσό της δαπάνης, για τη νοσηλεία του ασθενή. Για την έκδοση αυτής της απόδειξης εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του ΚΒΣ, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

β) Βεβαίωση του διευθυντή της κλινικής για το χρόνο νοσηλείας του ασθενή και το ποσό των εξόδων αυτής, αναλυτικά κατά είδος εξόδου.

B. Προκειμένου για νοσήλια σε κρατικά και λοιπά νοσηλευτικά ιδρύματα:

α) Διπλότυπη απόδειξη είσπραξης του νοσηλευτικού ιδρύματος, από την οποία να προκύπτει το ποσό της δαπάνης, για τη νοσηλεία του ασθενή.

(β) Βεβαίωση του διευθυντή του νοσηλευτικού ιδρύματος, για το χρόνο νοσηλείας του ασθενή και το ποσό των εξόδων αυτής, αναλυτικά κατά είδος εξόδου.

Στις πιο πάνω υποπεριπτώσεις, δεν είναι απαραίτητη η υποβολή των πιο πάνω βεβαιώσεων, αν τα στοιχεία αυτών αναγράφονται στις διπλότυπες αποδείξεις εισπράξεων.

Γ. Έξοδα για την απασχόληση νοσοκόμου

α) Βεβαίωση του θεράποντα ιατρού, με την οποία να βεβαιώνεται το είδος της νόσου από την οποία πάσχει ο ασθενής, η διάρκειά της, καθώς και η ανάγκη απασχόλησης νοσοκόμου, λόγω της σοβαρότητας της νόσου.

β) Απόδειξη είσπραξης της αμοιβής από το πρόσωπο που πρόσφερε υπηρεσίες ως νοσοκόμος, στην οποία πρέπει να αναφέρεται το ονοματεπώνυμό του, το όνομα του πατέρα του, ο αριθμός φορολογικού μητρώου ή ταυτότητας, η διεύθυνση της κατοικίας του και η χρονική διάρκεια παροχής των υπηρεσιών του, νόμιμα υπογραμμένη.

Δ. Έξοδα σε επιχειρήσεις περίθαλψης ηλικιωμένων και προσώπων που πάσχουν από κινητική αναπηρία, οι οποίες εδρεύουν στην Ελλάδα.

α) Διπλότυπη απόδειξη παροχής υπηρεσιών, η οποία εκδίδεται από τη επιχείρηση που εισπράττει την αμοιβή σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΒΣ, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

β) Βεβαίωση του διευθυντή ή του νόμιμου εκπροσώπου της επιχείρησης για τον ακριβή χρόνο της περίθαλψης του προσώπου που κατέβαλε ή για το οποίο καταβλήθηκε η δαπάνη, καθώς και το ποσό αυτής κατά κατηγορία δαπάνης.

Ε. Έξοδα αγοράς και τοποθέτησης οργάνων στο σώμα του ασθενή και αντικατάστασης μελών του σώματός του με τεχνητά.

Σε περίπτωση που η σχετική δαπάνη αποτελεί μέρος των εξόδων νοσοκομειακής περίθαλψης, απαιτούνται τα δικαιολογητικά που προαναφέρθηκαν στην πιο πάνω περίπτωση. Σε περίπτωση

που ο ίδιος ο ασθενής προμηθεύεται τα όργανα ή τα τεχνητά μέλη από το ελεύθερο εμπόριο, απαιτείται απόδειξη λιανικής πώλησης. Η απόδειξη αυτή, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ΚΒΣ, πρέπει να περιέχει, εκτός από τα στοιχεία που ορίζουν αυτές οι διατάξεις και το ονοματεπώνυμο του αγοραστή, καθώς και το είδος του πωλούμενου πράγματος. Σε περίπτωση αγοράς γυαλιών όρασης ή φακών επαφής ή ακουστικών βαρηκοΐας, εκτός από την απόδειξη που προβλέπει ο ΚΒΣ, απαιτείται και βεβαίωση γιατρού.

ΣΤ. Ειδικές δαπάνες περίθαλψης ανάπηρων παιδιών ή πασχόντων από ανίατο νόσημα.

α) Διπλότυπη απόδειξη είσπραξης, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΒΣ, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

β) Βεβαίωση του διευθυντή της σχολής ή του θεραπευτηρίου από την οποία να προκύπτει ο ακριβής χρόνος φοίτησης ή περίθαλψης, το ποσό της δαπάνης αναλυτικά, καθώς και η πάθηση του τέκνου (ονομασία ανίατου νοσήματος) ή την κατάσταση στην οποία βρίσκεται αυτο(τυφλό, κωφάλαλο κτλ.) Αν τα σχετικά δικαιολογητικά έχουν εκδοθεί από αλλοδαπό φορέα (σχολείο ή θεραπευτήριο) πρέπει να έχουν περιεχόμενο σύμφωνα με τα παραπάνω.

Νοσήλια που καταβάλλονται στην αλλοδαπή

Προκειμένου για έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης που καταβάλλονται στην αλλοδαπή, απαιτούνται οι σχετικές βεβαιώσεις των αλλοδαπών ιατρών ή νοσοκομείων.

Ποσοστό 10% των δαπανών ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης εφόσον υπερβαίνουν το 5% του ατομικού φορολογούμενου εισοδήματος που προέρχεται από το σύνολο των εισοδημάτων που φορολογούνται με την κλίμακα των μισθωτών – συνταξιούχων, θα αφαιρεθεί από το φόρο. Το ποσό της μείωσης δεν μπορεί να υπερβεί τα 3.000 ευρώ, για τον κάθε φορολογούμενο.

Έξοδα φαρμακευτικής περίθαλψης

Περιλαμβάνονται τα έξοδα για φαρμακευτική περίθαλψη. Για την αναγνώριση της δαπάνης απαιτείται απόδειξη λιανικής πώλησης του φαρμακείου σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΒΣ.

ΔΑΠΑΝΗ ΔΩΡΕΩΝ

Για την απόδειξη της καταβολής του ποσού των δωρεών ή χορηγιών, απαιτούνται τα ακόλουθα, κατά περίπτωση, δικαιολογητικά:

Α) Προκειμένου για δωρεά ιατρικών μηχανημάτων και ασθενοφόρων αυτοκινήτων στα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και νοσοκομεία Ν.Π.Ι.Δ. που επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό:

(α) Βεβαίωση του δωρεοδόχου ότι έγινε αποδεκτή η δωρεά.

(β) Αντίγραφο του πρωτοκόλλου παράδοσης – παραλαβής.

Β) Προκειμένου για δωρεά χρηματικών ποσών στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, το Εθνικό Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής, τους Ιερούς ναούς, τις Ιερές Μονές του Αγίου Όρους, το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, τα Πατριαρχεία Αλεξανδρείας και Ιεροσολύμων, την Ιερά Μονή Σινά, την Ορθόδοξη Εκκλησία της Αλβανίας, τα δημοτικά νοσοκομεία και τα νοσοκομεία Ν.Π.Ι.Δ. που επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό:

(α) Διπλότυπη απόδειξη ή γραμμάτιο είσπραξης που εκδίδεται από το δωρεοδόχο

(β) Βεβαίωση από την οποία να προκύπτει η αποδοχή της δωρεάς και η καταχώρηση αυτών των ποσών στα επίσημα βιβλία του δωρεοδόχου.

Σε περίπτωση που αυτό έχει δοθεί στο δωρεοδόχο για την είσπραξη του ποσού που δωρίθηκε, υποβάλλεται αντίγραφο του γραμματίου, κυρωμένο από το φορέα έκδοσής του.

Γ) Προκειμένου για δωρεά χρηματικών ποσών σε κοινωφελή ιδρύματα, σε σωματεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες εκπαίδευσης και χορηγούν υποτροφίες, σε ημεδαπά Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. που νόμιμα έχουν συσταθεί ή συνιστώνται και επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς, σε ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς που διέπονται από το ν.1514/1985 (ΦΕΚ 13 Α') και τέλος στα ερευνητικά κέντρα που αποτελούν ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα:

(α) Διπλότυπη απόδειξη ή γραμμάτιο είσπραξης του ποσού της δωρεάς ή χορηγίας, η οποία εκδίδεται από το νόμιμο εκπρόσωπο του δωρεοδόχου.

(β) Βεβαίωση από την οποία να προκύπτει η αποδοχή της δωρεάς και η καταχώρηση του ποσού αυτής στα επίσημα βιβλία του δωρεοδόχου.

Τα ποσά των δωρεών και χορηγιών λαμβάνονται υπόψη μόνο εφόσον έχουν κατατεθεί σε ειδικό λογαριασμό του νομικού προσώπου, που πρέπει να ανοιχθεί για τον σκοπό αυτό σε πιστωτικό ίδρυμα που νόμιμα λειτουργεί στην Ελλάδα ή στη χώρα εγκατάστασης των πιο πάνω φορέων και οργανισμών. Το γραμμάτιο είσπραξης του πιστωτικού ιδρύματος που εκδίδεται πρέπει να αναφέρει

τα στοιχεία του δωρητή ή χορηγού και δωρεοδόχο, το ποσό της δωρεάς ή χορηγίας αριθμητικών και ολογράφως, την ημερομηνία κατάθεσής του και την υπογραφή του δωρητή ή χορηγού, κατά περίπτωση.

Ποσοστό 10% αυτών των δαπανών μειώνει το φόρο. Η μείωση αυτή γίνεται εφόσον τα ποσά των δωρεών και χορηγιών υπερβαίνουν συνολικά τα 100 ευρώ.

ΔΑΠΑΝΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

Για την απόδειξη της καταβολής της διατροφής από τον ένα σύζυγο στον άλλο υποβάλλονται: α) επικυρωμένο αντίγραφο της σχετικής δικαστικής απόφασης ή της σχετικής συμβολαιογραφικής πράξης και β) υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 του συζύγου που την εισέπραξε, στην οποία θα αναγράφεται ο ΑΦΜ του, το ετήσιο ποσό που εισέπραξε και τα στοιχεία αυτού που την κατέβαλε.

Ποσοστό 10% του ποσού της διατροφής εκπίπτει από το φόρο, το ποσό δε αυτής της μείωσης δε μπορεί να υπερβεί τα 1.500 ευρώ.

ΔΑΠΑΝΗ ΓΙΑ ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΡΕΟΥΣ

Για να αναγνωρισθεί το ποσό αυτής της δαπάνης, απαιτείται το αποδεικτικό κατάθεσης του ποσού στην Τράπεζα της Ελλάδας ή σε οποιαδήποτε άλλη τράπεζα στο οποίο πρέπει να αναφέρεται ρητά ότι η κατάθεση έγινε για το «Λογαριασμό Αλληλεγγύης για την απόσβεση του Δημόσιου Χρέους».

Ποσοστό 20% της δαπάνης αυτής αφαιρείται από το φόρο.

6. Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για το αυξημένο αφορολόγητο λόγω αναπηρίας;

Για την αναγνώριση της μείωσης του ποσού του φόρου κατά διακόσια (200) ευρώ για φορολογούμενο με αναπηρία και για καθένα από τα πρόσωπα που συνοικούν με αυτόν η τον βαρύνουν, απαιτούνται τα παρακάτω δικαιολογητικά:

α) Προκειμένου για αναπήρους με αναπηρία 67% και άνω, γνωμάτευση των οικείων υγειονομικών επιτροπών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ) ή της Ανωτάτης του Στρατού Υγειονομικής Επιτροπής (ΑΣΥΕ) από την οποία να προκύπτει το ποσοστό αναπηρίας 67% και πάνω και η χρονική της διάρκεια. Δεν λαμβάνεται υπόψη επαγγελματική ή ασφαλιστική αναπηρία. Σημειώνεται ότι οι ήδη εκδοθείσες γνωματεύσεις (πριν την 01.09.2011) από τις Πρωτοβάθμιες Υγειονομικές Επιτροπές των Νομαρχιών, μπορούν να χρησιμοποιούνται για την αναγνώριση της υπόψη φορολογικής ελάφρυνσης επ' αόριστον, αν πρόκειται για επ' αόριστον κρίση, ή αλλιώς μέχρι την ημερομηνία που λήγει η ισχύς τους, εφ' όσον είχαν εκδοθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σχετικό φορολογικό πλαίσιο κατά το χρόνο έκδοσής τους. Σε περίπτωση που έχουν εκδοθεί ελλιπείς γνωματεύσεις, ή γνωματεύσεις από αναρμόδιες, βάσει του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, υγειονομικές επιτροπές, δεν είναι δυνατό να γίνουν δεκτές για την αναγνώριση φορολογικών ελαφρύνσεων.

β) Προκειμένου για ανάπηρους αξιωματικούς ή οπλίτες ή θύματα πολέμου, καθώς και αναπήρους ή θύματα εθνικής αντίστασης ή εμφύλιου πολέμου, σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων 1543/1985 (Φ.Ε.Κ. 73 Α') και 1863/1985 (Φ.Ε.Κ. 204 Α'), όπως τροποποιήθηκαν με το νόμο 1976/1991 (ΦΕΚ 184 Α), σχετική βεβαίωση της αρμόδιας Υπηρεσίας του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Ειδικά για τους αναπήρους αξιωματικούς και οπλίτες, καθώς και τα θύματα πολέμου αρκούν τα ενημερωτικά σημειώματα πληρωμής της σύνταξής τους, στα οποία αναγράφεται ο δεκαψήφιος ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ της σύνταξής τους, ο οποίος πρέπει να αρχίζει από 3 ή 4. Επίσης, ειδικά για τα πρόσωπα που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 1579/1950 (Φ.Ε.Κ. 286 Α') και ν.δ. 330/1947 (Φ.Ε.Κ. 84 Α'), απαιτείται σχετική βεβαίωση της Ελληνικής Αστυνομίας.

Τέλος, ειδικά για αξιωματικούς οι οποίοι έχουν τεθεί σε κατάσταση πολεμικής διαθεσιμότητας ή για αξιωματικούς που εξαιτίας πολεμικού τραύματος ή νοσήματος που επήλθαν λόγω κακουχιών σε πολεμική περίοδο, βρίσκονται σε κατάσταση υπηρεσίας γραφείου, βεβαίωση της αρμόδιας κρατικής υπηρεσίας που τους χορηγεί τις αποδοχές τους.

7. Τα γεωργικά εισοδήματα συμπληρώνονται και στο Ε3;

Τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν γεωργική εκμετάλλευση και τα οποία δεν τηρούν ή τηρούν βιβλία Β' Κατηγορίας του Κ.Β.Σ. δεν συνυποβάλλουν το έντυπο Ε3. Αντίθετα, το Ε3 θα συνυποβληθεί με το έντυπο Ε5 από τους υποχρέους σε τήρηση βιβλίων Β' κατηγορίας του ΚΒΣ που δηλώνουν εισοδήματα από γεωργική εκμετάλλευση.

8. Οι αγροτικές επιδοτήσεις καλύπτουν τεκμήριο;

Οι αγροτικές ενισχύσεις, επιδοτήσεις, αποζημιώσεις κλπ επί της παραγωγής αναγράφονται στους κωδικούς 995-996 και δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό των τεκμηρίων. Το τελευταίο ισχύει και για τις συνδεδεμένες με την παραγωγή επιδότησης (Κωδικοί: 477-478).

9. Πώς αποδεικνύεται ότι ένα ακίνητο παρέμεινε κενό;

Πρέπει να προσκομίζονται φωτοαντίγραφα των λογαριασμών της Δ.Ε.Η. ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο, όπως λογαριασμοί ύδρευσης, κοινοχρήστων κ.λ.π. από τα οποία να αποδεικνύεται ότι το ακίνητο ήταν κενό το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

10. Πώς φορολογούνται εισοδήματα που αποκτήθηκαν στην αλλοδαπή;

Πρώτα εξετάζουμε τι προβλέπει η σύμβαση αποφυγής της διπλής φορολογίας του εισοδήματος που τυχόν ισχύει, μεταξύ του συγκεκριμένου κράτους με την Ελλάδα. Αν δεν προβλέπεται κάτι διαφορετικό ή δεν υπάρχει σύμβαση, τότε το εισόδημα που αποκτήθηκε στην αλλοδαπή προστίθεται στα υπόλοιπα εισοδήματα και φορολογείται.

Σημειώνεται ότι από το οικον. έτος 1993 (χρήση 1/1-31/12/1992) οι συντάξεις του εξωτερικού υπάγονται σε φόρο εισοδήματος στην Ελλάδα. Ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε σε κράτος με το οποίο η Ελλάδα έχει θέσει σε ισχύ Σ.Α.Δ.Φ, για το εισόδημα που προέκυψε σ' αυτό, εκπίπτει από το φόρο που αναλογεί στο συνολικό του εισόδημα, μέχρι όμως του ποσού του φόρου που αναλογεί για το εισόδημα της αλλοδαπής στην Ελλάδα, με την επιφύλαξη των όσων προβλέπονται από τη διμερή σύμβαση, αν υπάρχει.

11. Δύνανται να εκχωρηθούν τα ανείσπρακτα μισθώματα που αποκτήθηκαν το έτος 2013;

Η εκχώρηση γίνεται από 1/1/2014 - 31/12/2014. Εάν η δήλωση εκχώρησης γίνει πριν την υποβολή της δήλωσης δεν δηλώνονται τα εκχωρηθέντα μισθώματα του έτους 2013. Σε διαφορετική περίπτωση θα συμπεριληφθούν στην αρχική δήλωση και μετά την δήλωση εκχώρησης θα γίνει νέα εκκαθάριση.

12. Ποιο ποσό κεφαλαίου προηγούμενων ετών που φορολογήθηκε ή νόμιμα έχει απαλλαχθεί από τη φορολογία, αναγνωρίζεται για την κάλυψη της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης;

Για τον προσδιορισμό κεφαλαίου του φορολογούμενου ανά έτος λαμβάνονται υπόψη, τα πραγματικά εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί ή νόμιμα απαλλαγεί από το φόρο, τα οποία προκύπτουν από συμψηφισμό των θετικών και αρνητικών στοιχείων αυτών, τα χρηματικά ποσά που ορίζονται στο άρθρο 19 του ΚΦΕ και οποιοδήποτε άλλο ποσό το οποίο αποδεδειγμένα έχει εισπραχθεί, και στη συνέχεια εκπίπτουν οι δαπάνες που προσδιορίζονται στα άρθρα 16 και 17, ανεξάρτητα αν απαλλάσσονται της εφαρμογής των άρθρων αυτών (με εξαίρεση τις χρήσεις 2008 και 2009 για τις οποίες οι δαπάνες των άρθρων 16 και 17 θα αφαιρούνται κατά τον προσδιορισμό του κεφαλαίου των ετών αυτών, μόνο εφόσον εμπίπτουν στις διατάξεις εφαρμογής του τεκμηρίου). Αν δεν υπάρχουν δαπάνες του άρθρου 16 του ν. 2238/1994 ή αν είναι κάτω από 3000 ευρώ προκειμένου για άγαμο και 5000 ευρώ προκειμένου για συζύγους, το ποσό που πρέπει να εκπέσει προσδιορίζεται με βάση την κοινωνική, οικονομική και οικογενειακή κατάσταση των φορολογουμένων και τις αποδεδειγμένες δαπάνες διαβίωσής τους και σε καμμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερο των 3.000 και 5.000 ευρώ αντίστοιχα.

Για την κάλυψη της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης ο φορολογούμενος μπορεί να επικαλεστεί κεφάλαιο προηγούμενων ετών προς ανάλωση, για όσα χρόνια ο ίδιος έχει στοιχεία που το αποδεικνύουν και εφόσον βέβαια αυτά γίνονται δεκτά από τον προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ.

Εξάλλου για την κάλυψη της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης ο φορολογούμενος, φέροντας το βάρος της απόδειξης, μπορεί να επικαλεστεί, πραγματικά εισοδήματα που απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο, χρηματικά ποσά που δε θεωρούνται εισόδημα, ποσά που προέρχονται από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων, εισαγωγή συναλλάγματος εφόσον δικαιολογείται η απόκτησή του στην αλλοδαπή, δάνεια, δωρεές ή γονικές παροχές χρηματικών ποσών.

Τα δάνεια που λαμβάνονται για αγορά, ανέγερση ή επισκευή κατοικίας δε λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης, ενώ τα καταναλωτικά δάνεια μπορούν να ληφθούν υπόψη.

13. Σε ποιόν κωδικό θα καταχωρηθεί η σύνταξη πολύτεκνης μητέρας;

Στα ποσά που απαλλάσσονται από το φόρο. Για το οικον. έτος 2014 στους κωδ. 659-660.

14. Οι δαπάνες προμήθειας φαρμάκων αναγνωρίζονται ως νοσοκομειακά έξοδα;

Ναι, συμπεριλαμβάνονται στα έξοδα ιατρικής περίθαλψης.

15. Πώς πρέπει να δηλωθούν οι αναδρομικές αποδοχές, οι οποίες εισπράχθηκαν μέσα στο διαχειριστικό έτος 2013 και δεν υπάγονται στις διατάξεις της περίπτωσης δ' της παραγράφου 4 του άρθρου 45 του ν.2238/1994;

Με συμπληρωματικές δηλώσεις στο έτος που ανάγονται.

16. Σε περίπτωση διάστασης των συζύγων και υποβολής χωριστών δηλώσεων, χωρίς την προσκόμιση αντιγράφου αγωγής για διαζύγιο ή διατροφής ή πρακτικό κατανομής της κοινής περιουσίας για συναινετικό διαζύγιο, ποια δικαιολογητικά πρέπει να συνυποβάλλουν με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος;

Δεν ορίζονται άλλα συγκεκριμένα δικαιολογητικά. Είναι θέμα πραγματικό.

17. Ποιες οι τιμές ζώνης για τον προσδιορισμό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης ιδιοκατοικούμενης ή μισθούμενης ή δωρεάν παραχωρούμενης κατοικίας;

Για τον υπολογισμό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης λαμβάνεται υπόψη η τιμή ζώνης που ισχύει την 1η Ιανουαρίου της φορολογούμενης περιόδου.

18. Ισχύουν οι δωρεές χρηματικών ποσών για την κάλυψη συνολικής ετήσιας δαπάνης;

Μόνο οι δωρεές χρηματικών ποσών για τις οποίες η οικεία φορολογική δήλωση έχει υποβληθεί μέχρι τη λήξη του έτους στο οποίο πραγματοποιήθηκε η σχετική δαπάνη.

19. Ποια είναι η αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την κατάθεση ιδιωτικών συμφωνητικών μισθώσεως ακινήτων;

Για μισθώσεις που συνάπτονται ή τροποποιούνται από 1-1-2014 δεν κατατίθενται ιδιωτικά συμφωνητικά μίσθωσης ακινήτων στις ΔΟΥ για θεώρηση αλλά υποβάλλονται ηλεκτρονικά τα πληροφοριακά στοιχεία μίσθωσης ακινήτων.

20. Πώς υπολογίζεται η προκαταβολή φόρου επόμενου οικονομικού έτους σε φορολογούμενους με εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες και εισοδήματα από λοιπές πηγές;

Ως προκαταβολή υπολογίζεται το πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) του φόρου που αναλογεί στο συνολικό (πραγματικό ή τεκμαρτό) εισόδημα το κρινόμενο έτος. Αν υπάρχουν εισοδήματα για τα οποία ο φόρος παρακρατήθηκε στην πηγή, ο φόρος αυτός θα εκπέσει από το φόρο που πρέπει να βεβαιωθεί ως προκαταβολή.

Δηλαδή, προκαταβολή = (κύριος φόρος + συμπληρωματικός) X 55% μείον παρακρατούμενος φόρος ή προκαταβλητέος φόρος ελεύθερων επαγγελματιών.

21. Πώς υποβάλλεται η φορολογική δήλωση σε περίπτωση θανάτου ενός από τους δύο συζύγους;

Υποβάλλονται χωριστές δηλώσεις. Δηλαδή, μία στο όνομα του αποβιώσαντος, η οποία υποβάλλεται από τους κληρονόμους αυτού και μία στο όνομα του άλλου συζύγου.

22. Ποια η φορολογική κλίμακα που θα φορολογηθούν τα εισοδήματα του οικον. έτους 2014 (χρήση 1.1-31.12.2013);

Θεσπίζεται νέα κλίμακα για μισθωτούς και συνταξιούχους αποτελούμενη από τρία (3) κλιμάκια (αντί των 8 που ίσχυαν) με ανώτερο συντελεστή 42% ο οποίος εφαρμόζεται για εισοδήματα πάνω από 42.000 ευρώ (αντί του 45% που εφαρμόζονταν για εισοδήματα πάνω από 100.000 ευρώ), η οποία έχει ως εξής:

ΚΛΙΜΑΚΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΟΙΚΟΝ. ΕΤΟΥΣ 2014

Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός Συντελεστής %	Φόρος Κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο Εισοδήματος (ευρώ)	Σύνολο Φόρου (ευρώ)
25.000	22	5.500	25.000	5.500
17.000	32	5.440	42.000	10.490
Υπερβάλλον	42			

Με την ανωτέρω κλίμακα των μισθωτών - συνταξιούχων φορολογούνται τα παρακάτω εισοδήματα:
 - Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες ημεδαπής και αλλοδαπής προέλευσης (Πίνακας 4Α και από πίνακα Ζ κωδικοί 389-390, 391-392)

- Οι φορολογούμενοι που εμπίπτουν στην παρ. 1 του άρθρου 45 και συμπληρώνουν τους κωδικούς 307-308.

- Η προστιθέμενη διαφορά αντικειμενικών δαπανών, όταν δεν δηλώνεται εισόδημα από καμία κατηγορία.

- Ειδικά για τη χρήση 2013 (οικον. έτος 2014) το καθαρό εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις. Τα δηλωθέντα εισοδήματα από ατομική γεωργική επιχείρηση φορολογούνται με την κλίμακα μισθωτών-συνταξιούχων, αλλά αυτοτελώς, δηλαδή το εισόδημα αυτό δεν συναθροίζεται, με το τυχόν εισόδημα από μισθούς και συντάξεις για να υπολογισθεί ο συνολικός φόρος. Για το εισόδημα όμως αυτό υπάρχει υποχρέωση προσκόμισης αποδείξεων προκειμένου να τύχουν της προβλεπόμενης μείωσης του φόρου. Επίσης, στην περίπτωση που φορολογούμενος έχει εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και από γεωργικές επιχειρήσεις θα υπολογίζεται ο συνολικός φόρος που προκύπτει από το άθροισμα των φόρων των δύο επιμέρους εισοδημάτων (μισθωτές και γεωργικά), και μετά θα εφαρμόζεται η προβλεπόμενη μείωση του φόρου βάσει των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν.2238/1994 με την προσκόμιση αποδείξεων. Διευκρινίζεται ότι το γεωργικό εισόδημα ημεδαπής και αλλοδαπής προέλευσης (πίνακας 4B και από πίνακα Ζ κωδ. 463-464) φορολογείται αυτοτελώς, με την κλίμακα των μισθωτών. Η διαμόρφωση του καθαρού γεωργικού εισοδήματος του πίνακα 4B, γίνεται με τον ίδιο τρόπο που γινόταν μέχρι το οικ. έτος 2013, δηλαδή σύμφωνα με το άρθρο 42 του ν.2238/1994. Το άρθρο 42 καταργείται για εισοδήματα που αποκτώνται από 01/01/2014 και μετά.

Θεσπίζεται νέα κλίμακα για εισοδήματα από ατομική εμπορική επιχείρηση και από άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος. Στην κλίμακα αυτή δεν περιλαμβάνονται εισοδήματα από ατομική γεωργική επιχείρηση:

Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός Συντελεστής %	Φόρος Κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο Εισοδήματος (ευρώ)	Σύνολο Φόρου (ευρώ)
50.000	26	13.000	50.000	13.000
Υπερβάλλον	33			

Επισημαίνεται ότι για τις νέες ατομικές εμπορικές επιχειρήσεις ή νέους ελεύθερους επαγγελματίες με πρώτη δήλωση έναρξης επιτηδεύματος από 1η Ιανουαρίου 2013 και για τα τρία (3) πρώτα έτη άσκησης της δραστηριότητας τους ο φορολογικός συντελεστής του πρώτου κλιμακίου της παραπάνω κλίμακας μειώνεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) και εφόσον το εισόδημα της δραστηριότητας αυτής (από εμπορικές επιχειρήσεις ή ελευθέριο επάγγελμα) δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ. (Η περίπτωση αυτή θα συνεχίσει να ισχύει βάση της παραγρ. 2 άρθρου 29 ν. 4172/2013).

Τα εισοδήματα Α' κατηγορίας από μισθώσεις ακινήτων καθώς και της Γ κατηγορίας από κινητές αξίες, που με την παρακράτηση δεν εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση, φορολογούνται με την παρακάτω κλίμακα:

Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός Συντελεστής %	Φόρος Κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο Εισοδήματος (ευρώ)	Σύνολο Φόρου (ευρώ)
12.000	10	12.000	12.000	12.000
Υπερβάλλον	33			

Διευκρινίζεται ότι τα εισοδήματα από μισθώσεις ακινήτων και από κινητές αξίες δεν φορολογούνται αυτοτελώς με την ανωτέρω κλίμακα αλλά αθροίζονται για να υπολογισθεί ο συνολικός φόρος.

23. Σε ποιο εισόδημα επιβάλλεται συμπληρωτικός φόρος;

Στο ακαθάριστο ποσό του εισοδήματος από ακίνητα, εκτός από το απαλλασσόμενο εισόδημα από ιδιοκατοίκηση, με συντελεστή 1,5%. Ειδικώς, ο συντελεστής αυξάνεται σε 3%, εφόσον η επιφάνεια κατοικίας υπερβαίνει τα 300 τ.μ. της κατοικίας ή πρόκειται για επαγγελματική ή εμπορική μίσθωση.

24. Ποιες δαπάνες συνδέονται το ποσό μείωσης φόρου που προκύπτει με βάση την κλίμακα μισθωτών και συνταξιούχων;

Για να διατηρηθεί ακέραιο το ποσό μείωσης φόρου που προκύπτει με βάση την κλίμακα μισθωτών και συνταξιούχων κατά τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, ο φορολογούμενος απαιτείται να προσκομίσει αποδείξεις (που να έχουν εκδοθεί σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανόνων Απεικόνισης Συναλλαγών ή σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης) ύψους 25% του δηλούμενου και φορολογούμενου ατομικού εισοδήματος. Συγκεκριμένα λαμβάνονται υπόψη αποδείξεις για τις εξής δαπάνες:

- από την Ομάδα 1 όλα τα είδη διατροφής
 - από την Ομάδα 2 όλα τα οινόπνευματώδη ποτά και προϊόντα καπνού
 - από την Ομάδα 3 όλα τα είδη ενδύσεως και υπόδησης
 - από την Ομάδα 4 μόνο οι υπηρεσίες και είδη επισκευής και συντήρησης κατοικίας.
- Δεν λαμβάνονται υπόψη οι δαπάνες για ενοίκιο κύριας ή δευτερεύουσας κατοικίας, τα κοινόχρηστα, οι δαπάνες για ύδρευση, αποχέτευση, θέρμανση, ηλεκτρισμό, οι τόκοι δανείου, οι δημοτικοί φόροι.
- από την Ομάδα 5 όλα τα διαρκή αγαθά οικιακής χρήσης (έπιπλα, σκεύη, ηλεκτρικές ή μη οικιακές συσκευές, εργαλεία κλπ), τα οικιακά προϊόντα καθαρισμού, οι οικιακές υπηρεσίες.
 - από την Ομάδα 7 μόνο οι μεταφορές πραγμάτων (υπηρεσίες μετακόμισης οικιακών ειδών), η συντήρηση και η επισκευή αυτοκινήτου/ μοτοσυκλέτας, τα ανταλλακτικά, τα καύσιμα και τα λιπαντικά, η μίσθωση ταξί. Δεν λαμβάνονται υπόψη οι αγορές μεταφορικών μέσων (αυτοκίνητα, μοτοσυκλέτες κλπ), τα εισιτήρια σε κάθε είδους μεταφορικό μέσο και τα διόδια.
 - από την Ομάδα 9 όλα τα αγαθά και υπηρεσίες που έχουν σχέση με την αναψυχή και τον πολιτισμό (συσκευές εικόνας και ήχου, μουσικά όργανα για οικιακή χρήση, εξοπλισμός για αθλητισμό και αναψυχή, υπηρεσίες αθλητισμού και αναψυχής, θέατρα, κινηματογράφοι, μουσεία, κατοικίδια, άνθη, τυχερά παιχνίδια, εφημερίδες, περιοδικά, γραφική ύλη, ομαδικά ταξίδια κ.λπ.) Δεν λαμβάνονται υπόψη οι εισφορές στη ΔΤ και σε συνδρομητικά κανάλια.
 - από την Ομάδα 10 μόνο τα δίδακτρα φροντιστηρίων και ξένων γλωσσών. Δεν λαμβάνονται υπόψη οι δαπάνες για δίδακτρα προσχολικής, πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας, μεταδευτεροβάθμιας μη τριτοβάθμιου επιπέδου, τριτοβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και οι δαπάνες για ωδεία, γυμναστήρια, σχολές χορού κλπ. που συνιστούν οργανωμένους συνεχείς και σταδιακούς κύκλους μαθημάτων κατάρτισης.
 - από την Ομάδα 11 όλα τα αγαθά και οι υπηρεσίες από καταστήματα τροφοδοσίας (εστιατόρια, καφενεία, μπαρ, καντίνες κλπ) και όλες οι υπηρεσίες από ξενοδοχεία, πανσιόν, ενοικιαζόμενα δωμάτια.
 - από την Ομάδα 12 όλα τα αγαθά και οι υπηρεσίες ατομικού ευτρεπισμού (κομμωτήρια, ινστιτούτα αισθητικής κλπ.), τα προσωπικά είδη (κοσμήματα, βρεφικά είδη, είδη καπνιστού κ.λπ.), οι υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας (γηροκομεία, ιδρύματα για άτομα με ειδικές ανάγκες, κέντρα αποκατάστασης, φροντίδα στο σπίτι για άτομα τρίτης ηλικίας και άτομα με ειδικές ανάγκες, υπηρεσίες οικογενειακών συμβούλων, σχολεία για παιδιά με ειδικές ανάγκες, βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί, βρεφοκομεία κλπ), οι οικονομικές υπηρεσίες (συνδρομές σε πιστωτικές κάρτες, αμοιβές χρηματιστών και χρηματοοικονομικών συμβούλων, αμοιβές φοροτεχνικών, έξοδα θυρίδων, έξοδα επιταγών, διοικητικά τέλη για ιδιωτικά ή δημόσια ταμεία συντάξεων κλπ), διάφορες

υπηρεσίες (αμοιβές δικηγόρων, συμβολαιογράφων, πρόστιμα, ποινές και δικαστικά έξοδα, άδειες κυνηγίου και οπλοφορίας, ψαρέματος και υποβρύχιου ψαρέματος και λοιπές άδειες, άδειες πλοήγησης σκαφών, έξοδα θρησκευτικών ιεροτελεστιών - περιλαμβάνονται μόνο έξοδα για ιερέα και εκκλησία - αγγελίες, διαφημίσεις σε εφημερίδες, χαρτόσημα και τέλη πιστοποιητικών γέννησης, γάμου, θανάτου, έξοδα διαβατηρίων, εξαγορά στρατιωτικής θητείας, εισφορές και συνδρομές σε εκκλησίες και φιλανθρωπικά ιδρύματα, συνδρομές σε επαγγελματικά σωματεία, ενώσεις, σε τοπικούς συλλόγους, σε πολιτιστικούς και αθλητικούς συλλόγους κλπ). Δεν λαμβάνονται υπόψη οι δαπάνες για κάθε είδους ασφάλιση.

Επίσης, διευκρινίζεται ότι δεν λαμβάνονται υπόψη οι δαπάνες για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων, οι εισφορές που καταβάλλονται στα ταμεία ασφάλισης του φορολογούμενου, τα έξοδα ιατρικής περίθαλψης, οι δαπάνες για ταχυδρομικές και τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες. Οι αποδείξεις που προσκομίζονται γίνονται αποδεκτές μόνο εφόσον έχουν περιληφθεί στην εμπρόθεσμη δήλωση, λογίζονται συνολικά και για τους δύο συζύγους και επιμερίζονται μεταξύ τους ανάλογα με το δηλούμενο και φορολογούμενο σύμφωνα με την κλίμακα ατομικό εισόδημα. Ο προηγούμενος επιμερισμός εφαρμόζεται μόνο στην περίπτωση που ο υπόχρεος και η σύζυγος δηλώνουν εισόδημα το οποίο φορολογείται με την κλίμακα των μισθωτών και συνταξιούχων. Στην περίπτωση που δεν προσκομίζεται το απαιτούμενο ποσό αποδείξεων αγορών, η θετική διαφορά μεταξύ του απαιτούμενου ποσού αποδείξεων, με ανώτατο όριο τις 10.500 ευρώ και του προσκομισθέντος ποσού αποδείξεων, πολλαπλασιάζεται με συντελεστή 22% και το ποσό που προκύπτει προσαυξάνει το φόρο.

25. Ποιοι φορολογούμενοι τυγχάνουν την προβλεπόμενη μείωση φόρου της παρ.2 του άρθρου 9 χωρίς την υποχρέωση προσκόμισης αποδείξεων;

- α) οι δημόσιοι υπάλληλοι που υπηρετούν στην αλλοδαπή εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- β) οι υπάλληλοι του Υπουργείου εξωτερικών και των λοιπών δημόσιων πολιτικών υπηρεσιών, του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, της Μόνιμης Αντιπροσωπείας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες και των στρατιωτικών που υπηρετούν στην αλλοδαπή, καθώς και των υπαλλήλων του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών, των υπαλλήλων του Εθνικού Οργανισμού Μικρομεσαίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων και των υπαλλήλων της Πανελλήνιας Συνομοσπονδίας Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών, που υπηρετούν στα οικεία αντιπροσωπευτικά γραφεία τους στις Βρυξέλλες,
- γ) όσοι διαμένουν σε οίκο ευγηρίας,
- δ) σε ψυχιατρικά καταστήματα
- ε) φυλακισμένοι

26. Ποιες αντικειμενικές δαπάνες λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό της συνολικής ετήσιας δαπάνης του φορολογούμενου;

- ✓ Ιδιοκατοικούμενες ή μισθωμένες ή δωρεάν παραχωρούμενες κύριες και δευτερεύουσες κατοικίες.
- ✓ Δαπάνες επιβατικών αυτοκινήτων Ι.Χ.
- ✓ Δαπάνη ιδιωτικών σχολείων
- ✓ Δαπάνη οικιακών βοηθών (πέραν του ενός), οδηγών αυτοκινήτου, δασκάλων κλπ.
- ✓ Δαπάνες σκαφών αναψυχής.
- ✓ Δαπάνες αεροσκαφών, ελικοπτέρων, ανεμόπτερων.
- ✓ Δαπάνες δεξαμενών κολύμβησης.
- ✓ Επίσης, στις παραπάνω αντικειμενικές δαπάνες, προστίθεται και ένα ποσό ως ελάχιστη αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης που ορίζεται στο ποσό των τριών χιλιάδων ευρώ (3.000) προκειμένου για άγαμο, διαζευγμένο ή χήρο και στο ποσό των πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000) προκειμένου για συζύγους που υποβάλλουν κοινή δήλωση.

Σημειώνεται ότι η ελάχιστη ετήσια αντικειμενική δαπάνη (3.000 ευρώ για άγαμους και 5.000 ευρώ για έγγαμους) καταργείται για τους φορολογούμενους που δεν έχουν πραγματικό ή τεκμαρτό εισόδημα.

27. Τι καθεστώς ισχύει για την αγορά ή χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων ή ανέγερση οικοδομών ή κατασκευή δεξαμενής κολύμβησης;

Με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 28 του ν.3986/2011, αναστέλλονται οι διατάξεις της περ. γ' του άρθρου 17 του ΚΦΕ μέχρι και την 31.12.2013. Η νέα αυτή διάταξη ισχύει για δαπάνες που πραγματοποιούνται από 17.12.2010. Κατά συνέπεια, για δαπάνες που πραγματοποιούνται από

17.12.2010 έως 31.12.2013, για την αγορά ή χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων ή ανέγερση οικοδομών ή κατασκευή δεξαμενής κολύμβησης, δεν απαιτείται δικαιολόγηση του ποσού αγοράς ή του κόστους ανέγερσης ή κατασκευής.

28. Ποιόν βαρύνει η αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης στην περίπτωση που παραχωρείται δωρεάν κύρια κατοικία από γονείς σε τέκνα ή το αντίθετο;

Στην περίπτωση αυτή, η αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης βαρύνει αυτόν που χρησιμοποιεί την κατοικία αυτή.

29. Πως υποβάλλεται η δήλωση εκχώρησης μισθωμάτων, όταν η δήλωση φορολογίας εισοδήματος υποβάλλεται ηλεκτρονικά;

Η δήλωση εκχώρησης μη εισπραχθέντων μισθωμάτων ακολουθεί διαφορετική διαδικασία υποβολής από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος και δεν μπορεί να υποβληθεί ηλεκτρονικά, αλλά υποβάλλεται στο Τμήμα Φορολογίας Εισοδήματος με ειδική θεώρηση στο σώμα της οικείας δήλωσης ή με την καταχώρησή της στο γενικό πρωτόκολλο της αρμόδιας ΔΟΥ (σχετ. ΠΟΛ. 1096/Α0012/6.4.2001 διαταγή).

Η δήλωση εκχώρησης μισθωμάτων στο Δημόσιο υποβάλλεται απαραίτητα προσωπικά ή από ειδικά εξουσιοδοτημένο πρόσωπο στην αρμόδια ΔΟΥ, μέσα στο χρόνο φορολογίας των εκχωρούμενων μισθωμάτων, πριν ή μετά την υποβολή της ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

Αν προηγηθεί η υποβολή της δήλωσης εκχώρησης μισθωμάτων και ακολουθήσει η υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, στη ΔΟΥ ή ταχυδρομικά ή ηλεκτρονικά, υπάρχει δυνατότητα να μη συνυπολογισθούν τα εκχωρηθέντα μισθώματα στο συνολικό σας εισόδημα. Αντίθετα αν η υποβολή της δήλωσης εκχώρησης μισθωμάτων υποβληθεί μετά την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, θα φορολογηθείτε και για τα εισοδήματά σας από τα ακίνητα, ο δε φόρος που προκύπτει από τα μισθώματα του ακινήτου που θα κάνετε την εκχώρηση, θα σας επιστραφεί μετά την υποβολή της δήλωσης εκχώρησης.

II. ΤΜΗΜΑ Β΄ - (ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ)

Καταρχάς επισημαίνεται, ότι λόγω της πολυπλοκότητας των θεμάτων που εμπíπτουν στην αρμοδιότητα του τμήματος, τα περισσότερα ερωτήματα απαιτούν επισταμένη προηγούμενη έρευνα και συνδυασμό των εφαρμοστέων διατάξεων και ως εκ τούτου δεν θα ήταν δυνατό να συμπεριληφθούν στο παρόν.

Τα συνηθέστερα ερωτήματα που τίθενται στην υπηρεσία μας τηλεφωνικά από φορολογικούς συμβούλους στελέχη των επιχειρήσεων αλλά και από συναδέλφους και τα οποία μπορούν να συνοψιστούν, είναι τα εξής ανά κατηγορία:

I. ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1. Μεταφορά ζημίας

- Σε περίπτωση απορρόφησης εταιρείας από άλλη εταιρεία με τις διατάξεις του ν. 2166/1993 δεν μπορεί να μεταφερθεί η ζημία ούτε της απορροφούμενης εταιρείας ούτε της απορροφώσας. Ειδικά για απορροφήσεις για την πραγματοποίηση των οποίων συντάσσονται ισολογισμοί μετασχηματισμού από 11-4-2012 και μετά (ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4072/2012), μεταφέρεται μόνο η ζημία παρελθουσών χρήσεων της απορροφώσας ανώνυμης εταιρείας ή εταιρίας περιορισμένης ευθύνης (άρθρο 322 ν. 4072/2012).

- Αν ο μετασχηματισμός γίνεται με τις διατάξεις του ν. 1297/1972, μεταφέρεται μόνο η ζημία της απορροφώσας εταιρείας όχι της απορροφούμενης.

- Σε περίπτωση μετατροπής είτε με το ν. 2166/1993 είτε με το ν. 1297/1972 (π.χ. ΕΠΕ μετατρέπεται σε ΑΕ) δεν μεταφέρεται η ζημία της μετατρέπόμενης.

2. Υποβολή προσωρινών και οριστικής δήλωσης ΦΜΥ από μετασχηματιζόμενες με 2166/1993 επιχειρήσεις

- Η μετασχηματιζόμενη επιχείρηση για το ΦΜΥ που παρακράτησε μετά τη σύνταξη του ισολογισμού μετασχηματισμού και μέχρι την ολοκλήρωσή του (καταχώριση της έγκρισης στο ΑΡ.ΜΑΕ) υποχρεούται να υποβάλει προσωρινές αλλά και οριστική δήλωση ΦΜΥ στο όνομά της σύμφωνα με το άρθρο 59 του ΚΦΕ στη ΔΟΥ στην οποία υπαγόταν μέχρι το μετασχηματισμό. Αντίστοιχα, η προερχόμενη από το μετασχηματισμό εταιρεία έχει τις ίδιες υποχρεώσεις για τις αμοιβές που καταβάλλει στο προσωπικό της μετά την ολοκλήρωση του μετασχηματισμού.

3. Υποβολή ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος από μετασχηματιζόμενες με 2166/1993 ή 1297/1972 επιχειρήσεις

- Η μετατρεπόμενη ή συγχωνευόμενη εταιρεία υποχρεούται να υποβάλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος για τα κέρδη που προέκυψαν μέχρι το χρόνο σύνταξης του ισολογισμού μετασχηματισμού ή μέχρι την ολοκλήρωση της μετατροπής, αντίστοιχα, εντός της νόμιμης προθεσμίας. Η δήλωση υποβάλλεται από την προερχόμενη από το μετασχηματισμό εταιρεία για λογαριασμό και στο όνομα της μετατραπείσας ή συγχωνευθείσας.

4. Μετατροπή ΑΕ σε προσωπική εταιρεία με τις γενικές διατάξεις

Ανώνυμη εταιρεία μπορεί να μετατραπεί σε προσωπική με τις γενικές διατάξεις.

5. Μετατροπή ΕΠΕ σε ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη εταιρία

Εταιρία περιορισμένης ευθύνης μπορεί να μετατραπεί σε ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη εταιρία, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 283 του ν. 4072/2012.

6. Μετατροπή άλλης εταιρικής μορφής σε ΙΚΕ (Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία)

Εταιρία άλλης μορφής μπορεί να μετατραπεί σε Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 107 του ν. 4072/2012.

II. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ

1. Υπηρεσίες που παρέχονται από αλλοδαπή επιχείρηση στην αλλοδαπή

Όταν αλλοδαπή επιχείρηση (χωρίς μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα) παρέχει υπηρεσίες προς ημεδαπή επιχείρηση και ο τόπος παροχής των υπηρεσιών αυτών βρίσκεται στην αλλοδαπή, τότε το εισόδημα προκύπτει στην αλλοδαπή όπου και φορολογείται και επομένως στις αμοιβές που καταβάλλει η ημεδαπή επιχείρηση δεν ενεργείται παρακράτηση φόρου 25%.

2. Ζημία υποκαταστήματος αλλοδαπής

Η ζημία που προέρχεται από υποκατάστημα που τηρεί στην αλλοδαπή ΑΕ, ΕΠΕ, κλπ., δεν συμψηφίζεται με κέρδη του κεντρικού που βρίσκεται στην Ελλάδα, αλλά μπορεί να συμψηφιστεί μόνο με κέρδη του αλλοδαπού υποκαταστήματός της.

3. Φόρος αλλοδαπής

Ο φόρος που τυχόν παρακρατήθηκε στην αλλοδαπή για εισόδημα που προέκυψε σε αυτή συμψηφίζεται μέχρι του ποσού του φόρου που αναλογεί για το εισόδημα αυτό στην Ελλάδα.

III. ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ, ΜΕΤΟΧΩΝ & ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΣΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

1. Υπολογισμός κατώτατης πραγματικής αξίας μεριδίων, μετοχών κλπ.

- Για τον καθορισμό του συντελεστή παλαιότητας της παρ. 1 του άρθρου 13 του Κ.Φ.Ε. (10%, 20%, 30% ή 40%) λαμβάνονται υπόψη τα πραγματικά έτη λειτουργίας του νομικού προσώπου από την ημερομηνία έναρξης εργασιών της εταιρείας μέχρι την ημέρα μεταβίβασης των μετοχών ή των μεριδίων.

- Για τον προσδιορισμό της αξίας που προκύπτει, στα «ίδια κεφάλαια» λαμβάνεται υπόψη και το υπόλοιπο του λογαριασμού 43 «Ποσά προοριζόμενα για αύξηση εταιρικού κεφαλαίου».

- Αν τα ίδια κεφάλαια της εταιρείας ή η απόδοσή τους είναι αρνητικά, δεν λαμβάνονται υπόψη και περαιτέρω, αν η εταιρεία έχει στην κυριότητά της ακίνητο, το οποίο εμφανίζεται στα βιβλία της με αξία μικρότερη από αυτή που εφαρμόζεται στη φορολογία μεταβίβασης ακινήτων, το ποσό της

διαφοράς μεταξύ των δύο αυτών αξιών λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της πραγματικής αξίας.

- Ο προσδιορισμός της υπεραξίας υποκαταστήματος ΑΕ ή ΕΠΕ είναι θέμα πραγματικό και ανάγεται στην αρμοδιότητα της φορολογούσας αρχής.

2. Κέρδος που αποκτά ΑΕ, ΕΠΕ, κλπ. από την πώληση μετοχών μη εισηγμένων

Αν από την πώληση μετοχών ΜΗ εισηγμένων στο Χ.Α. προέκυψε κέρδος για την πωλήτρια ανώνυμη εταιρία, το εν λόγω κέρδος υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος με τις γενικές διατάξεις και από τον αναλογούντα φόρο εισοδήματος εκπίπτει ολόκληρο το ποσό του φόρου το οποίο είχε αποδώσει στο Δημόσιο.

3. Επιστροφή πιστωτικού υπολοίπου

Αν από την πώληση των μετοχών προκύπτει κέρδος και από το συμψηφισμό του φόρου με το φόρο εισοδήματος της πωλήτριας εταιρείας προκύπτει πιστωτικό υπόλοιπο, αυτό επιστρέφεται.

4. Ζημία που προκύπτει για ΑΕ, ΕΠΕ, κλπ. από την πώληση μετοχών μη εισηγμένων

Αν από την πώληση μη εισηγμένων μετοχών προέκυψε ζημία, θα έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 38 του Κ.Φ.Ε. και ο καταβληθείς φόρος δεν εκπίπτει από τον αναλογούντα φόρο εισοδήματος, αλλά ούτε και ως δαπάνη από τα ακαθάριστα έσοδα της εταιρείας γιατί, ως φόρος εισοδήματος δεν επιτρέπεται η έκπτωση του.

5. Χρόνος παρακράτησης στα δικαιώματα που καταβάλλονται στην αλλοδαπή

Η παρακράτηση του φόρου με συντελεστή 25% στις αποζημιώσεις ή τα δικαιώματα που καταβάλλονται σε αλλοδαπές επιχειρήσεις που δεν έχουν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα ή σε φυσικά πρόσωπα κατοίκους αλλοδαπής που δεν ασκούν επάγγελμα ή επιχείρηση στην Ελλάδα ενεργείται κατά την πίστωση, ανεξάρτητα αν η καταβολή γίνεται αργότερα.

IV. ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΕΩΝ

1. Προκαταβολή του φόρου σε περίπτωση υπερ/υποδωδεκάμηνης διαχειριστικής περιόδου

Σε περίπτωση υπερδωδεκάμηνης χρήσης ΑΕ, ΕΠΕ ή υποκαταστήματος αλλοδαπής εταιρείας υποβάλλεται μία δήλωση για όλο το διάστημα και η προκαταβολή υπολογίζεται για το δωδεκάμηνο διάστημα. Αν όμως η πρώτη διαχειριστική χρήση είναι υποδωδεκάμηνη, τότε η προκαταβολή υπολογίζεται κανονικά χωρίς καμία μείωση.

2. Μείωση προκαταβολής στο ήμισυ για τα τρία πρώτα οικονομικά έτη

Για τα νέα νομικά πρόσωπα, η προκαταβολή μειώνεται στο ήμισυ για τα τρία πρώτα οικονομικά έτη. Για το σκοπό αυτό τυχόν υπερδωδεκάμηνη διαχειριστική περίοδος λογίζεται ως ένα οικονομικό έτος.

3. Δήλωση φορολογίας εισοδήματος των Αστικών Οικοδομικών Συνεταιρισμών

Οι Αστικοί Οικοδομικοί Συνεταιρισμοί, ανεξαρτήτως του κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα τους, δεν αποτελούν νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, αλλά υπάγονται στα νομικά πρόσωπα της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 101 του ν. 2238/1994 και ως τέτοια υποβάλλουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος -έντυπο Φ-01010.

V. ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Τόκοι από καταθέσεις στην αλλοδαπή που αποκτά φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και οι οποίοι παραμένουν στην αλλοδαπή

Ο δικαιούχος των τόκων (εκτός από ΑΕ, ΕΠΕ, κλπ.) υποχρεούται να υποβάλει δήλωση στη ΔΟΥ του προκειμένου να αποδώσει το φόρο 15%, με την καταβολή του οποίου εξαντλείται η φορολογική υποχρέωσή του, μέχρι και την 31^η Ιανουαρίου του επόμενου από την καταβολή ή πίστωση έτους (σύνολο τόκων προηγούμενου έτους). Από το συνολικό ποσό του φόρου που αναλογεί και πρέπει να αποδοθεί, εκπίπτει ο φόρος που αποδεδειγμένα έχει παρακρατηθεί από τα φυσικά πρόσωπα σε κράτος με το οποίο η Ελλάδα έχει θέση σε ισχύ Σ.Α.Δ.Φ.

2. Φορολογία διανεμομένων κερδών

Στα κέρδη που διανέμουν οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες με τη μορφή αμοιβών και ποσοστών στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και στους διευθυντές και αμοιβών στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό, εκτός μισθού, καθώς και μερισμάτων ή προμερισμάτων σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ημεδαπά ή αλλοδαπά, ενώσεις προσώπων ή ομάδες περιουσίας, ανεξάρτητα εάν η καταβολή τους γίνεται σε μετρητά ή μετοχές, εντός του έτους 2013, διενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή 10%, με την οποία εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και στα κέρδη που διανέμουν οι συνεταιρισμοί και οι ημεδαπές εταιρίες περιορισμένης ευθύνης.

Λόγω της μείωσης του συντελεστή παρακράτησης φόρου από 25% σε 10%, στην περίπτωση διανομής κερδών τρέχουσας χρήσης ή αποθεματικών στα οποία περιλαμβάνονται έσοδα από συμμετοχές, επί των οποίων έχει παρακρατηθεί φόρος με τον προϊσχύοντα συντελεστή 25%, το υπόλοιπο ποσό φόρου μετά το συμψηφισμό φόρου δεν επιστρέφεται.

3. Εφαρμογή διατάξεων ν.2238/1994

Ο νέος Κ.Φ.Ε. (ν.4172/2013) ίσχυει για φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1^η Ιανουαρίου 2014 και μετά. Για τις χρήσεις με έναρξη μέχρι και την 31.12.2013 εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.2238/1994.

4. Καταβολή μερισμάτων, τόκων και δικαιωμάτων

Σε περίπτωση καταβολής μερισμάτων, τόκων ή δικαιωμάτων εντός του 2014 θα εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.4172/2013 και ειδικότερα η αριθμ. ΠΟΛ.1011/2014 Απόφαση του Γ.Γ.Γ.Ε. με τα ειδικότερα αναφερόμενα ανά περίπτωση σε αυτή.

Γ) ΤΜΗΜΑ Γ' (ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΠΛΟΙΩΝ, ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ, Μ.Σ.Κ.Κ.)

A. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΠΛΟΙΩΝ ΜΕ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΗΜΑΙΑ

1. Ποιος είναι υπόχρεος για επίδοση δήλωσης πλοίων Α' κατηγορίας

Σε υποβολή δηλώσεως υποχρεούται ο πλοιοκτήτης ή η πλοιοκτήτρια εταιρεία που είναι γραμμένη στο οικείο νηολόγιο κατά την πρώτη ημέρα του ημερολογιακού έτους, ανεξάρτητα με την κατοικία ή διαμονή ή την έδρα αυτής στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή.

2. Ποια είναι η προθεσμία επίδοσης δήλωσης πλοίων Α' κατηγορίας και καταβολής του φόρου

Η δήλωση επιδίδεται από τον υπόχρεο στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου κάθε έτους. Μαζί με τη δήλωση καταβάλλεται το ένα τέταρτο (1/4) του οφειλόμενου φόρου, τα άλλα τρία τέταρτα (3/4) του φόρου καταβάλλονται σε τρεις (3) ισόποσες δόσεις μέσα στους μήνες Ιούνιο, Σεπτέμβριο και Δεκέμβριο του έτους που υποβάλλεται η δήλωση.

3. Σε ποιο νόμισμα καταβάλλεται ο φόρος πλοίων Α' κατηγορίας

Ο φόρος καταβάλλεται σε δολάρια Η.Π.Α. ή σε λίρες Αγγλίας, με επιλογή του υπόχρεου και με βάση την επίσημη ισοτιμία μεταξύ των νομισμάτων αυτών κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης. Η καταβολή του φόρου μπορεί να γίνει και με ευρώ που προέρχονται αποδεδειγμένα από την εισαγωγή ναυτιλιακού συναλλάγματος σε δολάρια Η.Π.Α. ή σε λίρες Αγγλίας, στο όνομα του υπόχρεου ή του πράκτορα στην Ελλάδα διαχειριστή ή αντιπροσώπου του πλοίου, βάσει της επίσημης ισοτιμίας του δολαρίου που ισχύει κάθε φορά κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης.

4. Ποιά η ιδιαιτερότητα του ειδικού φόρου των πλοίων

Ο κατά τις διατάξεις του ν.27/1975 επιβαλλόμενος φόρος εξαντλεί κάθε υποχρέωση του πλοιοκτήτη καθώς και του μετόχου ή εταιρού ημεδαπής ή αλλοδαπής εταιρείας οποιουδήποτε τύπου φόρου εισοδήματος, όσον αφορά στα κέρδη που προκύπτουν από την εκμετάλλευση πλοίων.

B. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΠΛΟΙΩΝ ΜΕ ΞΕΝΗ ΣΗΜΑΙΑ

Επιβάλλεται για πρώτη φορά στα πλοία με ξένη σημαία, των οποίων η διαχείριση γίνεται από ημεδαπές ή αλλοδαπές εταιρίες εγκατεστημένες στην Ελλάδα, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 25 του Ν.27/1975.

1. Ποιος είναι υπόχρεος για επίδοση δήλωσης

Σε υποβολή δήλωσης υποχρεούνται ο πλοιοκτήτης ή η πλοιοκτήτρια εταιρία που είναι εγγεγραμμένη στο οικείο νηολόγιο κατά την πρώτη ημέρα του ημερολογιακού έτους, ανεξάρτητα με την κατοικία, ή διαμονή, ή την έδρα αυτής στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή, η διαχειρίστρια εταιρία ημεδαπή ή αλλοδαπή εγκαταστημένη στην Ελλάδα με βάση το άρθρο 25 του ν.27/1975, καθώς και ο εκπρόσωπος και ο αντίκλητος αυτών, εάν υπάρχει.

2. Ποια είναι η προθεσμία επίδοσης δήλωσης και καταβολής του φόρου

Η δήλωση υποβάλλεται από τον υπόχρεο στην ΔΟΥ Πλοίων Πειραιά μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου κάθε έτους. Μαζί με την δήλωση καταβάλλεται το ένα τέταρτο (1/4) του οφειλόμενου φόρου, τα άλλα τρία τέταρτα (3/4) του φόρου καταβάλλονται σε τρεις (3) ισόποσες δόσεις μέσα στους μήνες Ιούνιο, Σεπτέμβριο και Δεκέμβριο του έτους που υποβάλλεται η δήλωση.

Γ. ΜΟΝΑΔΙΚΟΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (Μ.Σ.Κ.Κ.) ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1. Πως εφαρμόζονται οι Μ.Σ.Κ.Κ. σε επιχειρήσεις με πολλούς κλάδους δραστηριότητας

Σε όσες περιπτώσεις η επιχείρηση ασχολείται με περισσότερους κλάδους που αντιστοιχούν σε επαγγέλματα που αναφέρονται ξεχωριστά στους πίνακες με διαφορετικό Μ.Σ.Κ.Κ. πρέπει να γίνει διαχωρισμός των ακαθαρίστων εσόδων (ή των αγορών) κατά κλάδο και να εφαρμοστεί σ' αυτά ο οικείος Μ.Σ.Κ.Κ. για κάθε κλάδο αντίστοιχα.

2. Που εφαρμόζονται οι Μ.Σ.Κ.Κ.

Με βάση τις ισχύουσες διατάξεις διακρίνονται δύο (2) πεδία εφαρμογής των Μ.Σ.Κ.Κ.

- α) κατά τον εξωλογιστικό προσδιορισμό των καθαρών κερδών των επιχειρήσεων και
- β) κατά την περαίωση χωρίς έλεγχο των υποβαλλόμενων από τις επιχειρήσεις φορολογικών τους δηλώσεων (αυτοπεραίωση)

Δ. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

1. Πως αποσβένονται κάποια πάγια που δεν ορίζεται συντελεστής απόσβεσης

Για κάθε πάγιο που δεν ορίζεται συντελεστής απόσβεσης, ο συντελεστής απόσβεσης αυτού θα είναι εκείνος των «λοιπών πάγιων στοιχείων» δηλαδή δέκα τοις εκατό (10%) για όλους τους κλάδους επιχειρήσεων και όχι εκείνος που τυχόν προκύπτει από την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του παγίου αυτού.

2. Πότε αρχίζουν τις αποσβέσεις τους οι νέες επιχειρήσεις με βάση το δικαίωμα που έχουν για τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές χρήσεις

Οι νέες επιχειρήσεις, δύνανται για τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές περιόδους να διενεργούν αποσβέσεις με μηδενικό συντελεστή για όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία.

Επομένως, προβλέπεται ότι οι νέες επιχειρήσεις, κατά τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές περιόδους, με πρώτη εκείνη εντός της οποίας άρχισε η παραγωγική λειτουργία τους και για όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τους, έχουν τη δυνατότητα να μη διενεργούν καθόλου αποσβέσεις. Από την τέταρτη διαχειριστική περίοδο και μετά, θα υπολογισθούν αποσβέσεις κανονικά και για όλα τα πάγια ανεξάρτητα από τη χρήση της εν λόγω τριετίας που αποκτήθηκαν τα πάγια αυτά.

Τονίζεται ότι η επιλογή της μη διενέργειας, αφορά αφενός, όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία (δηλαδή, είτε δεν θα διενεργηθούν αποσβέσεις για κανένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο είτε θα διενεργηθούν για όλα) και αφετέρου, σε όλες τις τρεις (3) αυτές χρήσεις (δηλαδή, η επιχείρηση δεν θα διενεργήσει αποσβέσεις ή θα διενεργήσει και στις τρεις (3) πρώτες χρήσεις).

3. Τι σημαίνει ο όρος «υποχρεωτικές αποσβέσεις»

Σημαίνει ότι αν διενεργηθούν αποσβέσεις, αλλά με συντελεστή μεγαλύτερο από τον προβλεπόμενο, οι επιπλέον αποσβέσεις δεν αναγνωρίζονται φορολογικά, ενώ αν δεν διενεργηθούν αποσβέσεις ή διενεργηθούν με συντελεστή μικρότερο από τον προβλεπόμενο, η επιχείρηση χάνει το δικαίωμα να πραγματοποιήσει στο μέλλον τις αποσβέσεις που όφειλε να διενεργήσει και δεν διενήργησε.

4. Πως αποσβένονται τα πάγια όταν χρησιμοποιούνται για ημέρες λιγότερες του μηνός

Σημειώνεται ότι, στο χρονικό διάστημα χρησιμοποίησης ή λειτουργίας του παγίου, περιλαμβάνεται και ο μήνας που αυτό άρχισε να χρησιμοποιείται ή να λειτουργεί, χωρίς να ενδιαφέρει ο αριθμός των ημερών που χρησιμοποιήθηκε ή λειτούργησε το μήνα αυτό.

ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (αρμοδιότητα της Δ/σης Φορολογίας Κεφαλαίου)

A.- ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ - ΔΩΡΕΩΝ - ΓΟΝ. ΠΑΡΟΧΩΝ

1. Ποιος είναι υπόχρεος για την υποβολή της δήλωσης φόρου κληρονομιάς;

Ο κληρονόμος ή ο νόμιμος αντιπρόσωπός του (άρθρο 61 του Κώδικα Φορολογίας Κληρονομιών – Δωρεών - Γονικών παροχών, ο οποίος κυρώθηκε με το ν. 2961/01).

2. Ποια είναι η προθεσμία υποβολής της δήλωσης φόρου κληρονομιάς;

Μέσα σε έξι μήνες, αν ο κληρονομούμενος πέθανε στην Ελλάδα, ή μέσα σε ένα χρόνο, αν ο κληρονομούμενος απεβίωσε στην αλλοδαπή ή οι κληρονόμοι ή οι κληροδόχοι διέμεναν κατά το χρόνο θανάτου στην αλλοδαπή.

Η προθεσμία αρχίζει από :

το θάνατο του κληρονομούμενου

τη δημοσίευση της διαθήκης ή

τη δημοσίευση της τελεσίδικης απόφασης που κηρύσσει την αφάνεια ή

το θάνατο του υπόχρεου σε δήλωση, αν αυτός δεν υπέβαλε δήλωση ή

το διορισμό των κηδεμόνων σχολαζουσών κληρονομιών, των εκτελεστών διαθήκης, των συνδίκων πτώχευσης ή

την αναγνώρισή τους, σε περίπτωση κληρονόμων σχολαζουσών κληρονομιών ή

το χρόνο που ορίζεται στα άρθρα 7 και 8 του Κώδικα.

Η κατά τα άνω εξάμηνη ή ετήσια προθεσμία μπορεί να παραταθεί για τρεις (3) κατ' ανώτατο όριο μήνες, με απόφαση του προϊσταμένου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., αν συντρέχουν αποχρώντες λόγοι (άρθρα 62, 63 και 64).

3. Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται κατά την υποβολή δηλώσεων φόρου κληρονομιάς;

α) Ληξιαρχική πράξη θανάτου

β) αντίγραφο διαθήκης

γ) κληρονομητήριο ή πιστοποιητικό της αρμόδιας δημοτικής ή κοινοτικής αρχής περί του είδους και του βαθμού συγγενείας προς τον κληρονομούμενο

δ) πιστοποιητικό του Γραμματέα του Ειρηνοδικείου περί μη δημοσιεύσεως νεότερης διαθήκης ή περί μη δημοσιεύσεως διαθήκης στην περίπτωση της εξ αδιαθέτου διαδοχής

ε) πιστοποιητικό για την ηλικία του επικαρπωτή, όταν για τον προσδιορισμό της αξίας λαμβάνεται υπόψη η ηλικία αυτού

στ) έγγραφο νομιμοποίησεως, σε περίπτωση πληρεξουσίου

ζ) τα έγγραφα που αποδεικνύουν τη μετάθεση του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης

η) αποδεικτικά χρεών της κληρονομιάς (Σχετικό άρθρο 67 του Κώδικα).

4. Ποια είναι αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την παραλαβή δηλώσεων φόρου κληρονομιάς;

Η Δ.Ο.Υ. της κατοικίας του κληρονομούμενου ή η Δ.Ο.Υ. Κατοίκων Εξωτερικού, αν ο κληρονομούμενος ήταν κάτοικος αλλοδαπής.

Αν όμως ο κληρονομούμενος είχε την κατοικία του στην αλλοδαπή, αλλά πέθανε στην Ελλάδα, αρμόδια είναι η Δ.Ο.Υ. του τόπου θανάτου.

Ως κατοικία του κληρονομούμενου θεωρείται αυτή που προκύπτει από το ΑΦΜ αυτού (άρθρο 66).

5. Ποιος είναι υπόχρεος υποβολής δήλωσης φόρου δωρεάς - γονικής παροχής;

Είναι οι συμβαλλόμενοι δωρητής – δωρεοδόχος, γονέας - τέκνο και, σε περίπτωση άτυπης δωρεάς, ο δωρεοδόχος (άρθρο 85).

6. Ποια είναι αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την παραλαβή δήλωσης φόρου δωρεάς-γονικής παροχής;

Ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. της κατοικίας του δωρητή. Ως κατοικία του δωρητή θεωρείται αυτή που προκύπτει από το ΑΦΜ αυτού. (άρθρο 87).

7. Ποια είναι η προθεσμία υποβολής της δήλωσης φόρου δωρεάς -γονικής παροχής;

Η δήλωση υποβάλλεται πριν από την κατάρτιση του συμβολαίου, το οποίο συντάσσεται με βάση θεωρημένο αντίγραφο της δήλωσης, και, προκειμένου για άτυπες δωρεές, μέσα σε έξι μήνες από την παράδοση του αντικειμένου της δωρεάς στο δωρεοδόχο (άρθρο 86).

8. Ποιες είναι οι προϋποθέσεις απαλλαγής από το φόρο κληρονομιών και γονικών παροχών για την απόκτηση της πρώτης κατοικίας;

Ο κληρονόμος (σύζυγος ή τέκνο του κληρονομούμενου) ή το τέκνο που αποκτά τη γονική παροχή ή ο σύζυγος αυτού ή τα ανήλικα τέκνα τους, να μην έχουν δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης σε άλλη κατοικία ή ιδανικό μερίδιο κατοικίας που πληροί τις στεγαστικές ανάγκες της οικογένειας ή δικαίωμα πλήρους κυριότητας επί οικοπέδου οικοδομήσιμου ή επί ιδανικού μεριδίου οικοπέδου, στα οποία αντιστοιχεί εμβαδόν κτίσματος που πληροί τις στεγαστικές τους ανάγκες και βρίσκονται σε δήμο ή κοινότητα με πληθυσμό άνω των 3.000 κατοίκων. Οι στεγαστικές ανάγκες θεωρείται ότι καλύπτονται αν το συνολικό εμβαδόν των ανωτέρω ακινήτων (και των λοιπών αντίστοιχων κληρονομιών ακινήτων) είναι 70 τ.μ. προσαυξανόμενα κατά 20 τ.μ. για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα και κατά 25 τ.μ. για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα του δικαιούχου.(άρθρα 26 ενότητα Α' και 43 ενότητα Α').

9. Ποια είναι τα αφορολόγητα ποσά για την απόκτηση πρώτης κατοικίας αιτία θανάτου ή γονικής παροχής;

Η απαλλαγή παρέχεται για αξία κατοικίας μέχρι **200.000 €** για κάθε ανήλικο ή άγαμο κληρονόμο και μέχρι **250.000 €** για έγγαμο, η οποία προσαυξάνεται κατά **25.000 €** για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα και κατά **30.000 €** για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα ανήλικα τέκνα, των οποίων την επιμέλεια έχει ο δικαιούχος. Στο ποσό της απαλλαγής περιλαμβάνεται και η αξία μιας θέσης στάθμευσης αυτοκινήτου και ενός αποθηκευτικού χώρου, για επιφάνεια εκάστου έως 20 τ.μ., εφόσον βρίσκονται στο ίδιο ακίνητο και αποκτώνται ταυτόχρονα. Επίσης χορηγείται απαλλαγή για οικόπεδο αξίας μέχρι **50.000 €** για κάθε ανήλικο ή άγαμο κληρονόμο και μέχρι **100.000 €** για κάθε έγγαμο κληρονόμο, προσαυξανόμενη κατά **10.000 €** για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα και κατά **15.000 €** για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα. Τα παραπάνω ισχύουν εφόσον στο δικαιούχο κληρονόμο ή κληροδόχο περιέρχεται ένα οικόπεδο εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα και όχι ποσοστό εξ αδιαίρετου.

Αντίστοιχη απαλλαγή παρέχεται και κατά τη γονική παροχή πρώτης κατοικίας. (άρθρα 26 ενότητα Α' και 43 ενότητα Α').

10. Γεωργικές απαλλαγές

Με το ν. 3842/2010 από 23-4-2010, καταργούνται οι γεωργικές απαλλαγές και ο φόρος υπολογίζεται πλέον με βάση τα αφορολόγητα ποσά και τους φορολογικούς συντελεστές της αντίστοιχης κατηγορίας, όπως και τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία.

11. Σε πόσες δόσεις καταβάλλεται ο φόρος κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών;

Ο βάσει δήλωσης φόρος καταβάλλεται σε 12 ίσες διμηνιαίες δόσεις των 500 €.

Σε περίπτωση κληρονομιάς, αν ο κληρονόμος είναι ανήλικος, ο αριθμός των δόσεων διπλασιάζεται, με την προϋπόθεση ότι κάθε δόση δεν θα είναι μικρότερη των 500 €, πλην της τελευταίας.

12. Ποιος είναι ο χρόνος φορολογίας για την κτήση αιτία θανάτου;

Κατά κανόνα χρόνος φορολογίας είναι ο χρόνος θανάτου. Ο χρόνος φορολογίας μετατίθεται σε μεταγενέστερο του θανάτου χρονικό σημείο αυτοδίκαια στις περιπτώσεις αναβλητικής αίρεσης,

επιδίκασης περί το κληρονομικό δικαίωμα ή περί την κληρονομιά, διαχωρισμού επικαρπίας από την κυριότητα κ.λ.π. ή με απόφαση του προϊσταμένου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. στις περιπτώσεις του άρθρου 8 του Κώδικα (άρθρα 7 και 8).

13. Πότε παραγράφεται το δικαίωμα του δημοσίου για επιβολή φόρου κληρονομιάς ή δωρεάς, γονικής παροχής;

Παραγράφεται μετά την πάροδο 10 ετών αν υποβλήθηκε δήλωση, ή 15 ετών αν δεν υποβλήθηκε δήλωση.

Ανεξάρτητα από τα παραπάνω το δικαίωμα του δημοσίου είναι παραγραμμένο για όλες τις υποθέσεις για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε μέχρι 31-12-1994. (άρθρο 102 του Κώδικα όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 25 του ν. 3842/2010).

14. Ποια είναι τα αφορολόγητα όρια και οι φορολογικοί συντελεστές στη φορολογία κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών;

α) Η αιτία θανάτου κτήση **πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων** καθώς και η αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής κτήση ακινήτων ή εμπράγματων ή ενοχικών δικαιωμάτων επί ακινήτων, μετοχών καθώς και λοιπών περιουσιακών στοιχείων (δηλ. όλων των περιουσιακών στοιχείων πλην μετρητών), από δωρεοδόχους που υπάγονται στην **Α'** και **Β'** και **Γ'** κατηγορία, υπόκεινται σε φόρο, ο οποίος υπολογίζεται με βάση τις πιο κάτω φορολογικές κλίμακες:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α'

Κλιμάκια (σε ευρώ)	Συντελεστής κλιμακίου (%)	Φόρος κλιμακίου (σε ευρώ)	Φορολογητέα περιουσία (σε ευρώ)	Φόρος που αναλογεί (σε ευρώ)
150.000	---	---	150.000	---
150.000	1	1.500	300.000	1.500
300.000	5	15.000	600.000	16.500
Υπερβάλλον	10			

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β'

Κλιμάκια (σε ευρώ)	Συντελεστής κλιμακίου (%)	Φόρος κλιμακίου (σε ευρώ)	Φορολογητέα περιουσία (σε ευρώ)	Φόρος που αναλογεί (σε ευρώ)
30.000	---	---	30.000	---
70.000	5	3.500	100.000	3.500
200.000	10	20.000	300.000	23.500
Υπερβάλλον	20			

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ'

Κλιμάκια	Συντελεστής κλιμακίου (%)	Φόρος κλιμακίου	Φορολογητέα περιουσία	Φόρος που αναλογεί
6.000	---	---	6.000	---
66.000	20	13.200	72.000	13.200
195.000	30	58.500	267.000	71.700
Υπερβάλλον	40			

β) Η αιτία γονικής παροχής κτήση μετρητών φορολογείται αυτοτελώς, με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) ενώ η αιτία δωρεάς κτήση μετρητών φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) για δωρεοδόχους που υπάγονται στην **A'** κατηγορία, είκοσι τοις εκατό (20%) για δωρεοδόχους που υπάγονται στη **B'** κατηγορία και σαράντα τοις εκατό (40%) για δωρεοδόχους που υπάγονται στη **Γ'** κατηγορία..

15. Ποιο είναι το απαλλασσόμενο ποσό όταν κληρονόμος είναι σύζυγος ή ανήλικο τέκνο του κληρονομούμενου;

Μετά την 26-1-2010, όταν κληρονόμος είναι σύζυγος ή ανήλικο τέκνο του κληρονομούμενου, απαλλάσσεται από το φόρο κληρονομιάς αξία κληρονομιαίας περιουσίας μέχρι 400.000 € για κάθε κληρονόμο (με αντίστοιχο περιορισμό των κλιμακίων υπολογισμού του φόρου της A' κατηγορίας).

B.- ΦΟΡΟΓΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

16. Ποιο είναι το αντικείμενο του φ.μ.α. και ποιος ο υπόχρεος για την καταβολή του φόρου;

Σε κάθε μεταβίβαση ακινήτου με αντάλλαγμα και σύσταση εμπραγμάτου σε ακίνητο δικαίωματος καθώς και σε μεταβίβαση πλοίου με ελληνική σημαία επιβάλλεται φόρος στην αξία αυτών και υπόχρεος για την καταβολή του είναι ο αγοραστής.

17. Ποια είναι η αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την υποβολή της δήλωσης;

Για κάθε μεταβίβαση ακινήτου οι συμβαλλόμενοι υποχρεούνται πριν από τη σύνταξη του συμβολαίου, να υποβάλλουν κοινή δήλωση φ.μ.α. στη Δ.Ο.Υ. στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας βρίσκεται το ακίνητο.

18. Ποια είναι η διαδικασία υποβολής της δήλωσης και καταβολής του φ.μ.α.;

Η δήλωση υποβάλλεται σε δύο αντιγραφα, ένα εκ των οποίων κρατείται από τον υπάλληλο της Δ.Ο.Υ. και το δεύτερο, αφού βεβαιωθεί για την ακρίβεια της αντιγραφής παραδίδεται στο συμβαλλόμενο.

Η καταβολή του φόρου πραγματοποιείται σε πιστωτικά ιδρύματα ή στα Ε.Λ.Τ.Α. με τη χρήση κωδικού πληρωμής και αποδεικνύεται από αποδεικτικό καταβολής που εκδίδεται από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων.

19. Πώς καταβάλλεται ο φόρος μεταβίβασης ακινήτων;

Στις περιοχές που εφαρμόζεται το αντικειμενικό σύστημα, κατά την υποβολή της δήλωσης Φ.Μ.Α., ο φορολογούμενος υποχρεούται να αναγράφει σε αυτή την αντικειμενική αξία του μεταβιβαζόμενου ακινήτου, βάσει της οποίας καταβάλει **εφάπαξ** το φόρο που αναλογεί. Σε περίπτωση που το τίμημα είναι μεγαλύτερο της αντικειμενικής αξίας, ο φόρος υπολογίζεται επί του τιμήματος.

Στις υπόλοιπες περιοχές που δεν εφαρμόζεται το αντικειμενικό σύστημα, κατά την υποβολή της δήλωσης, ο φορολογούμενος καταβάλει εξ ολοκλήρου το φόρο που αναλογεί με βάση την αξία που δήλωσε. Κατά την υποβολή της δήλωσης και μέσα σε προθεσμία δύο (2) ημερών, ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. προσδιορίζει προσωρινά την αγοραία αξία του ακινήτου και ο αγοραστής έχει πλέον το δικαίωμα μέσα σε δίμηνη ανατρεπτική προθεσμία από την ημερομηνία παραλαβής της δήλωσης να υποβάλει συμπληρωματική δήλωση σύμφωνα με την ορισθείσα προσωρινή αξία και να καταβάλει χωρίς πρόστιμο το μισό του αναλογούντος φόρου και το υπόλοιπο μισό τον επόμενο της βεβαίωσης μήνα. Σε περίπτωση που δεν υποβάλει την πιο πάνω συμπληρωματική δήλωση, ενεργείται έλεγχος από τον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. για τον προσδιορισμό της αξίας, χωρίς να τον δεσμεύει πλέον η προεκτίμηση και στη συνέχεια εκδίδεται πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου.

Κατά της οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου, ο φορολογούμενος έχει δικαίωμα να υποβάλει εντός τριάντα ημερών από την κοινοποίησή της, ενδικοφανή προσφυγή με αίτημα την επανεξέταση της πράξης στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας από την Διεύθυνση

Επίλυσης Διαφορών και μετά την έκδοση της σχετικής απόφασης ο φορολογούμενος μπορεί να προσφύγει στα διοικητικά δικαστήρια.

20. Ποιοι είναι οι συντελεστές για τον υπολογισμό του Φ.Μ.Α.;

Ο φόρος μεταβίβασης υπολογίζεται σε 3% επί της φορολογητέας αξίας του ακινήτου ή του εμπραγμάτου επί του ακινήτου δικαιώματος.

Ο ανωτέρω συντελεστής εφαρμόζεται σε μεταβιβάσεις ακινήτων, οι οποίες διενεργούνται από 1/1/2014 και μετά.

Ο Φ.Μ.Α. που προκύπτει κατά τα προεκτεθέντα μειώνεται στο μισό ή στο ένα τέταρτο ανάλογα με τη νομική μορφή της πραγματοποιούμενης μεταβίβασης ή την ιδιότητα των συμβαλλομένων προσώπων. Οι κυριότερες κατηγορίες είναι οι ακόλουθες:

α) Φ.Μ.Α. μειωμένος στο τέταρτο.

Οι περιπτώσεις που ο Φ.Μ.Α. μειώνεται στο τέταρτο είναι η αυτούσια διανομή ακινήτων μεταξύ των συγκυρίων, η διάλυση Ο.Ε., Ε.Ε. και Ε.Π.Ε. και η μεταβίβαση των ακινήτων της εταιρείας στα μέλη της κατά το λόγο της εταιρικής τους μερίδας καθώς και η απόληψη ακινήτων της εταιρείας από εταίρους που αποχωρούν από αυτή.

β) Φ.Μ.Α. μειωμένος στο μισό.

Οι περιπτώσεις που ο Φ.Μ.Α. μειώνεται στο μισό είναι η ανταλλαγή ακινήτων ίσης αξίας, η υποχρεωτική ανταλλαγή οικοπέδων, η συγχώνευση Α.Ε. και Συνεταιρισμών, η αναγκαστική απαλλοτρίωση για δημόσια ωφέλεια καθώς και η συνένωση οικοπέδων.

21. Σε ποιες περιπτώσεις σύστασης ή τροποποίησης οριζόντιας ή κάθετης ιδιοκτησίας οφείλεται φ.μ.α.;

Σε κάθε περίπτωση σύστασης ή τροποποίησης οριζόντιας ή κάθετης θα πρέπει να ερευνάνται αν συντελείται, άμεσα ή έμμεσα, μεταβίβαση εμπραγμάτων επί ακινήτων δικαιωμάτων μεταξύ συγκυρίων, είτε με μορφή διανομής, είτε ανταλλαγής, είτε πώλησης, είτε δωρεάς ιδανικών μεριδίων. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- σύσταση σε οικόπεδο με υφιστάμενα κτίσματα.
- Σύσταση και στο μελλόκτιστο δικαίωμα υφούν με υφιστάμενα κτίσματα.
- Τροποποίηση σύστασης με απόσπαση μέρους οριζόντιας ιδιοκτησίας από εκείνη στην οποία ανήκε και μεταφορά της σε οριζόντια ιδιοκτησία άλλου συνιδιοκτήτη.
- Σύσταση με διανομή της ψιλής κυριότητας.
- Διανομή υφιστάμενης κάθετης ιδιοκτησίας σε οικόπεδο με κτίσματα.
- Κατάργηση υφιστάμενης σύστασης σε οικόπεδο με κτίσματα.

22. Τεκμήριο αποπερατωμένου κτίσματος- Ποιες είναι οι προϋποθέσεις εφαρμογής του;

α. Να μεταβιβάζονται ιδανικά μερίδια του οικοπέδου.

β. Η μεταβίβαση να γίνεται με αντάλλαγμα.

γ. Να έχει εκδοθεί οικοδομική άδεια ανέγερσης πολυκατοικίας, ή η σχετική αίτηση να έχει υποβληθεί το αργότερο σε 2 χρόνια από τη μεταβίβαση και

δ. Η ανέγερση των κτισμάτων να γίνει είτε από τον πωλητή των ποσοστών του οικοπέδου, είτε από τον εργολάβο ο οποίος ανέλαβε με αντιπαροχή την ανέγερση της πολυκατοικίας, είτε από τρίτο πρόσωπο το οποίο ενεργεί για λογαριασμό είτε του οικοπεδούχου είτε του εργολάβου.

Το ως άνω αμάχητο τεκμήριο δεν έχει εφαρμογή σε μεταβίβαση ιδανικού μεριδίου οικοπέδου σε πρόσωπα που αναλαμβάνουν κατ' επάγγελμα την ανέγερση ολόκληρης της πολυκατοικίας.

23. Πότε οφείλεται φόρος διανομής;

Κατά την αυτούσια διανομή ακινήτων μεταξύ των συγκυρίων τους οφείλεται φ.μ.α. (προσδιοριζόμενος στο 1/4 του ακέραιου φορολογικού συντελεστή), αν συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. η διανομή να είναι αυτούσια, δηλαδή ο καθένας από τους συγκυρίους να παίρνει είτε ένα διαιρετό μέρος των ακινήτων που διανέμονται είτε ποσοστό εξ αδιαίρετου αυτών.

β. η αξία της μερίδας που παίρνει από τη διανομή κάθε συγκύριος δηλ. η φυσική του μερίδα, να είναι ίση με την αξία της ιδανικής τους μερίδας, δηλ. με την αξία που είχε η εξ αδιαιρέτου συμμετοχή του.

Ο φ.μ.α. μειωμένος στο $\frac{1}{4}$ επιβάλλεται στο σύνολο της περιουσίας που διανέμεται και σε περίπτωση άνιση διανομής, η επί πλέον αξία θεωρείται ότι αποκτάται με ξεχωριστή μεταβίβαση και φορολογείται με ακέραιο συντελεστή φ.μ.α., αν καταβληθεί αντάλλαγμα, διαφορετικά οφείλεται φόρος δωρεάς.

24. Δικαίωμα προσφυγής.

α) Ο υπόχρεος, εφόσον αμφισβητεί πράξη προσδιορισμού του φ.μ.α. (διοικητικός προσδιορισμός του φόρου) έχει δικαίωμα εντός τριάντα ημερών από την κοινοποίηση της πράξης, να υποβάλει ενδικοφανή προσφυγή με αίτημα την επανεξέταση της πράξης στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας από την Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών (άρθρο 63 ν. 4174/2013). Κατά της απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών ή της σιωπηρής απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής λόγω παρόδου της προθεσμίας προς έκδοση της απόφασης (60 ημέρες από την υποβολή της ενδικοφανούς προσφυγής), ο υπόχρεος δύναται να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου.

Επισημαίνεται ότι προσφυγή στα διοικητικά δικαστήρια απευθείας κατά οποιασδήποτε πράξης που εξέδωσε η Φορολογική Διοίκηση είναι απαράδεκτη.

β) Εφόσον, κατόπιν ελέγχου εκδίδεται πράξη προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου, ο φορολογούμενος έχει τη δυνατότητα να διατυπώσει εγγράφως τις απόψεις του εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της έγγραφης γνωστοποίησης.

Η Φορολογική Διοίκηση εκδίδει την οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου, εντός μηνός από την ημερομηνία παραλαβής των απόψεων του φορολογούμενου ή, σε περίπτωση που ο φορολογούμενος δεν υποβάλλει τις απόψεις του, την εκπνοή της ως άνω προθεσμίας των 20 ημερών. Η οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου μαζί με την έκθεση ελέγχου κοινοποιούνται στον φορολογούμενο. Κατά της πράξης του οριστικού διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου, ο φορολογούμενος έχει δικαίωμα εντός τριάντα ημερών από την κοινοποίηση, να υποβάλει ενδικοφανή προσφυγή με αίτημα την επανεξέταση της πράξης στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας από την Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών.

Επισημαίνεται και πάλι ότι προσφυγή στα διοικητικά δικαστήρια απευθείας κατά οποιασδήποτε πράξης που εξέδωσε η Φορολογική Διοίκηση είναι απαράδεκτη.

ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

25. Ποιοι είναι οι δικαιούχοι της απαλλαγής από τον Φ.Μ.Α. για αγορά πρώτης κατοικίας;

Η απαλλαγή παρέχεται μόνο σε φυσικά πρόσωπα (έγγαμα ή άγαμα), εφόσον κατοικούν μόνιμα στην Ελλάδα ή προτίθενται να εγκατασταθούν σε αυτή το αργότερο εντός δύο ετών από την αγορά (άρθρο 23 παρ. 4-5 ν. 3943/2011, ΦΕΚ 66 Α'/31-3-2011).

Με τις διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 3842/2010 καταργήθηκε η απαλλαγή για τους Έλληνες ομογενείς του εξωτερικού που δεν κατοικούν στην Ελλάδα κατά το χρόνο της αγοράς. Επίσης, καθορίστηκαν οι κατηγορίες δικαιούχων ως ακολούθως:

- α) Έλληνες,
- β) ομογενείς από Αλβανία, Τουρκία και χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης,
- γ) οι πολίτες των κρατών- μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου,
- δ) αναγνωρισμένοι πρόσφυγες, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 96/2008 (ΦΕΚ 152 Α), και
- ε) πολίτες τρίτων χωρών που απολαύουν του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 150/2006 (ΦΕΚ 160 Α).

Επισημαίνεται ότι ειδικά για τους αλλοδαπούς η πρόθεσή τους για μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα δεν αναιρείται από το γεγονός ότι για ειδικούς λόγους, οι αρμόδιες υπηρεσίες τους χορηγούν προσωρινές άδειες παραμονής που ανανεώνονται.

Οι καταγόμενοι από τη Βόρεια Ήπειρο και την Τουρκία, εφόσον απέκτησαν ιθαγένεια τρίτου κράτους πλην της Αλβανικής και Τουρκικής, δεν μπορούν να τύχουν απαλλαγής από το φόρο.

Η απαλλαγή παρέχεται και στον ψιλό κύριο εξ αδιαιρέτου ποσοστού ή ψιλό κύριο ή επικαρπωτή κατοικίας ή οικοπέδου που αγοράζει το υπόλοιπο ποσοστό ή το εμπράγματο δικαίωμα της επικαρπίας ή της ψιλής κυριότητας, προκειμένου να γίνει εξ ολοκλήρου κύριος του ακινήτου, εφόσον το ποσοστό που έχει δεν του πληροί της στεγαστικές ανάγκες.

Η απαλλαγή του άγαμου παρέχεται και στο σύζυγο που βρίσκεται σε διάσταση, υπό τον όρο ότι έχει κατατεθεί αίτηση ή αγωγή διαζυγίου τουλάχιστον έξι μήνες πριν την αγορά του ακινήτου με την προϋπόθεση ότι ο γάμος θα λυθεί μέσα σε πέντε (5) έτη από την αγορά.

Οι ιδιοκτήτες ξενοδοχείων, αποθηκών, γραφείων, βιομηχανοστασίων και γενικά αμιγών επαγγελματικών στεγών έχουν δικαίωμα απαλλαγής. Δεν θεωρείται επαγγελματική στέγη το ακίνητο, το οποίο από την οικοδομική άδεια ή τον τίτλο κτήσης χαρακτηρίζεται ως κατοικία, έστω και αν αυτό χρησιμοποιείται ως επαγγελματική στέγη.

26. Ποια είναι η έκταση της παρεχόμενης απαλλαγής; Παρέχεται απαλλαγή για τους βοηθητικούς χώρους;

Με τις διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 3842/2010 επήλθαν μεταβολές στο αντικείμενο της απαλλαγής ως ακολούθως:

Καταργήθηκε η χορήγηση απαλλαγής για αγορά κατοικίας με εμβαδόν έως 200 τ.μ. ή οικοπέδου, στο οποίο αντιστοιχεί κατοικία με εμβαδόν έως 200 τ.μ., ανεξάρτητα από την αξία τους, και παρέχεται απαλλαγή, η οποία συνδέεται με την οικογενειακή κατάσταση του δικαιούχου και το είδος του αγοραζόμενου ακινήτου ως εξής:

- Για αγορά **κατοικίας**: από άγαμο μέχρι του ποσού των 200.000 Ευρώ, από άγαμο που παρουσιάζει αναπηρία τουλάχιστον 67% από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία μέχρι ποσού αξίας 250.000 Ευρώ, από έγγαμο μέχρι ποσού αξίας 250.000 Ευρώ ενώ από έγγαμο που παρουσιάζει αναπηρία τουλάχιστον 67% από διανοητική στέρωση ή φυσική αναπηρία μέχρι ποσού αξίας 275.000 Ευρώ. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά 25.000 Ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα αυτού και κατά 30.000 Ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα του.
- Για αγορά **οικοπέδου**: από άγαμο μέχρι ποσού αξίας 50.000 Ευρώ, από έγγαμο μέχρι ποσού αξίας 100.000 Ευρώ. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά 10.000 Ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα αυτού και κατά 15.000 Ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα του.

Αν η αξία του ακινήτου υπερβαίνει τα παραπάνω αφορολόγητα όρια, η απαλλαγή χορηγείται μέχρι του αντίστοιχου αφορολόγητου ποσού και για την επιπλέον αξία οφείλεται ΦΜΑ.

Σε περίπτωση αγοράς κατοικίας, στο ποσό της απαλλαγής περιλαμβάνεται και η αξία μιας θέσης στάθμευσης και ενός αποθηκευτικού χώρου, για επιφάνεια εκάστου έως 20 τ.μ., εφόσον βρίσκονται στο ίδιο ακίνητο και αποκτώνται ταυτόχρονα με το ίδιο συμβόλαιο αγοράς.

Τα ανωτέρω εφαρμόζονται σε αγορές πρώτης κατοικίας, η φορολογική υποχρέωση των οποίων γεννιέται από τις 23-4-2010 και μετά.

27. Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για την απαλλαγή πρώτης κατοικίας;

α) Ο αγοραστής ή η σύζυγός του ή τα ανήλικα παιδιά του να μην έχουν δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας ή οικήσεως σε άλλη οικία ή διαμέρισμα που πληροί τις στεγαστικές ανάγκες της οικογένειάς του ή δικαίωμα πλήρους κυριότητας επί οικοπέδου οικοδομήσιμου ή επί ιδανικού μεριδίου οικοπέδου, στο οποίο αντιστοιχεί εμβαδόν κτίσματος που πληροί τις στεγαστικές του ανάγκες, και βρίσκονται σε δημοτικό διαμέρισμα με πληθυσμό άνω των 3000 κατοίκων. Σημειώνεται ότι για το έλεγχο της συνδρομής των προϋποθέσεων της απαλλαγής, με χρόνο φορολογίας την 20-3-2013 και μετά, λαμβάνεται υπόψη ο πληθυσμός της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας (και όχι του ενιαίου δήμου) με βάση την απογραφή του έτους 2011 (ΦΕΚ 630 τ. Β' / 20-3-2013). Ο πληθυσμός του δήμου θα λαμβάνεται υπόψη μόνο στις περιπτώσεις των δήμων, οι οποίοι, με βάση τον πίνακα του πληθυσμού, στερούνται περαιτέρω διοικητικής υποδιαίρεσης (σε δημοτικές ενότητες και δημοτικές ή τοπικές κοινότητες).

Ακόμη, για την απαλλαγή απαιτείται το αγοραζόμενο οικόπεδο ή το γήπεδο στο οποίο βρίσκεται η αγοραζόμενη οικία ή το διαμέρισμα να είναι οικοδομήσιμο και εντός του εγκεκριμένου

ρυμοτομικού σχεδίου δήμου ή κοινότητας, και μεταξύ αγοραστή και πωλητή να μην υπάρχει συγγένεια εξ αίματος ή εξ αγχιστείας πρώτου βαθμού.

Οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση της απαλλαγής θα πρέπει να συντρέχουν στο όνομα του αγοραστή.

β) Θεωρείται ότι καλύπτονται οι στεγαστικές ανάγκες του αγοραστή και της οικογένειάς του, αν το συνολικό εμβαδόν της καθαρής επιφάνειας (της επιφάνειας χωρίς τους κοινόχρηστους χώρους) κατοικιών που υφίστανται ή υπάρχει η δυνατότητα βάσει των πολεοδομικών διατάξεων να αναγερθούν είναι: 70 τ.μ., προσαυξανόμενα κατά 20 τ.μ. για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα του και 25 τ.μ. για το τρίτο και τα επόμενα τέκνα. Κατ' εξαίρεση, οι στεγαστικές ανάγκες του αγοραστή με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67% αυξάνονται από 70 τ.μ. σε 90 τ.μ. (άρθρο 16 παρ. 14 ν. 3522/2006).

γ) Η απαλλαγή παρέχεται με τον όρο ότι το ακίνητο θα παραμείνει στην κυριότητα του αγοραστή για τουλάχιστον μία πενταετία.

28. Άρση απαλλαγής- Κυρώσεις

Οι κυρώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 7 και 8 του ν. 1078/1980, διακρίνονται:

A. Σε εκείνες που επιβάλλονται σ' αυτούς που έλαβαν νόμιμα απαλλαγή, πλην όμως δεν τήρησαν τους όρους του νόμου για τη διατήρησή της (μεταβίβαση, σύσταση εμπραγμάτου δικαιώματος εντός πενταετίας, άρθρο 1 παρ. 7).

B. Σε εκείνες που επιβάλλονται σε όσους ζήτησαν και έλαβαν απαλλαγή πρώτης κατοικίας χωρίς να συντρέχουν στο πρόσωπό τους οι προϋποθέσεις του νόμου.

A. Μεταβίβαση του ακινήτου εντός 5ετίας.

Σε περίπτωση που με πράξη εν ζωή μεταβιβασθεί το ακίνητο ή συσταθεί σ' αυτό οποιοδήποτε εμπράγματο δικαίωμα, πλην υποθήκης, πριν από την παρέλευση πενταετίας, αυτός που μεταβιβάζει ή συνιστά εμπράγματο δικαίωμα υποχρεούται, προ της μεταβίβασης ή της σύστασης του εμπραγμάτου δικαιώματος, να υποβάλει δήλωση και να καταβάλει εφάπαξ το Φ.Μ.Α. που αναλογεί στην αξία του μεταβιβαζόμενου ακινήτου. Ως αξία του ακινήτου λαμβάνεται η αξία που έχει το ακίνητο κατά το χρόνο της νέας μεταβίβασης ή της σύστασης του εμπραγμάτου δικαιώματος ή το δηλωθέν τίμημα της μεταβίβασης, εφόσον αυτό είναι μεγαλύτερο της αντικειμενικής αξίας. Ο φόρος υπολογίζεται με βάση τους συντελεστές που ίσχυαν κατά το χρόνο χορήγησης της απαλλαγής, εκτός εάν ο φόρος που αναλογεί στην αξία του ακινήτου του χρόνου απαλλαγής είναι μεγαλύτερος, οπότε καταβάλλεται ο μεγαλύτερο αυτός φόρος.

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση χορήγησης απαλλαγής και στους δύο συζύγους κατά την αγορά ακινήτου εξ αδιαιρέτου, κατά τη μεταβίβαση του ποσοστού του ενός συζύγου σε τρίτον εντός της πενταετίας αίρεται η χορηγηθείσα απαλλαγή και καταβάλλεται ο φόρος που αναλογεί στο ποσοστό αυτό.

β) Αν ο αγοραστής δεν εγκατασταθεί στην Ελλάδα εντός προθεσμίας δύο ετών από την αγορά, υποχρεούται να υποβάλει δήλωση το αργότερο εντός προθεσμίας έξι μηνών από τη συμπλήρωση διετίας και να καταβάλει τον αναλογούντα φόρο. Για τον υπολογισμό του φόρου λαμβάνεται υπόψη η αξία του ακινήτου κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης (αρ. 23 παρ. 4-5 ν. 3943/2011).

B. Κυρώσεις σε περίπτωση μη συνδρομής των προϋποθέσεων απαλλαγής.

Σε περίπτωση διαπίστωσης από τη Δ.Ο.Υ., ότι δε συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση της απαλλαγής, εκδίδεται πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου και αίρεται η χορηγηθείσα απαλλαγή. Ο επιβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται με βάση την αξία του ακινήτου κατά το χρόνο διαπίστωσης της παράβασης με εφαρμογή των συντελεστών που ίσχυαν κατά το χρόνο χορήγησης της απαλλαγής, εκτός αν ο φόρος που αναλογεί στην αξία του ακινήτου του χρόνου της απαλλαγής είναι μεγαλύτερος. Επί του φόρου αυτού επιβάλλεται και πρόσθετος φόρος σε ποσοστό 100%.

29. Προϋποθέσεις χορήγησης δεύτερης απαλλαγής.

Η απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης για αγορά κατοικίας ή οικοπέδου παρέχεται μία φορά.

Απαλλαγή παρέχεται και για κάθε νέα αγορά ακινήτου, εφόσον αθροιστικά:

- α) τα ακίνητα που έχει στην κυριότητά του κατά το χρόνο της νέας αγοράς ο αγοραστής, ο σύζυγος ή τα ανήλικα τέκνα τους, δεν πληρούν τις στεγαστικές ανάγκες της οικογένειάς τους και
- β) ο αγοραστής υποβάλει την οικεία δήλωση και καταβάλλει εφάπαξ το φόρο που αναλογεί στην αξία του ακινήτου που έτυχε της απαλλαγής.

Ως αξία του ακινήτου λαμβάνεται η αξία που έχει αυτό κατά το χρόνο της νέας απαλλαγής. Για τον υπολογισμό του φόρου γίνεται χρήση των συντελεστών που ίσχυαν κατά το χρόνο χορήγησης της πρώτης απαλλαγής και καταβάλλεται εφάπαξ, εκτός εάν ο φόρος που αναλογεί στην αξία του ακινήτου ή στο καταβληθέν τίμημα κατά το χρόνο χορήγησης της πρώτης απαλλαγής είναι μεγαλύτερος, οπότε καταβάλλεται ο μεγαλύτερος αυτών φόρος.

Η απαλλαγή αυτή παρέχεται και σε πρόσωπα τα οποία έτυχαν απαλλαγής από το φόρο μεταβίβασης για απόκτηση στέγης μέχρι 14.7.1980, καθώς και σε πρόσωπα τα οποία έτυχαν απαλλαγής από το φόρο κληρονομιάς ή γονικής παροχής για απόκτηση πρώτης κατοικίας, εφόσον για τα πρόσωπα αυτά συντρέχουν οι προϋποθέσεις απαλλαγής και καταβληθεί ο οικείος φόρος κατά περίπτωση.

30. Ποια δικαιολογητικά υποβάλλονται για τη χορήγηση της απαλλαγής για πρώτη κατοικία και πότε υποβάλλονται;

Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη χορήγηση της απαλλαγής από το Φ.Μ.Α υποβάλλονται μαζί με τη δήλωση Φ.Μ.Α. πριν από την υπογραφή του οριστικού συμβολαίου.

Τα δικαιολογητικά για τη διαπίστωση των προϋποθέσεων απαλλαγής καθορίζονται με την υπ' αριθμ. ΠΟΛ 1101/24-6-2010 (ΦΕΚ 1021 Β'/30-6-2010) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

31. Ποιες απαλλαγές παρέχονται στους αγρότες;

Με τις διατάξεις της παρ. 1 του αρ. 8 του ν. 3220/2004 παρέχεται πλήρης απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης κατά την αγορά ή ανταλλαγή γεωργικών ή κτηνοτροφικών εκτάσεων, μαζί με τις εγκαταστάσεις τους που εξυπηρετούν αποκλειστικά την εκμετάλλευσή τους, σε όλους τους αγρότες (νέους, νεοεισερχόμενους ή άνω των 40 ετών) είτε με τις διατάξεις του ν. 634/1977 είτε με εκείνες του ν. 2520/1997, χωρίς κανένα περιορισμό (ανώτατο όριο) ως προς την αξία ή την έκταση των αγροτικών ακινήτων.

32. Χορηγείται απαλλαγή για αγορά οικίας, διαμερίσματος ή οικοπέδου με εισαγωγή συναλλάγματος;

Χορηγείτο, καταργήθηκε όμως από 28-12-2000 με τις διατάξεις του ν. 2873/2000.

33. Πότε παραγράφεται το δικαίωμα του Δημοσίου για την επιβολή Φ.Μ.Α.;

Για υποθέσεις, για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε έως την 31/12/2013, το δικαίωμα του Δημοσίου για επιβολή Φ.Μ.Α. παραγράφεται μετά την πάροδο πενταετίας από το από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής της δήλωσης και μετά την πάροδο δεκαπέντε ετών από το τέλος του έτους εντός του οποίου παρεσχέθη η απαλλαγή, έστω και αν η υπόθεση περαιώθηκε οριστικά.

Για υποθέσεις, για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε μετά την 1/1/2014, η φορολογική διοίκηση μπορεί να προβεί σε έκδοση πράξης διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εντός πέντε (5) ετών από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής δήλωσης. Εξαιρετικά, πράξη διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου για περιπτώσεις φοροδιαφυγής μπορεί να εκδοθεί εντός είκοσι (20) ετών από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής δήλωσης.

Γ.- ΕΙΔΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

34. Ποιοί είναι υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης ειδικού φόρου επί των ακινήτων (Ε.Φ.Α.) για το έτος 2014;

Υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης ειδικού φόρου επί των ακινήτων για το έτος 2014 έχουν:

- α) Οι νομικές οντότητες και τα νομικά πρόσωπα που είναι υπόχρεα σε καταβολή του φόρου αυτού.

β) Ανώνυμες εταιρείες και εταιρείες περιορισμένης ευθύνης οι οποίες έχουν ως σκοπό, σύμφωνα με το καταστατικό τους, την αγορά, διαχείριση, επένδυση και εκμετάλλευση ακινήτων.

γ) Οι νομικές οντότητες και τα νομικά πρόσωπα των περιπτώσεων γ' και στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002, καθώς και αυτά της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του ίδιου νόμου. Συγκεκριμένα:

- Ναυτιλιακές επιχειρήσεις που έχουν εγκαταστήσει γραφεία στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις του α.ν. 89/1967 (ΦΕΚ 132 Α'), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τον α.ν. 378/1968 (ΦΕΚ 82 Α'), το ν. 27/1975 (ΦΕΚ 77 Α'), το ν. 814/1978 (ΦΕΚ 144 Α') και το ν. 2234/1994 (ΦΕΚ 142 Α') και πλοιοκτήτριες εταιρείες εμπορικών πλοίων (περ. γ, παρ. 2, αρ. 15).
- Νομικά πρόσωπα τα οποία αποδεδειγμένα επιδιώκουν στην Ελλάδα σκοπούς κοινωφελείς, πολιτιστικούς, θρησκευτικούς, εκπαιδευτικούς (περ. στ, παρ. 2, αρ. 15) για τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούν για τον κοινωφελή, πολιτιστικό, θρησκευτικό, εκπαιδευτικό σκοπό, για τα ακίνητα που εκμεταλλεύονται εφόσον το προϊόν της εκμετάλλευσης διατίθεται αποδεδειγμένα για την εκπλήρωση αυτών των σκοπών, καθώς και για τα ακίνητα που αποδεδειγμένα είναι κενά ή δεν αποφέρουν κανένα εισόδημα και εφόσον δεν εντάσσονται σε κάποια από τις απαλλακτικές διατάξεις του αρ. 15 του ν. 3091/2002.
- Εταιρείες, που έχουν την έδρα τους σύμφωνα με το καταστατικό τους στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των οποίων το σύνολο των ονομαστικών μετοχών, μεριδίων ή μερίδων ανήκουν σε ίδρυμα ημεδαπό ή αλλοδαπό, εφόσον αποδεδειγμένα επιδιώκει στην Ελλάδα κοινωφελείς σκοπούς, για τα ακίνητα που χρησιμοποιούνται για το σκοπό αυτόν (περ. δ' παρ. 3, αρ. 15).

35. Πότε υποβάλλεται η δήλωση ειδικού φόρου επί των ακινήτων;

Η δήλωση ειδικού φόρου επί των ακινήτων για το έτος 2014 υποβάλλεται μέχρι την 20^η Μαΐου 2014.

36. Πώς υποβάλλεται η δήλωση ειδικού φόρου επί των ακινήτων;

Από το έτος 2014 η αρχική δήλωση ειδικού φόρου επί των ακινήτων υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου.

37. Πώς υποβάλλεται η τροποποιητική δήλωση ειδικού φόρου επί των ακινήτων;

Η τροποποιητική δήλωση ΕΦΑ υποβάλλεται χειρόγραφα στον αρμόδιο Προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. στον οποίο έχει υποβληθεί η αρχική ηλεκτρονική δήλωση.

38. Υποχρεούνται τα νομικά πρόσωπα που απαλλάσσονται να προσκομίσουν τα δικαιολογητικά απαλλαγής στον αρμόδιο Προϊστάμενο Δ.Ο.Υ.;

Μόνο τα νομικά πρόσωπα των περ. γ' και στ' της παρ. 2 και περ. δ' της παρ. 3 του ν. 3091/2002, όπως ισχύει, για τα ακίνητα που απαλλάσσονται, υποχρεούνται να προσκομίσουν την απόφαση απαλλαγής, στον προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., εντός 15 εργάσιμων ημερών από υποβολή της υποβληθείσας με ηλεκτρονικό τρόπο δήλωσης. Σε περίπτωση μη προσκόμισης της σχετικής βεβαίωσης, ο προϊστάμενος της αρμόδιας Δ.Ο.Υ θα απορρίψει την απαλλαγή και θα βεβαιώσει τον αναλογούντα φόρο.

Τα λοιπά νομικά πρόσωπα οφείλουν να φυλάσσουν τα δικαιολογητικά απαλλαγής στην έδρα της επιχείρησής τους και να τα προσκομίζουν σε κάθε περίπτωση που αυτά ζητηθούν.

39. Με τι συντελεστή φορολογούνται τα νομικά πρόσωπα που είναι υποκείμενα σε ειδικό φόρο επί των ακινήτων για το έτος 2014;

Από το έτος 2010 και για κάθε επόμενο ο συντελεστής φορολόγησης είναι 15% (άρθρο 57 ν. 3842/2010).

Τελευταία ενημέρωση: 26/6/2014

Τηλ. Επικοινωνίας για παροχή διευκρινίσεων σε θέματα Φορολογίας Κεφαλαίου: 210-3375827

• **ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΛΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΩΝ (αρμοδιότητα της Δ/σης Τελών και Ειδικών Φορολογιών)**

Α. ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΕΤΟΥΣ 2013 ΚΑΙ ΕΠΟΜΕΝΩΝ

1) Πώς υπολογίζονται τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας των αυτοκινήτων οχημάτων ιδιωτικής χρήσης;

Α. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

α) Για τα επιβατικά αυτοκίνητα που έχουν ταξινομηθεί για πρώτη φορά στην Ελλάδα **έως την 31.10.2010** καθώς και για τις δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσυκλέτες ανεξαρτήτως της ημερομηνίας πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα, αποκλειστικά με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα αυτών ως εξής:

Κατηγορία	Κυλινδρισμός κινητήρα (κυβ. εκατ.)	Ετήσια τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α'	Έως 300	22
Β'	301 - 785	55
Γ'	786 - 1.071	120
Δ'	1.072 - 1.357	135
Ε'	1.358 - 1.548	240
ΣΤ'	1.549 - 1.738	265
Ζ'	1.739 - 1.928	300
Η'	1.929 - 2.357	660
Θ'	2.358 - 3.000	880
Ι'	3.001 - 4.000	1.100
Κ'	4.001 και άνω	1.320

β) Για τα επιβατικά αυτοκίνητα που ταξινομούνται για πρώτη φορά στην Ελλάδα **από την 1/11/2010 και μετά**, αποκλειστικά με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (γραμμάρια CO₂ ανά χιλιόμετρο). Για τον υπολογισμό λαμβάνονται υπόψη οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, όπως αυτές αναγράφονται στην άδεια του οχήματος, ως εξής:

ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ (γρμ. CO ₂ ανά χιλιόμετρο)	ΕΤΗΣΙΑ ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΝΑ ΓΡΑΜΜΑΡΙΟ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO ₂ (σε ευρώ)
0 - 100	0,00
101 - 120	0,90
121 - 140	1,10
141 - 160	1,70
161 - 180	2,25
181 - 200	2,55
201 - 250	2,80
Άνω των 251	3,40

Ο τρόπος αυτός υπολογισμού ισχύει για όλα τα προαναφερόμενα αυτοκίνητα, άσχετα από την τεχνολογία που αυτά ενσωματώνουν (βενζινοκίνητα, υβριδικά, πετρελαιοκίνητα κ.λ.π.).

Παραδείγματα:

Για ένα Ι.Χ. επιβατικό αυτοκίνητο με εκπομπές 150 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο καταβάλλονται τέλη κυκλοφορίας ίσα με $150 \times 1,70 = 255$ ευρώ. Ομοίως, για ένα αυτοκίνητο με εκπομπές 195 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο καταβάλλονται τέλη κυκλοφορίας ίσα με $195 \times 2,55 = 497,25$ ευρώ ενώ για ένα αυτοκίνητο με εκπομπές 90 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο τα τέλη κυκλοφορίας είναι μηδενικά.

Προκειμένου για τα κλιμάκια Δ.Ο.Υ. στις Υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων σημειώνεται ότι, η τιμή των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) του αυτοκινήτου θα αναγράφεται στην υπεύθυνη δήλωση που προσκομίζεται κατά την έκδοση της άδειας του οχήματος στο πεδίο «κυβισμού/μ.β./θέσεων» η ένδειξη CO₂ και η τιμή των εκπομπών. Για παράδειγμα στη θέση των κυβικών εκατοστών θα αναγράφεται η ένδειξη CO₂ και η τιμή των εκπομπών του συγκεκριμένου αυτοκινήτου π.χ. 150 γρμ.

Στις περιπτώσεις οχημάτων, όπου τα τέλη κυκλοφορίας αποτελούν τη βάση υπολογισμού από τις Τελωνειακές Υπηρεσίες, για τον καθορισμό του τέλους ταξινόμησης, αν από τα προσκομιζόμενα στις Υπηρεσίες αυτές δικαιολογητικά έγγραφα δεν προκύπτουν εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, οι ιδιοκτήτες αυτών υποχρεούνται να προσκομίσουν πιστοποιητικό ή βεβαίωση καυσαερίων των αρμοδίων Υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, επί του οποίου αναγράφονται και οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, σύμφωνα με τις οδηγίες που θα παρασχεθούν από τις Υπηρεσίες του Υπουργείου αυτού.

Για τα Ε.Ι.Χ. ρυμουλκούμενα, ημιρυμουλκούμενα (τροχόσπιτα): 140 ευρώ.

Για τα αυτοκινούμενα τροχόσπιτα, τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται όπως για τα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης.

Ειδικά, για τα τύπου JEEP φορτηγά Ι.Χ. αυτοκίνητα διευκρινίζονται τα εξής:

Για τον υπολογισμό των ετήσιων τελών κυκλοφορίας των αυτοκινήτων οχημάτων της κατηγορίας αυτής, τα οχήματα αυτά εμπίπτουν στην έννοια των διατάξεων της περίπτωσης Α της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ν. 2948/2001, όπως αυτές ισχύουν, ως αυτοκίνητα οχήματα ιδιωτικής χρήσης.

Εφόσον, ο κάτοχος αυτοκινήτου της κατηγορίας αυτής αμφισβητεί την υποχρέωσή του για την καταβολή τελών κυκλοφορίας, ως επιβατικό αυτοκίνητο όχημα και υποστηρίζει ότι, το αυτοκίνητο αυτό δεν είναι τύπου Jeep ή τούτο είναι φορτηγό (επαγγελματικό), η αρμόδια Δ.Ο.Υ. θα αποφαινεται για το θέμα, εκδίδοντας και τη σχετική βεβαίωση, όπου απαιτείται και σε περίπτωση προσφυγής θα αποφαινεται τα Διοικητικά Δικαστήρια (ΣΧΕΤ: 1015436/ 147/ Τ.& Ε.Φ./ ΠΟΛ.1048/7.2.1997).

2) Πως υπολογίζονται τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας των φορτηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλέτων ιδιωτικής χρήσης και λοιπών αυτοκινήτων της κατηγορίας αυτής.

α) Φορτηγά αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες:

Για τον υπολογισμό των τελών κυκλοφορίας λαμβάνεται υπόψη το μικτό βάρος σε χιλιόγραμμα, ως εξής:

Κατηγορία	Μικτό βάρος σε χιλιόγραμμα	Ετήσια τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α´	έως 1.500	75
Β´	1.501 - 3.500	105
Γ´	3.501 - 10.000	300
Δ´	10.001 - 20.000	600
Ε´	20.001 - 30.000	940
ΣΤ´	30.001 - 40.000	1.320
Ζ´	40.001 και άνω	1.490

Ρυμουλκά (τράκτορ) : 300 ευρώ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Στις περιπτώσεις Φ.Ι.Χ. αυτοκινήτων για τα οποία εκδίδεται άδεια κυκλοφορίας ενιαίας κυκλοφοριακής μονάδας (άδεια ρυμουλκού με επικαθήμενο), τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται μόνο με βάση το μικτό βάρος της ενιαίας αυτής κυκλοφοριακής μονάδας (για το οποίο έχει ληφθεί υπόψη και το βάρος του ρυμουλκού), χωρίς την προσθήκη των 300 Ευρώ (ΣΧΕΤ: 1075062/988/Τ.&Ε.Φ./19-9-2003 έγγραφο μας).

β) Λεωφορεία

Για τον υπολογισμό των τελών κυκλοφορίας λαμβάνονται υπόψη οι θέσεις των καθημένων, ως εξής:

Κατηγορία	Θέσεις καθημένων	Ετήσια τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α´	έως 33	210
Β´	34 - 50	410
Γ´	51 και άνω	510

γ) Ασθενοφόρα και νεκροφόρες : 300,00 ευρώ

Επισημαίνεται ότι, το ανωτέρω πάγιο ποσό τελών κυκλοφορίας έτους 2013, επιβάλλεται στα οχήματα αυτά, ανεξάρτητα από τον χαρακτηρισμό τους ως επιβατικά ή φορτηγά.

3) Πώς υπολογίζονται τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας των αυτοκινήτων οχημάτων δημοσίας χρήσης;

α) Επιβατικά (με ή χωρίς μετρητή) που έχουν ταξινομηθεί για πρώτη φορά στην Ελλάδα έως την 31/10/2010 : 290 ευρώ.

β) Επιβατικά (με ή χωρίς μετρητή) ταξινομούμενα για πρώτη φορά στην Ελλάδα από την 1/11/2010 και μετά, αποκλειστικά με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (γραμμάριο CO₂ ανά χιλιόμετρο).

Λαμβάνονται υπόψη οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, όπως αυτές αναγράφονται στην άδεια του οχήματος, ως εξής:

ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ (γρμ. CO ₂ ανά χιλιόμετρο)	ΕΤΗΣΙΑ ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΝΑ ΓΡΑΜΜΑΡΙΟ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO ₂ (σε ευρώ)
0 - 100	0,00
101 - 150	2,25
Άνω των 151	2,8

Σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις, τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας που επιβάλλονται στα επαγγελματικά (δημόσιας χρήσης) αυτοκίνητα που ταξινομούνται για πρώτη φορά στην Ελλάδα από την 1/11/2010 και μετά, υπολογίζονται αποκλειστικά με ιδιαίτερη κλίμακα εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (γρμ. CO₂ ανά χιλιόμετρο).

Παραδείγματα:

Για ένα ΤΑΞΙ με εκπομπές 145 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο καταβάλλονται τέλη κυκλοφορίας ίσα με $145 \times 2,25 = 326,25$ ευρώ. Ομοίως για ένα ΤΑΞΙ με εκπομπές 165 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο καταβάλλονται τέλη κυκλοφορίας ίσα με $165 \times 2,80 = 462$ ευρώ, ενώ, για ένα ΤΑΞΙ με εκπομπές 89 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο τα τέλη κυκλοφορίας είναι μηδενικά.

γ) Φορτηγά αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες:

Κατηγορία	Μικτό βάρος σε χιλιόγραμμα	Ετήσια τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α΄	έως 3.500	125
Β΄	3.501 - 10.000	195
Γ΄	10.001 - 19.000	340
Δ΄	19.001 - 26.000	495
Ε΄	26.001 - 33.000	650
ΣΤ΄	33.001 - 40.000	925
Ζ΄	40.001 και άνω	1.460

Ρυμουλκά (τράκτορ) : 300 ευρώ.

δ) Λεωφορεία

ΑΣΤΙΚΑ	Θέσεις καθημένων και ορθίων	Ετήσια τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α΄	έως 50	210
Β΄	51 και άνω	385

ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΑ	Θέσεις καθημένων και ορθίων	Ετήσια τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α΄	έως 50	215
Β΄	51 και άνω	300

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ	Θέσεις καθημένων	Ετήσια τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α΄	έως 40	430
Β΄	41 και άνω	595

ε) Για τα αλλοδαπά φορτηγά αυτοκίνητα, για κάθε ταξίδι, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τις ειδικές συμβάσεις της χώρας μας με άλλα κράτη το τέλος είναι 100 ευρώ.

στ) Για τη χορήγηση προσωρινής άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτων οχημάτων και μοτοσικλετών: 10 ευρώ και 3 ευρώ ανά ημέρα αντίστοιχα.

ζ) Για τη δοκιμαστική κυκλοφορία των αυτοκινήτων οχημάτων:

- Για μοτοσικλέτες: 30 ευρώ.
- Για λοιπά οχήματα: 150 ευρώ.

η) Ειδικά, για τα μοτοποδήλατα (με κυλινδρισμό κινητήρα μικρότερο των 51 κυβ. εκατ.), για τα οποία η άδεια κυκλοφορίας εκδίδεται από την Αστυνομική Αρχή, τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας ανέρχονται στο ποσό των 12 ευρώ.

4) Πώς υπολογίζονται τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας για υβριδικά ,υδρογόνου και ηλεκτροκίνητα οχήματα;

Τα υβριδικά επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης (ΤΑΞΙ), κυλινδρισμού κινητήρα έως 1.929 κ.εκ., που έχουν ταξινομηθεί στην Ελλάδα για πρώτη φορά έως την 31.10.2010, απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας.

Για τα υβριδικά επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης (ΤΑΞΙ), κυλινδρισμού κινητήρα άνω των 1.929 κ.εκ., που έχουν ταξινομηθεί στην Ελλάδα για πρώτη φορά έως την 31.10.2010, τα τέλη κυκλοφορίας που επιβάλλονται αναλογούν στο ήμισυ των τελών των αντίστοιχων συμβατικών οχημάτων.

Για τα πιο πάνω οχήματα, ανεξάρτητα κυλινδρισμού κινητήρα, που ταξινομούνται για πρώτη φορά στην Ελλάδα από την 1.11.2010 και μετά, τα τέλη κυκλοφορίας προσδιορίζονται με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, ανάλογα αν αυτά είναι ιδιωτικής ή δημόσιας χρήσης οχήματα.

Τα επιβατικά ηλεκτροκίνητα και υδρογόνου αυτοκίνητα ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης, που έχουν ταξινομηθεί στην Ελλάδα για πρώτη φορά έως την 31.10.2010, απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας. Για τα οχήματα αυτά, που ταξινομούνται για πρώτη φορά στην Ελλάδα από την 1.11.2010 και μετά, τα τέλη κυκλοφορίας προσδιορίζονται με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, ανάλογα αν αυτά είναι ιδιωτικής ή δημόσιας χρήσης οχήματα.

2. Οι υβριδικές δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλέτες ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης, κυλινδρισμού κινητήρα έως 1.929 κ.εκ., ανεξάρτητα από την ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα, απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας.

Για τις υβριδικές δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλέτες ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης, κυλινδρισμού κινητήρα άνω των 1.929 κ.εκ., ανεξάρτητα από την ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα, τα τέλη κυκλοφορίας που επιβάλλονται αναλογούν στο ήμισυ των τελών κυκλοφορίας των αντίστοιχων συμβατικών οχημάτων.

Οι επιβατικές ηλεκτροκίνητες και υδρογόνου δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλέτες ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης, ανεξάρτητα από την ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα, απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας.

5) Πώς υπολογίζονται τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας για επιβατικά αυτοκίνητα οχήματα ειδικών περιπτώσεων;

Τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας των ιδιωτικής χρήσης επιβατικών οχημάτων που τελούν στο ανασταλτικό τελωνειακό καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής, υπολογίζονται αποκλειστικά με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα αυτών, όπως ορίζεται από τις διατάξεις της υποπερίπτωσης α' της περίπτωσης Α της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ν.2948/2001, όπως αυτές ισχύουν.

2. Στα εκποιούμενα από το Δημόσιο ή τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού (Ο.Δ.Δ.Υ.) Α.Ε. επιβατικά αυτοκίνητα οχήματα, τα οποία τίθενται από τους αγοραστές σε κυκλοφορία, ως ιδιωτικής χρήσης, τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται αποκλειστικά με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα αυτών ανεξάρτητα από την ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα.

3. Προκειμένου για υβριδικά αυτοκίνητα οχήματα και υβριδικές δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλέτες, που εμπίπτουν στις διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης, δηλαδή αυτών που εκποιούνται από το Δημόσιο ή τον Ο.Δ.Δ.Υ., έως 1.929 κ.εκ., ανεξάρτητα από την ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα, αυτά απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας. Για τα οχήματα της κατηγορίας αυτής άνω των 1.929 κ.εκ., τα τέλη κυκλοφορίας που επιβάλλονται αναλογούν στο ήμισυ των τελών των αντίστοιχων συμβατικών οχημάτων.

Ειδικά, προκειμένου για ηλεκτροκίνητα και υδρογόνου αυτοκίνητα οχήματα και ηλεκτροκίνητες και υδρογόνου δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλέτες, της πιο πάνω κατηγορίας, αυτά απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας.

4. Για τα καινούργια ή μεταχειρισμένα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκινούμενα τροχόσπιτα, και θωρακισμένα επιβατικά οχήματα, επειδή εξαιρούνται από τη μέτρηση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα αυτών.

5. Για τα μεταχειρισμένα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα, με πρώτο έτος κυκλοφορίας στην διεθνή αγορά **πριν την 1.1.2002**, ανεξάρτητα του χρόνου της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα, επειδή για τα οχήματα αυτά δεν ήταν υποχρεωτική η μέτρηση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα αυτών.

6. Για τα επιβατικά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης που αποχαρακτηρίζονται και τίθενται σε κυκλοφορία, ως ιδιωτικής χρήσης, ως ημερομηνία για τον υπολογισμό των τελών κυκλοφορίας, νοείται η ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα.

7. Για τα επιβατικά οχήματα ιδιωτικής χρήσης που είχαν ταξινομηθεί στη Χώρα μας και μετά την διαγραφή τους από το Μητρώο του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων επαναταξινομούνται στη χώρα, ως ημερομηνία πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα, νοείται η ημερομηνία της πρώτης άδειας κυκλοφορίας στη χώρα μας, πριν από την διαγραφή τους.

Επομένως, τα τέλη κυκλοφορίας θα προσδιορίζονται είτε με βάση τον κυβισμό είτε με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, ανάλογα με το τι ίσχυε για το όχημα κατά την πρώτη ταξινόμησή του στην Ελλάδα και σύμφωνα με τα στοιχεία της άδειας που του είχε χορηγηθεί. Για την πιστοποίηση των παραπάνω θα προσκομίζεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. βεβαίωση των αρμοδίων Υπηρεσιών Μεταφορών και Επικοινωνιών των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας, της πρώτης ταξινόμησης με τα στοιχεία της πρώτης άδειας.

6) Ποιες υποχρεώσεις προκύπτουν για τα οχήματα που απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας;

Για όσα οχήματα απαλλάσσονται, τα τέλη κυκλοφορίας είναι μηδενικά.

7) ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

1. Τα τέλη κυκλοφορίας για όλα τα οχήματα, εκτός από τα τέλη των Ι.Χ. επιβατικών, δίκυκλων-τρίκυκλων μοτοσυκλετών, φορτηγών τύπου Jeep και τροχόσπιτων και εκτός από τα τέλη για τη δοκιμαστική κυκλοφορία και από τα τέλη κυκλοφορίας των δίτροχων-τρίτροχων μοτοποδηλάτων, περιορίζονται κατά 50%, κατά την έννοια των διατάξεων της περίπτωσης β της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του ν.2948/2001 (ΦΕΚ Α΄ 242), εφόσον τα οχήματα δεν κυκλοφόρησαν για ολόκληρο ημερολογιακό εξάμηνο:

- λόγω διαγραφής τους κατά το πρώτο ημερολογιακό εξάμηνο,
- λόγω θέσης σε κυκλοφορία τους κατά το δεύτερο ημερολογιακό εξάμηνο,
- λόγω θέσης σε ακινησία για ολόκληρο ημερολογιακό εξάμηνο. (ΣΧΕΤ:1112289/1513/Τ.&Ε.Φ./ΠΟΛ.1277/4-12-2001).

2. Τα τέλη κυκλοφορίας των φορτηγών Ι.Χ. αυτοκινήτων κατόχων αγροτικών μηχανημάτων (αυτοπροωθούμενων θεριζοαλωνιστικών μηχανών, βάμβακος, τεύλων και τομάτας) περιορίζονται κατά 50% ή 25%, ανάλογα με το χρονικό διάστημα που αυτά επιτρέπεται να κυκλοφορούν με βάση απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη (σχετ. ΠΟΛ 1151/2000 και ΠΟΛ 1117/2006 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ν. 3852/2010 - Α'87).

3. Για όσα επιβατικά αυτοκίνητα στην άδεια κυκλοφορίας δεν αναγράφεται ο κυλινδρισμός κινητήρα (κυβικά εκατοστά), αλλά μόνο φορολογήσιμοι ίπποι, θα λαμβάνεται υπόψη η εξής αντιστοιχία, η οποία προκύπτει από τον τύπο «κυβικά x 0,007 = φορολογήσιμοι ίπποι», μετά από την ανάλογη στρογγυλοποίηση (άρθρο 4, ν.722/1977-ΦΕΚ Α΄ 299). Ο συντελεστής αυτός για τα μοτοποδήλατα ισούται με 0,013.

8) Πότε είναι εμπρόθεσμη η καταβολή των τελών κυκλοφορίας;

Εμπρόθεσμη είναι η καταβολή των τελών κυκλοφορίας εφόσον πραγματοποιήθηκε μέχρι 31.12.2013 και με την χορηγηθείσα παράταση μέχρι και 3.1.2014 (ΠΟΛ 1289/31-12-2013)

9) Ποιες κυρώσεις επιβάλλονται στην περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής τελών κυκλοφορίας;

Σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής, μη καταβολής ή καταβολής μειωμένων τελών κυκλοφορίας με υπαιτιότητα του φορολογουμένου, επιβάλλεται αυτοτελής πρόστιμο, που προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις, ως εξής:

1. Για τα Ι.Χ. επιβατικά και μοτοσυκλέτες, τα τροχόσπιτα, τα ασθενοφόρα, τις νεκροφόρες, και τα φορτηγά τύπου Jeep:

α) Για οχήματα στα οποία αναλογούν τέλη κυκλοφορίας κατώτερα των 30 ευρώ, το πρόστιμο ανέρχεται σε 30 ευρώ

β) Για οχήματα στα οποία αναλογούν τέλη κυκλοφορίας ανώτερα των 30 ευρώ, το πρόστιμο ανέρχεται στο ύψος των τελών κυκλοφορίας, που υπολογίζονται, κατά περίπτωση, με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα του οχήματος ή τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), ή στο ύψος του πάγιου ποσού τελών κυκλοφορίας.

2. Για τα λοιπά οχήματα (φορτηγά και λεωφορεία ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης, επιβατικά δημόσιας χρήσης κ.λ.π.) το πρόστιμο περιορίζεται στο ήμισυ των κατά περίπτωση οφειλομένων τελών κυκλοφορίας (περ. 1 υποπαρ. Ε7 αρ. πρώτου ν 4093/2012)

10) Ποιες απαλλαγές παρέχονται από την καταβολή των τελών κυκλοφορίας; Απαλλαγές τελών κυκλοφορίας λόγω αναπηρίας**1. Οχήματα με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 1650κ.εκ., που ανήκουν:**

α) στους ανάπηρους πολέμου αξιωματικούς και οπλίτες,

β) στους ανάπηρους αξιωματικούς και οπλίτες των τριών κλάδων των Ενόπλων δυνάμεων, στους αξιωματικούς και άνδρες των Σωμάτων ασφαλείας, στους αξιωματικούς και άνδρες του Πυροσβεστικού και Λιμενικού σώματος, στους άνδρες της Αγροφυλακής καθώς και στους υπαλλήλους της Τελωνειακής Υπηρεσίας τους εντεταλμένους στη δίωξη του λαθρεμπορίου.

γ) στους πολίτες που κατέστησαν ανάπηροι κατά το από 21/4/67 έως 23/7/74 χρονικό διάστημα, συνεπεία της δράσεώς τους κατά του δικτατορικού καθεστώτος.

Σημείωση

Κατ'εξαίρεση, τα επιβατικά αυτοκίνητα για τις ανωτέρω περιπτώσεις παραπληγικών αναπήρων και των αναπήρων με αναπηρία 100%, δύνανται να έχουν κυλινδρισμό κινητήρα ανώτερο των 1650 κ.εκ.

δ) στους ανάπηρους αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης.

ε) στους ανάπηρους αγωνιστές του Δημοκρατικού Στρατού.

2. Στους ανάπηρους έλληνες πολίτες και πολίτες άλλων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με κατοικία στην Ελλάδα, οι οποίοι:

α) έχουν πλήρη παράλυση των κάτω ή άνω άκρων ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών ή

β) εμφανίζουν σοβαρή κινητική αναπηρία:

βα) του ενός ή και των δύο κάτω άκρων με ποσοστό αναπηρίας συνολικά όχι μικρότερο του 67%.

ββ) του ενός ή και των δύο κάτω άκρων με συμμετοχή κινητικής αναπηρίας του ενός ή και των δύο άνω άκρων με ποσοστό αναπηρίας συνολικά όχι μικρότερο του 67%, από το οποίο το 40% τουλάχιστον από το ένα κάτω άκρο.

γ) έχουν ολική και από τους δύο οφθαλμούς τύφλωση με ποσοστό αναπηρίας 100%

δ) είναι νοητικά καθυστερημένοι με δείκτη νοημοσύνης κάτω του 40% ή

ε) πάσχουν από αυτισμό, εφόσον αυτός συνοδεύεται από επιληπτικές κρίσεις ή πνευματική καθυστέρηση ή οργανικό ψυχοσύνδρομο, οι οποίοι εξαιτίας των παθήσεων αυτών έχουν καταστεί ανάπηροι με συνολικό ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω, είναι ανίκανοι για εργασία και έχουν ανάγκη βοήθειας ή

στ) πάσχουν από μεσογειακή αναιμία, δρεπανοκυτταρική ή μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία ή

ζ) πάσχουν από νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου ή έχουν υποβληθεί σε μεταμόσχευση νεφρού

η) πάσχουν από συγγενική αιμορραγική διάθεση (αιμορροφιλία).

3.Οχήματα με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι και 2650 κ.εκ. και 3650 κ.εκ. που ανήκουν:

Σε ανάπηρους πολίτες, οι οποίοι έχουν πλήρη παράλυση των κάτω άκρων ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών, με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω κατ'εξίρεση απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας για αυτοκίνητο μέχρι **2650 κ.εκ.** και για ποσοστό αναπηρίας 100% μέχρι 3650 κ.εκ.

Σημειώσεις:

Οι ως άνω απαλλαγές των αναπήρων χορηγούνται εφόσον :

- Η κυριότητα του οχήματος ανήκει 100% στον ανάπηρο, όπως αυτή προκύπτει από την άδεια κυκλοφορίας του οχήματος.
- Η πάθηση από την οποία πάσχει ο ανάπηρος εμπίπτει στις προαναφερόμενες διατάξεις
- Ο ανάπηρος δεν έχει στην κατοχή του άλλο όχημα στο οποίο να έχει χορηγηθεί απαλλαγή από τέλη κυκλοφορίας (όπως αυτό προκύπτει από σχετική υπεύθυνη δήλωση). Η απαλλαγή των τελών κυκλοφορίας χορηγείται μόνο με την έκδοση σχετικής απόφασης του Προϊσταμένου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. και αφορά στα επόμενα έτη από την έκδοσή της, με εξαίρεση τα νέα οχήματα τα οποία θα λαμβάνουν απαλλαγή και για το πρώτο έτος ταξινόμησης.
- Για αυτοκίνητο που ανήκε σε θανόντα ανάπηρο, στον οποίο είχε χορηγηθεί απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας λόγω της αναπηρίας του, οι κληρονόμοι, στους οποίους περιέρχεται αυτό οφείλουν τέλη κυκλοφορίας από το επόμενο του θανάτου του κληρονομούμενου ημερολογιακό έτος.

11. Σε ποιους φορείς γίνεται η πληρωμή των τελών κυκλοφορίας;

Για όλες τις κατηγορίες οχημάτων:

-Στις Τράπεζες, τα ΕΛΤΑ και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

-Στις Δ.Ο.Υ. και τα κλιμάκια των Δ.Ο.Υ., :

- όταν η καταβολή γίνεται προ χορήγησης νέας άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτου οχήματος, η καταβολή μπορεί να γίνει στα Κλιμάκια των Δ.Ο.Υ. στη Αττική ή στις κατά περίπτωση αρμόδιες Δ.Ο.Υ. της Περιφέρειας,
- όταν απαιτείται διόρθωση στοιχείων αρχείου οχημάτων της Γ.Γ.Π.Σ., η καταβολή μπορεί να γίνει και στην Δ.Ο.Υ. στην οποία θα γίνει η διόρθωση
- όταν αποδεδειγμένα δεν παρέχεται από το σύστημα Κωδικός Πληρωμής, η καταβολή μπορεί να γίνει σε οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ.

- όταν έχουν αφαιρεθεί τα στοιχεία κυκλοφορίας του οχήματος, με πράξη Αστυνομικής Αρχής, λόγω οφειλής τελών κυκλοφορίας, η καταβολή μπορεί να γίνει σε οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ.

- όταν πρόκειται για άρση ακινησίας, εκούσιας ή αναγκαστικής, η καταβολή μπορεί να γίνει μόνο στις αρμόδιες, για τη φορολογία εισοδήματος του ιδιοκτήτη του οχήματος Δ.Ο.Υ.

12. Πώς χορηγείται η προσωρινή άδεια κυκλοφορίας;

Αρμόδια υπηρεσία για την χορήγηση της προσωρινής άδειας και την έκδοση πινακίδας «Μ» είναι η Δ.Ο.Υ. (από 1-3-2004, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 1109354/1188/Τα&ΕΦ/ΠΟΛ1132/3-12-2003).

Η προσωρινή άδεια χορηγείται σε εξαιρετικές περιπτώσεις, που αναφέρονται κατωτέρω και μόνο, με την καταβολή **10 ευρώ** την ημέρα για τα αυτοκίνητα και **3 ευρώ** την ημέρα για τις μοτοσυκλέτες:

-Για τα ενάριθμα αυτοκίνητα που βρίσκονται σε ακινησία, **μέχρι δυο φορές** ετησίως διάρκειας **μέχρι τριών (3) ημερών κατ'ετος**, μόνο για επισκευή ή έλεγχο από ΚΤΕΟ ή παράδοση του οχήματος στις εγκαταστάσεις συλλογής οχημάτων Τέλους Κύκλου Ζωής και εφόσον ασφαλιστούν.

-Για τα ανάρητα ασφαλισμένα αυτοκίνητα ή μοτοσυκλέτες χορηγείται **άπαξ** ετησίως και **μέχρι τρεις (3) ημέρες** μόνο για τη μεταφορά τους από τον τόπο αγοράς ή τελωνισμού στον τόπο ταξινόμησης, ή για έλεγχο από το ΚΤΕΟ ή για επισκευή τους.

13. Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για τη θέση σε ακινησία των αυτοκινήτων οχημάτων;

α) Εκούσια ακινησία:

Για τα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα και μοτοσυκλέτες, κατατίθενται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. φορολογίας:

-Δήλωση ακινησίας

-Τα στοιχεία κυκλοφορίας (άδεια και πινακίδες κυκλοφορίας)

-Δήλωση του Ν. 1599/1986 ότι η ακινητοποίηση του οχήματος γίνεται σε κλειστό ιδιωτικό χώρο καθώς και τα στοιχεία του ιδιοκτήτη αυτού.

Για τα Επαγγελματικά αυτοκίνητα ΙΧ (ΦΙΧ) οι ακινησίες αυτών γίνονται στις αρμόδιες Περιφερειακές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων. Σε περίπτωση που τα στοιχεία κυκλοφορίας υποβληθούν στη Δ.Ο.Υ. θα πρέπει να διαβιβασθούν στις ανωτέρω Υπηρεσίες.

β) Αναγκαστική ακινησία:

i) **ανωτέρα βία** (καταστροφή, πυρκαγιά κλπ): Βεβαίωση ολοσχερούς καταστροφής από Δημόσια αρχή

ii) **κλοπή**: Βεβαίωση Αστυνομίας ότι έχει καταγγελθεί η κλοπή και ότι σχηματίσθηκε δικογραφία και αποστάλθηκε στον Εισαγγελέα.

iii) **υπεξαίρεση, κατάσχεση κλπ**: Καταδικαστική απόφαση δικαστηρίου και έκθεση κατασχέσεως, αντίστοιχα,

iv) **κυκλοφορία στο εξωτερικό**: Βεβαίωση των αρχών του κράτους κυκλοφορίας του αυτοκινήτου, σε επίσημη μετάφραση από τις Ελληνικές Προξενικές Αρχές.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Στην περίπτωση της αναγκαστικής ακινησίας, όπου τα στοιχεία κυκλοφορίας δεν είναι κατατεθειμένα στη Δ.Ο.Υ., και της κυκλοφορίας στο εξωτερικό, οι κάτοχοι των οχημάτων υποχρεούνται να πληρώσουν τα τέλη κυκλοφορίας **χωρίς πρόστιμο, εντός 10 ημερών** από το γεγονός που αίρει την ακινησία πχ α) προκειμένου περί κλοπής, από την απόδοση του οχήματος στον κάτοχο, β) εξόδου στο εξωτερικό, από την είσοδό του στη χώρα κλπ.

14. Ποιες ενέργειες απαιτούνται για την άρση της ακινησίας επιβατικών ιδιωτικής χρήσης αυτοκινήτων και μοτοσικλετών;

- Ο κάτοχος του οχήματος υποβάλλει αίτηση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.
- Καταβάλλει τα τέλη κυκλοφορίας, καθόσον δεν αίρεται η ακινησία εάν ο κάτοχος του οχήματος δεν πληρώσει προηγουμένως τα τέλη κυκλοφορίας του έτους κατά το οποίο γίνεται η άρση.

Στην περίπτωση που η ακινησία έχει λάβει χώρα πριν από την έναρξη του έτους, κατά το οποίο πραγματοποιείται η άρση, και το όχημα παρέμεινε σε ακινησία για όλο το έτος, τα τέλη κυκλοφορίας πληρώνονται χωρίς πρόστιμο.

15. Πως πραγματοποιείται η οριστική διαγραφή των οχημάτων;

Η οριστική διαγραφή των οχημάτων, στις περιοχές της χώρας όπου έχει αρχίσει η εφαρμογή του Π.Δ.116/2004, γίνεται με την παράδοση αυτών στις αδειοδοτημένες από την Ε.Δ.Ο.Ε.(ΤΗΛ 2106899039 ή www.edoe.gr) εγκαταστάσεις ανακύκλωσης οχημάτων, προκειμένου να εκδοθούν τα πιστοποιητικά καταστροφής και να ολοκληρωθεί η διαγραφή τους.

Στις λοιπές περιοχές της χώρας, αρμόδιες για την οριστική διαγραφή των οχημάτων είναι οι Περιφερειακές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων.

B. ΤΕΛΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΛΟΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

1. Έκδοση άδειας κυκλοφορίας (άρθρο 26 ν. 2873/2000, Υπ. Οικ. 1113309/1303/Τ.&Ε.Φ./ΠΟΛ. 1300/13-12-2000).

- Για την έκδοση της άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτου οχήματος και μοτοσικλέτας, επιβάλλεται τέλος άδειας οχήματος, ως εξής:

A. Ιδιωτικής χρήσης.

α) Μοτοσικλέτες	9	ΕΥΡΩ
β) Λοιπά οχήματα	75	»

B. Δημόσιας χρήσης.

α) Μοτοσικλέτες	30	ΕΥΡΩ
β) Λοιπά οχήματα	100	»

Επίσης το ανωτέρω τέλος επιβάλλεται και για την περίπτωση αντικατάστασης ή ανανέωσης της άδειας κυκλοφορίας οχήματος.

2. Μεταβίβαση αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων (άρθρο 27 ν. 2873/2000, Υπ. Οικ. 1113309/1303/Τ.&Ε.Φ./ΠΟΛ.1300/13-12-2000 και άρθρο 57 (παρ. 2) ν. 3283/2004).

2.1.Από επαχθή αιτία.

Για μεταβίβαση αυτοκινήτων και μοτοσικλετών από επαχθή αιτία (πώληση) επιβάλλεται τέλος μεταβίβασης οχήματος, σύμφωνα με τις πιο κάτω διακρίσεις:

α) Επιβατικά Ι.Χ. αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες:

<u>Κατηγορία</u>	<u>Κινητήρας σε κυβ. εκατ.</u>	<u>Τέλος μεταβίβασης</u>
A	έως - 400	30 ΕΥΡΩ
B	401 - 800	45 »
Γ	801 - 1300	60 »
Δ	1301 - 1600	90 »
E	1601 - 1900	120 »
ΣΤ	1901 - 2500	145 »
Z	2501 και άνω	205 »

β) Φορτηγά Ι.Χ. αυτοκίνητα:

<u>Κατηγορία</u>	<u>Μικτό βάρος σε χιλιόγραμμα</u>	<u>Τέλος μεταβίβασης</u>
A	έως 3.500	30 ΕΥΡΩ
B	3.501 - 10.000	45 »
Γ	10.001 - 20.000	75 »
Δ	20.001 - 30.000	120 »
E	30.001 - 40.000	145 »
ΣΤ	40.001 και άνω	175 »

γ) Λεωφορεία Ι.Χ. αυτοκίνητα:

<u>Κατηγορία</u>	<u>Θέσεις καθημένων</u>	<u>Τέλος μεταβίβασης</u>
A	έως 33	75 ΕΥΡΩ
B	34 - 50	105 »
Γ	51 και άνω	135 »

δ) Επιβατικά Δ.Χ. αυτοκίνητα (με ή χωρίς μετρητή) μαζί με την άδεια κυκλοφορίας 190 ΕΥΡΩ.

ε) Φορτηγά Δ.Χ. αυτοκίνητα μαζί με την άδεια κυκλοφορίας:

<u>Κατηγορία</u>	<u>Μικτό βάρος σε χιλιόγραμμα</u>	<u>Τέλος μεταβίβασης</u>
A	μέχρι 3.500	75 ΕΥΡΩ
B	3.501 - 10.000	160 »
Γ	10.001 - 20.000	235 »
Δ	20.001 - 30.000	350 »
E	30.001 - 40.000	455 »
ΣΤ	40.001 και άνω	560 »

στ) Λεωφορεία Δ.Χ. αυτοκίνητα μαζί με την άδεια κυκλοφορίας:

<u>Κατηγορία</u>	<u>Θέσεις καθημένων και ορθίων</u>	<u>Τέλος μεταβίβασης</u>
A	έως 50	350 ΕΥΡΩ
B	51 και άνω	530 »

- Το πιο πάνω τέλος **δεν προσαυξάνεται** με εισφορά ΟΓΑ, γιατί δεν είναι τέλος χαρτοσήμου.

- Όταν μεταβιβάζεται ποσοστό αυτοκινήτου το τέλος **επιμερίζεται αναλόγως**.

- Στο ανωτέρω τέλος **δεν υπόκεινται** οι μεταβιβάσεις που εμπίπτουν στο καθεστώς του φόρου προστιθέμενης αξίας. Στις μεταβιβάσεις αυτές **δεν επιβάλλεται** ούτε ο πόρος υπέρ του Ταμείου Νομικών.

- **Το τέλος αυτό καταβάλλεται πριν τη μεταβίβαση.**

ζ) Για τη μεταβίβαση από επαχθή αιτία μοτοποδηλάτου με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 50 κ.ε. επιβάλλεται τέλος 15 ΕΥΡΩ, χωρίς προσαύξηση με εισφορά ΟΓΑ, ανεξάρτητα από την αξία του μοτοποδηλάτου. Επίσης **δεν επιβάλλεται** τέλος χαρτοσήμου.

- Στο πιο πάνω τέλος **δεν υπόκεινται** οι μεταβιβάσεις που εμπίπτουν στο καθεστώς του Φ.Π.Α.

- Το πιο πάνω τέλος **επιμερίζεται αναλόγως** όταν μεταβιβάζεται ποσοστό.

- Το τέλος καταβάλλεται πριν τη μεταβίβαση.

2.2. Από χαριστική αιτία.

Για τη μεταβίβαση από χαριστική αιτία (δωρεά - γονική παροχή) δημόσιας χρήσης αυτοκινήτου επιβάλλεται εισφορά υπέρ ΤΣΑ 3% στη συνολική αξία.

Η εισφορά αυτή δεν επιβάλλεται στη μεταβίβαση **από χαριστική αιτία** άλλων αυτοκινήτων οχημάτων, μοτοσικλετών ή μοτοποδηλάτων.

2.3. Αρμόδια Υπηρεσία για την ολοκλήρωση της μεταβίβασης.

Από 1.4.2004, το τέλος αδείας οχήματος και το τέλος μεταβίβασης αυτοκινήτου οχήματος εισπράττονται υπέρ της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (νυν Περιφερειών αρθ. 283 παρ. 2 ν. 3852/2010), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 Ν. 3220/2004. Η είσπραξη των χρημάτων γίνεται σε λογαριασμούς τραπεζών, οι οποίοι έχουν συσταθεί για το σκοπό αυτό. Ημερομηνία έναρξης ισχύος του άρθρου αυτού ορίστηκε η 1η Απριλίου 2004 (αρ. αποφ. 1012568/120B/T&ΕΦ (365 Β'/10.2.2004).

Γ. ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

1. Βεβαιώσεις, πιστοποιητικά, αντίγραφα κ.τ.λ.

Οι βεβαιώσεις, τα πιστοποιητικά καθώς και τα αντίγραφα και αποσπάσματα εγγράφων, τόσο αυτά που εκδίδονται από την υπηρεσία όσο και αυτά που προσκομίζονται σ' αυτή δεν υπόκεινται σε τέλος χαρτοσήμου. Επίσης δεν υπόκειται σε τέλος χαρτοσήμου η κύρωση του γνησίου της υπογραφής.

2. Μισθώματα ακινήτων.

Τα μισθώματα των ακινήτων υπόκεινται σε τέλος χαρτοσήμου, που μαζί με την εισφορά υπέρ ΟΓΑ ανέρχεται σε ποσοστό 3,6%. Το τέλος αυτό οφείλεται σε κάθε

περίπτωση ακόμα κι αν ο ιδιοκτήτης είναι κάτοικος εξωτερικού. Το θέμα του βάρους του ανωτέρου τέλους καθορίζεται βάσει συμφωνίας των συμβαλλομένων (ιδιοκτήτη και ενοικιαστή). Εάν δεν υπάρχει συμφωνία το τέλος βαρύνει τον ιδιοκτήτη και ενοικιαστή εξ ημισείας. Όταν ο ένας απαλλάσσεται από τα τέλη χαρτοσήμου, αυτά βαρύνουν εξ ολοκλήρου τον αντισυμβαλλόμενο.

Τα τέλη χαρτοσήμου συμβεβαιώνονται και συνεισπράττονται με το φόρο εισοδήματος, που αναλογεί στο εισόδημα από οικοδομές, σύμφωνα με την ακολουθούμενη για το φόρο αυτό διαδικασία.

Εξαιρετικά, από 1-1-2007 έως 31-12-2007, στα μισθώματα των κατοικιών γενικά και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ 4 του άρθρου 3 του ν.3522/2006 το τέλος χαρτοσήμου από 3,6% (με την εισφορά υπέρ ΟΓΑ) μειώνεται στο 1,8% (με την εισφορά υπέρ ΟΓΑ) και από 1/1/2008 αυτό καταργείται. Στα μισθώματα των επαγγελματικών χώρων, γραφείων, γηπέδων, αποθηκών κ.λ.π. το τέλος χαρτοσήμου δεν αλλάζει, παραμένει δηλ στο 3,6% (με την εισφορά υπέρ ΟΓΑ).

3. Εργολαβικές συμβάσεις.

Με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν.3427/2005 που ισχύει από 1/1/2006 (ΦΕΚ Α 312/27-12-2005), τα εργολαβικά προσύμφωνα ανέγερσης οικοδομής με το σύστημα της αντιπαροχής ποσοστών οικοπέδου που η άδεια οικοδομής εκδίδεται μετά την 1/1/2006, ανήκουν στο πεδίο του Φ.Π.Α.

Με τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν.3522/2006(ΦΕΚ Α276/22-12-2006) διευκρινίζεται ότι για τα παραπάνω εργολαβικά, όταν αυτά καταρτίζονται μετά την 1/1/2006 αλλά η άδεια οικοδομής έχει εκδοθεί πριν την ημερομηνία αυτή, δηλαδή μέχρι 31-12-2005, εξακολουθούν να υπάγονται στα τέλη χαρτοσήμου .

4. Κατάργηση τελών χαρτοσήμου.

Α. Καταργήθηκαν από 1-1-2002 τα τέλη χαρτοσήμου που επιβάλλονταν στις κατωτέρω περιπτώσεις:

α) στις εξοφλήσεις κάθε είδους αποδοχών από μίσθωση εργασίας για απασχόληση με οποιαδήποτε μορφή και οπωσδήποτε αμειβόμενη, περιλαμβανομένων και των εκτός έδρας αποζημιώσεων ή εξόδων κίνησης,

β) στις εξοφλήσεις κάθε είδους αμοιβών για απασχόληση με οποιαδήποτε νομική σχέση που δημιουργεί δεσμούς εξάρτησης ως προς τους όρους απασχόλησης ή την αμοιβή και συνεπάγεται την ευθύνη του εργοδότη, περιλαμβανομένων και των εκτός έδρας αποζημιώσεων ή εξόδων κίνησης,

γ) στις εξοφλήσεις κάθε είδους συντάξεων και ασφαλιστικών παροχών ή βοηθημάτων που καταβάλλονται στους δικαιούχους από τον οικείο φορέα ή ασφαλιστικό οργανισμό,

δ) στις εξοφλήσεις αποζημιώσεων από εργατικό ατύχημα ή λόγω λύσης της σχέσης εργασίας,

ε) στις συναλλαγματικές και στα γραμμάτια σε διαταγή και στους τόκους που απορρέουν από αυτές,

στ) στις βεβαιώσεις που χορηγούνται από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) για την υποβολή δήλωσης έναρξης εργασιών ή μεταβολής εργασιών.

Β. Καταργήθηκε η αξία της υπεύθυνης δήλωσης που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α΄). Η δήλωση αυτή συντάσσεται πλέον σε απλό χαρτί στο οποίο αναγράφονται τα στοιχεία που προβλέπονται από την απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ΔΙΑΔΠ/Α1/18368/25-9-2002 (ΦΕΚ 1276Β/1-10-2002). Τα έντυπα της υπεύθυνης δήλωσης και της αίτησης - υπεύθυνης δήλωσης διατίθενται στους ενδιαφερόμενους από τις

δημόσιες αρχές, για θέματα αρμοδιότητάς τους (παρ. 1 και 2). Επίσης τα ανωτέρω έντυπα μπορεί να διατίθενται στους ενδιαφερόμενους και μέσω διαδικτύου (παρ. 9).

5. Κατάργηση τέλους χαρτοσήμου ασφαλιστικών πράξεων.

- Με τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 3091/2002 (ΦΕΚ 330 Α΄) καταργήθηκε από 1-1-2003 το τέλος χαρτοσήμου που επιβαλλόταν στις αποδείξεις πληρωμής αποζημιώσεων που καταβάλλονται από ασφαλιστικές εταιρείες για ασφαλίσεις κάθε φύσης, καθώς και στους συμβιβασμούς που αφορούν στις αποζημιώσεις αυτές.
- Με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 71 του ν. 3746/2009 (ΦΕΚ 27 Α΄), καταργήθηκε από 1-1-2009, το τέλος χαρτοσήμου που επιβαλλόταν στις αποδείξεις πληρωμής ασφαλίσεων για κλάδους ασφαλίσεων ζωής και κατά ζημιών, στις αποδείξεις πληρωμής εξαγορών ασφαλιστηρίων ζωής και στους τυχόν απορρέοντες από ασφαλιστικές αποζημιώσεις τόκους.

6. Κατάργηση τέλους χαρτοσήμου επί ορισμένων συμβάσεων δανείου.

α) Με τις διατάξεις της παρ. 14 του άρθρου 20 του Ν. 3227/2004 (ΦΕΚ Α 31/9-2-2004) καταργήθηκε από 6 Φεβρουαρίου 2004 το τέλος χαρτοσήμου που επιβαλλόταν για τις συμβάσεις δανείων που χορηγεί ο Ο.Ε.Κ. στους δικαιούχους του και στους τόκους που απορρέουν από αυτά.

β) Με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 18 του ν.3470/2006(ΦΕΚ Α132/28-6-2006) καταργείται το τέλος χαρτοσήμου στα δάνεια που χορηγούνται από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων στους τόκους και στα παρεπόμενα σύμφωνα αυτών. Η κατάργηση ισχύει από 28-6-2006 , ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου και στη συνέχεια με τις διατάξεις της παρ.5 του άρθρου 25 του ν. 3867/2010 (Α 128/2010) επεκτείνεται η εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 3470/2006 από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού και στα δάνεια που έχουν χορηγηθεί από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων μέχρι 27-6-2006.

7. Κατάργηση τέλους χαρτοσήμου επί των καθαρών κερδών των Ο.Ε., Ε.Ε. και Ε.Π.Ε.

Με τις διατάξεις του άρθρου 22 του Ν. 3296/2004 (ΦΕΚ Α253/14-12-2004) καταργείται από 1/1/2005 το τέλος χαρτοσήμου 1% που επιβαλλόταν στα καθαρά κέρδη των ομόρρυθμων, ετερόρρυθμων και περιορισμένης ευθύνης εταιρειών, των κερδοσκοπικών συνεταιρισμών, των κοινοπραξιών, των αστικών εταιριών και κοινωνιών αστικού δικαίου που ασκούν επιχείρηση και αφορούν διαχειριστική περίοδο που αρχίζει από 1-1-2005 και μετά.

Δ.ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΥ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Κατάργηση του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίων κατά την σύσταση των εταιρειών.

Με τις διατάξεις της υποπαραγράφου ΣΤ.22 της παρ. ΣΤ. του Άρθρου πρώτου του Κεφαλαίου Α΄ του νόμου 4254/2014(ΦΕΚ 85 Α΄/7-4-2014),δεν επιβάλλεται φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων σύμφωνα με τα άρθρα 17-31 του ν.1676/1986 (ΦΕΚ 204 Α΄)κατά την σύσταση των υποκείμενων προσώπων στο φόρο αυτό.

Τελευταία ενημέρωση:26/6/2014

Τηλ. επικοινωνίας για παροχή διευκρινίσεων σε θέματα Τελών και Ειδικών Φορολογιών: 210-3642922,

3644781

• **ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ (αρμοδιότητα της Δ/σης Ελέγχων)**

1. Ποια είναι η αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την υποβολή δικαιολογητικών ηλεκτροδότησης από τον ιδιοκτήτη;

Η αρμόδια Δ.Ο.Υ. του υπόχρεου ιδιοκτήτη.

2. Ποια είναι η διαδικασία έγκρισης ηλεκτροδότησης οικοδομών από τις Δ.Ο.Υ.; Είναι νόμιμη η διαδικασία καταλογισμού ΦΠΑ σε ιδιώτη που κτίζει οικοδομή και δεν καλύπτεται το κόστος οικοδομής με παραστατικά;

Οι φορολογικές διατάξεις περί ηλεκτροδότησης θεσπίστηκαν για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής στον κατασκευαστικό τομέα.

α) Για οικοδομές για τις οποίες οι οικείες άδειες πολεοδομίας εκδόθηκαν μέχρι 31/12/94, καθώς και για οικοδομές για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί για οποιοδήποτε λόγο άδειες πολεοδομίας, ανεξάρτητα από το χρόνο ανέγερσής τους, πρέπει να αποδοθεί από τον υπόχρεο με έκτακτη δήλωση η τυχόν διαφορά Φ.Π.Α. λόγω μη κάλυψης ανέγερσης με αντίστοιχα δικαιολογητικά δαπανών, εντός δύο μηνών από την έγκριση της ηλεκτροδότησης. Υποχρέωση κάλυψης με αντίστοιχα δικαιολογητικά υπάρχει για οικοδομικές εργασίες που έγιναν από 23/3/90 και μετά.

Σε περίπτωση που από τον έλεγχο διαπιστωθεί ότι το κόστος ανέγερσης της οικοδομής δεν καλύπτεται με αντίστοιχα δικαιολογητικά και εφόσον για την ακάλυπτη διαφορά δεν έχει αποδοθεί το ποσό Φ.Π.Α. που αναλογεί σύμφωνα με τα παραπάνω, τότε το ποσό αυτό καταλογίζεται με σχετική πράξη σε βάρος του υπόχρεου και επιβάλλονται οι νόμιμες προσαυξήσεις (οι οποίες υπολογίζονται από τη λήξη των δύο μηνών από την ημερομηνία έγκρισης της ηλεκτροδότησης), καθώς και οι λοιπές προβλεπόμενες κυρώσεις.

Ο τρόπος προσδιορισμού του κόστους ανέγερσης της οικοδομής που πρέπει να καλύπτεται από αντίστοιχα δικαιολογητικά δαπανών, καθώς και όλες οι σχετικές λεπτομέρειες προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις (άρθρο 8 παρ. 2 ν.1882/90 και 53 ν.2065/92) και τις σχετικές εγκυκλίους.

Για τις εργασίες που αποδεδειγμένα έγιναν πριν από 23/3/90 δεν αναζητούνται δικαιολογητικά δαπανών.

β) Για οικοδομές για τις οποίες οι άδειες πολεοδομίας εκδόθηκαν από 1/1/95 και μέχρι τις 31/12/2013 είχαν εφαρμογή τα οριζόμενα από τις διατάξεις των άρθρων 35 και 36 του ν.2238/1994 καθώς και την κοινή απόφαση Υπουργών Οικονομικών και ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. 1137140/2439/Α0012 ΠΟΛ.1277/05-12-1994.

Με τις διατάξεις της παρ. 11 του άρθρου 26 του ν.4223/2013 (ΦΕΚ Α' 287) από την έναρξη ισχύος του ν. 4172/2013, παύουν να ισχύουν οι διατάξεις του ν.2238/1994 (Α' 151), συμπεριλαμβανομένων και όλων των κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση αυτού του νόμου. Με την κατάργηση των εν λόγω διατάξεων καταργείται από 1/1/2014 η διαδικασία προσκόμισης στις Δ.Ο.Υ. δικαιολογητικών και στη συνέχεια η χορήγηση των σχετικών βεβαιώσεων ηλεκτροδότησης (σχετική η αριθμ. Δ12Α 1015993 ΕΞ 2014 εγκύκλιος διαταγή του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων) ενώ χορηγούνται βεβαιώσεις ηλεκτροδότησης ακινήτων σε οικοδομές / κατασκευές για τις οποίες προσκομίστηκαν στη Δ.Ο.Υ. οι τελικοί πίνακες οικοδομής μέχρι 31/12/2013 δεδομένου ότι είχαν εφαρμογή μέχρι τότε οι διατάξεις των άρθρων 35 και 36 του ν.2238/1994.

γ) Στις περιπτώσεις ρύθμισης αυθαίρετων κατασκευών ή χώρων αυθαίρετης αλλαγής χρήσης που ρυθμίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4014/2011, καθώς και ρύθμισης χώρων που ρυθμίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3843/2010, δεν έχουν εφαρμογή ούτε οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν.1882/1990 ούτε οι διατάξεις των άρθρων 35 και 36 του Κ.Φ.Ε., όπως ισχύουν.

• **ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΤΡΩΟΥ (αρμοδιότητα της Δ/σης Επιχειρησιακού Σχεδιασμού)**

1. Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για τη χορήγηση ΑΦΜ σε διάφορες κατηγορίες επαγγελματιών;

-Απαιτούμενο δικαιολογητικό για τη χορήγηση ΑΦΜ στα φυσικά πρόσωπα αποτελεί το στοιχείο ταυτότητας, πρωτότυπο του οποίου επιδεικνύεται στον αρμόδιο υπάλληλο της Δ.Ο.Υ. και κατατίθεται φωτοαντίγραφο αυτού.

-Η χορήγηση ΑΦΜ στα νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες διενεργείται με τις διαδικασίες της έναρξης εργασιών. Τα απαιτούμενα, κατά περίπτωση, δικαιολογητικά ορίζονται στην ΠΟΛ 1006/31-12-2013 (ΦΕΚ 19Β/2014) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

2. Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για τη χορήγηση ΑΦΜ σε αλλοδαπούς;

-Το διαβατήριό τους σε ισχύ. Στην περίπτωση που τα στοιχεία τους δεν αναγράφονται σε αυτό με λατινικούς χαρακτήρες, κατατίθεται ευκρινές φωτοαντίγραφο διαβατηρίου, μεταφρασμένο από υπηρεσίες και φορείς που έχουν την αρμοδιότητα προς τούτο.

-Εφόσον οι αλλοδαποί, υπήκοοι τρίτων χωρών, είναι κάτοικοι Ελλάδας προσκομίζεται επιπλέον και η άδεια διαμονής τους σε ισχύ. Στην περίπτωση που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα και δεν διαθέτουν ΑΦΜ, εκτός των ανωτέρω, απαιτείται και σχετική άδεια διαμονής για εργασία, σύμφωνα με την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία.

3. Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για τη λήψη ΑΦΜ από φυσικά πρόσωπα μη επιτηδευματίες;

Για τους Έλληνες το δελτίο ταυτότητάς τους και για τους αλλοδαπούς υπηκόους τρίτων χωρών το διαβατήριό τους σε ισχύ και η άδεια διαμονής σε ισχύ. Αν η δήλωση για την απόδοση ΑΦΜ κατατίθεται από τρίτο πρόσωπο, προσκομίζεται εξουσιοδότηση, με βεβαιωμένο το γνήσιο της υπογραφής του δηλούντος από οποιαδήποτε διοικητική αρχή ή Κ.Ε.Π. και κατατίθεται και ευκρινές φωτοαντίγραφο του αποδεικτικού μέσου ταυτότητας του υπόχρεου.

4. Εάν όλοι πρέπει να έχουν ΑΦΜ;

Κάθε πρόσωπο, φυσικό ή νομικό ή νομική οντότητα, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 3 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ.) ν.4174/2013 (ΦΕΚ 170^Α), ημεδαπό ή αλλοδαπό, που πρόκειται να καταστεί υπόχρεο σε καταβολή ή παρακράτηση φόρου σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία ή σε υποβολή οποιασδήποτε δήλωσης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα αυτού, υποχρεούται στην απόδοση από τη φορολογική διοίκηση ενός ενιαίου και μοναδικού Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ), ανεξάρτητα του αριθμού των εγκαταστάσεων (υποκαταστημάτων, γραφείων, αποθηκών) που διαθέτει εντός και εκτός της Ελληνικής Επικράτειας, προκειμένου να εγγραφεί στο φορολογικό Μητρώο.

5. Ποιες οι συνέπειες της ύπαρξης διπλού ΑΦΜ;

Όποιος κατέχει και χρησιμοποιεί περισσότερους από έναν ΑΦΜ υπόκειται σε πρόστιμο που ορίζεται σε δύο χιλιάδες πεντακόσια (2500) ευρώ βάσει των διατάξεων του άρθρου 54 του ν.4174/13, όπως ισχύει.

6. Εάν ο ΑΦΜ μετά τη διακοπή εργασιών μιας επιχείρησης συνεχίζει να υφίσταται ή όχι;

Μετά τη διακοπή εργασιών ατομικής επιχείρησης, το φυσικό πρόσωπο εξακολουθεί να χρησιμοποιεί τον ΑΦΜ του, για τις προσωπικές του συναλλαγές.

Στην περίπτωση διακοπής εργασιών νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας ο ΑΦΜ απενεργοποιείται και χρησιμοποιείται μόνο, για την υποβολή των δηλώσεων που αφορούν σε χρήση πριν τη διακοπή.

7. Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για έναρξη επαγγέλματος;

A) Ατομική Επιχείρηση

- Φωτοαντίγραφο Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας.
- Τίτλος κυριότητας ή μισθωτήριο συμβόλαιο ή υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 περί δωρεάν παραχώρησης χώρου για κάθε επαγγελματική εγκατάσταση.
- Βεβαίωση εγγραφής ή απαλλαγής από αρμόδιο Ασφαλιστικό Φορέα.
- Βεβαίωση ελέγχου της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου των φυσικών προσώπων από το οικείο Επιμελητήριο, όπου απαιτείται από σχετικές διατάξεις.
- Προέγκριση ίδρυσης για καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος από Δήμους και Κοινότητες όπου απαιτείται (άρθρα 80, 81 ν.3463/2006).

Τα αλλοδαπά φυσικά πρόσωπα, υπήκοοι χωρών εκτός Ε.Ε., εκτός των παραπάνω δικαιολογητικών, υποβάλλουν στη Δ.Ο.Υ. και άδεια διαμονής για εργασία σύμφωνα με την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία.

B) Προσωπικές Εταιρείες (Ο.Ε.- Ε.Ε.) –Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) – Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.)

Από τις 4/4/2011 η διαδικασία σύστασης και η έναρξη εργασιών των εν λόγω εταιρειών πραγματοποιείται από τις Υπηρεσίες Μιας Στάσης (Υ.Μ.Σ.) σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3853/2010 και της Κ.Υ.Α. Κ1-802/23-3-2011, όπου, μεταξύ άλλων αναφέρονται και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την έναρξη των εργασιών των εν λόγω εταιρειών.

Ως Υπηρεσίες Μιας Στάσης (Υ.Μ.Σ.) για τη σύσταση των εταιρειών αυτών ορίζονται:

- α) για τις προσωπικές εταιρείες (Ο.Ε.–Ε.Ε.) τα επιμελητήρια και τα πιστοποιημένα Κ.Ε.Π. και
- β) για τις κεφαλαιουχικές (Ε.Π.Ε., Α.Ε.) και τις προσωπικές εταιρείες που συστήνονται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, οι συμβολαιογράφοι.

8. Πότε είναι εκπρόθεσμη η έναρξη ή η διακοπή δραστηριότητας και ποιες οι συνέπειες;

Κάθε φυσικό πρόσωπο, που πρόκειται να ασκήσει επιχειρηματική δραστηριότητα υποχρεούται, να υποβάλλει δήλωση έναρξης εργασιών, στον αρμόδιο υπάλληλο της Δ.Ο.Υ., πριν την πραγματοποίηση οποιασδήποτε συναλλαγής, στα πλαίσια άσκησης της επαγγελματικής του δραστηριότητας.

Τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες υποβάλλουν τη δήλωση έναρξης επιχειρηματικής δραστηριότητας εντός τριάντα (30) ημερών από την καταχώρηση του καταστατικού τους στο Γ.Ε.ΜΗ. ή στο οικείο Μητρώο ή Βιβλίο που προβλέπεται κατά περίπτωση ή από το έγγραφο σύστασής τους σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση.

Η δήλωση διακοπής εργασιών υποβάλλεται για μεν τα φυσικά πρόσωπα εντός δέκα (10) ημερών από την οριστική παύση των εργασιών τους, για δε τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη των εργασιών της εκκαθάρισης ή από την ανακοίνωση διαγραφής τους από το Γ.Ε.ΜΗ., όπου απαιτείται. Στις περιπτώσεις που τα εν λόγω πρόσωπα, δεν τίθενται σε εκκαθάριση, υποβάλλουν τη δήλωση διακοπής, εντός δέκα (10) ημερών από τη λύση τους ή την παύση των εργασιών τους, κατά περίπτωση.

Η υποβολή δήλωσης έναρξης ή διακοπής εργασιών, πέραν των ανωτέρω προθεσμιών, θεωρείται εκπρόθεσμη και επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 54 του Κ.Φ.Δ. (ν.4174/2013) κατά περίπτωση.

Για την υποβολή, μετά την 1/1/2014, εκπρόθεσμων δηλώσεων πληροφοριακού χαρακτήρα που αφορούν περιόδους έως την 31/12/2013, επιβάλλονται τα πρόστιμα του άρθρου 4 του ν.2523/1997 με τον περιορισμό το καταβλητέο σε καθεμία περίπτωση ποσό, να μην ξεπερνά, το προβλεπόμενο στο άρθρο 54 παρ.2 περίπτωση α΄ του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (δηλαδή 100 ευρώ).

9. Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για τη διακοπή εργασιών λόγω θανάτου φυσικού προσώπου;

- Ληξιαρχική πράξη θανάτου.
- Πιστοποιητικό εγγυτέρων συγγενών.
- Βεβαίωση περί μη δημοσίευσης διαθήκης ή αποδεικτικό δημοσίευσης εφόσον υπάρχει διαθήκη και αντίγραφο αυτής.

10. Πότε αποκτά νομική προσωπικότητα η Ε.Π.Ε.;

Με την καταχώρησή της στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.).

• **ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ**

A. Ενδικοφανής προσφυγή ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (πρώην Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης) στο πλαίσιο της ειδικής διοικητικής διαδικασίας

1. Πότε και γιατί υποβάλλονται οι ενδικοφανείς προσφυγές;

Οι ενδικοφανείς προσφυγές υποβάλλονται για την επανεξέταση των πράξεων της φορολογικής διοίκησης στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας.

Στόχος είναι η επίλυση των φορολογικών διαφορών σε σύντομες προθεσμίες, ώστε να επιτυγχάνεται η συντομότερη είσπραξη δημοσίων εσόδων και η αποσυμφόρηση των διοικητικών δικαστηρίων από υποθέσεις που μπορούν να επιλυθούν σε επίπεδο φορολογικής διοίκησης.

2. Ποια υπηρεσία είναι αρμόδια για την εξέταση των ενδικοφανών προσφυγών;

Η ενδικοφανής προσφυγή ασκείται ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

- *Σημειώνεται ότι με την αριθ. Δ6Α 1198069 ΕΞ 2013/30-12-2013 (Φ.Ε.Κ. 3367 Β΄/31-12-2013) Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων η Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών (ειδική αποκεντρωμένη υπηρεσία, επιπέδου Διεύθυνσης, υπαγόμενη απευθείας στον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων) μετονομάστηκε σε Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών.*

Η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών ασκεί, μεταξύ άλλων που της ανατέθηκαν μεταβατικώς και περιστασιακά, και εκτός της κύριας αρμοδιότητάς της, που είναι η επανεξέταση των πράξεων της φορολογικής διοίκησης στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας, κατόπιν υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής, υποχρεωτικά προ της άσκησης δικαστικής προσφυγής, τις κατωτέρω αρμοδιότητες:

α) Την εξέταση αιτημάτων αναστολής της καταβολής του 50% του αμφισβητούμενου ποσού της προσβαλλόμενης με την ενδικοφανή προσφυγή πράξης.

β) Την επανεξέταση, στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας κατόπιν υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής, των αποφάσεων της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.2523/1997, για τη μερική άρση των μέτρων διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου, συνεπεία των οποίων αναβιώνει η επιβολή αυτών σε χρόνο μεταγενέστερο της έναρξης ισχύος του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, εφόσον δεν έχει ασκηθεί προσφυγή ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων κατά αυτών και με την προϋπόθεση ότι το αίτημα επανεξέτασης υποβάλλεται εντός ανατρεπτικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την αναβίωση των μέτρων.

γ) Την επανεξέταση υποθέσεων, σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 66 του Κ.Φ.Δ., που αναπέμπονται στη Φορολογική Διοίκηση με απόφαση διοικητικού δικαστηρίου για να τηρηθεί η διαδικασία διοικητικής επίλυσης της διαφοράς. Ειδικότερα, σε περίπτωση έκδοσης απόφασης διοικητικού δικαστηρίου με την οποία κηρύσσεται απαράδεκτη η συζήτηση ενδίκου βοηθήματος ή μέσου και αναπέμπεται η υπόθεση στη Φορολογική Διοίκηση για

να τηρηθεί η διαδικασία διοικητικής επίλυσης της διαφοράς (και επειδή η διαδικασία αυτή καταργήθηκε για πράξεις που εκδίδονται από 1.8.2013 και εφεξής), η υπόθεση εξετάζεται από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 63 του Κ.Φ.Δ., εκτός εάν ο φορολογούμενος αποδεχθεί την προσβαλλόμενη πράξη εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της δικαστικής απόφασης ή σχετικής πρόσκλησης της Φορολογικής Διοίκησης. Στις περιπτώσεις αυτές οι υποθέσεις διαβιβάζονται οίκοθεν από τη φορολογική αρχή στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών, χωρίς την τήρηση της διαδικασίας που ορίζεται στις ΠΟΛ 1002/31.12.2013 και 1069/4.3.2014 (δηλαδή χωρίς να ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή από τον φορολογούμενο) και στη συνέχεια ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται στην περ. 95 του άρθρου 1 της υπ' αριθ. Δ6Α 1036682 ΕΞ 2014/25.2.2014 Απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ 478Β'/26-2-2014) «*Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων και εξουσιοδότηση υπογραφής "Με Εντολή Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων" σε όργανα της Φορολογικής Διοίκησης*», όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. Δ6Α 1054391 ΕΞ 2014/1.4.2014 (ΦΕΚ 796 Β'/01-04-2014) όμοια Απόφαση.

3. Ποιες είναι οι διατάξεις που ισχύουν για την εξέταση των ενδικοφανών προσφυγών;

Για πράξεις που εκδίδονται από 1^η Ιανουαρίου 2014 εφαρμόζεται το άρθρο 63 του Κ.Φ.Δ., όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του άρθρου 49 του ν. 4223/2013 και της υποπαρ. Δ.2 περ.14 άρθρου πρώτου ν. 4254/2014, καθώς και οι ΠΟΛ: 1002/31.12.2013 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων και 1069/4.3.2014 Εγκύκλιος της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων.

- Σημειώνεται ότι ενδικοφανείς προσφυγές που ασκούνται για πράξεις που εκδόθηκαν μέχρι 31/12/2013, εξετάζονται από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 70Β' του ν.2238/1994 και τα οριζόμενα στα άρθρα 1 έως 5 της ΠΟΛ. 1209/6.9.2013.
- Κυριότερες αλλαγές σε σχέση με τα οριζόμενα στο άρθρο 70Β' του ν.2238/1994 είναι:
 - α) η δυνατότητα υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής και σε περίπτωση σιωπηρής άρνησης της Φορολογικής Διοίκησης,
 - β) η πρόβλεψη ότι με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής αναστέλλεται η καταβολή ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης (που είναι βεβαιωμένο πλέον στο σύνολό του), υπό την προϋπόθεση ότι έχει καταβληθεί το υπόλοιπο πενήντα τοις εκατό (50%), εκτός αν υποβληθεί γι' αυτό και γίνει αποδεκτό αίτημα αναστολής. (βλ. σχετικό Κεφάλαιο Β' στο παρόν Εγχειρίδιο).
 - γ) υπαγωγή στην ειδική διοικητική διαδικασία και των διασφαλιστικών μέτρων κατ' άρθρο 46 Κ.Φ.Δ. (ν.4174/2013) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- Επίσης, ενδικοφανείς προσφυγές που ασκούνται κατά των πράξεων της φορολογικής διοίκησης, με τις οποίες εφαρμόζονται μέτρα διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 5 και 6 του άρθρου 46 του ν. 4174/2013, όπως ισχύουν, καθώς και αιτήματα αναστολής εκτέλεσης των πράξεων αυτών, εξετάζονται από την Δ.Ε.Δ. σύμφωνα και με τις διατάξεις του άρθρου 5 της ΠΟΛ 1282/31.12.2013 (ΦΕΚ 54Β/16.1.2014) Απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΠΟΛ:

- ΠΟΛ 1002/31.12.2013: «Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (Ειδική Διοικητική Διαδικασία – Ενδικοφανής προσφυγή), όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει από 1/1/2014 και καθορισμός λεπτομερειών για τη λειτουργία της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (πρώην Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, την εφαρμοστέα διαδικασία και τον τρόπο έκδοσης των αποφάσεων αυτής».
- ΠΟΛ 1069/4.3.2014: «Παροχή οδηγιών για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α΄ 170/26.07.2013) «Ειδική Διοικητική Διαδικασία – Ενδικοφανής προσφυγή», όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 49 του ν. 4223/2013 (ΦΕΚ Α΄ 287/31.12.2013) για την διαδικασία υποβολής και εξέτασης ενδικοφανών προσφυγών από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών».
- ΠΟΛ 1282/31.12.2013 «Προληπτικά ή διασφαλιστικά του δημοσίου συμφέροντος μέτρα άμεσου και επείγοντος χαρακτήρα σε περίπτωση φοροδιαφυγής, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 46 του ν.4174/2013, εξειδίκευση των προσώπων σε βάρος των οποίων αυτά επιβάλλονται, καθορισμός των περιπτώσεων ολικής ή μερικής άρσης των μέτρων και μη εφαρμογής αυτών, προσδιορισμός χρόνου διατήρησής τους και άλλων ειδικότερων θεμάτων».
- ΠΟΛ 1066/27.2.2014: «Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου 50 του ν. 4238/2014 αναφορικά με την εξέταση από την Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης (Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών) υποθέσεων που είχαν εισαχθεί ενώπιον της Επιτροπής Διοικητικής Επίλυσης Διαφορών (Ε.Δ.Ε.Φ.Δ.) του άρθρου 70Α του ν.2238/1994 και οδηγίες για την εφαρμογή τους».
- ΠΟΛ 1142/15.5.2014: «Κοινοποίηση των διατάξεων της περ. γ΄ του άρθρου 50 του ν.4238/2014 όπως αυτές προστέθηκαν με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 184 του ν. 4261/2014 αναφορικά με την εξέταση από την Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης υποθέσεων που είχαν εισαχθεί ενώπιον της Επιτροπής Διοικητικής Επίλυσης Διαφορών (Ε.Δ.Ε.Φ.Δ.) του άρθρου 70Α του ν.2238/1994 με αίτημα διοικητικού συμβιβασμού και δεν εξετάστηκαν».
- ΠΟΛ 1086/26.3.2014: «Κοινοποίηση της με αριθμό 32/2014 Γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους αναφορικά με την δυνατότητα άσκησης ενδικοφανούς ή δικαστικής προσφυγής μετά την υπαγωγή στις διατάξεις των άρθρων 55 και 66 παρ.4 του Ν. 4174/2013 (ΦΕΚ 170Α /26-7-2013)».

4. Σε ποιες περιπτώσεις και πώς μπορώ να υποβάλω ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών;

Ο υπόχρεος, εφόσον αμφισβητεί πράξεις, ρητές ή σιωπηρές, που εκδίδονται ή συντελούνται από 1/1/2014 και εφεξής σε βάρος του από τη Φορολογική Αρχή και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (άρθρο 2 του Ν. 4174/2013) οφείλει, **πριν από την προσφυγή του στη Διοικητική Δικαιοσύνη**, να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων με αίτημα επανεξέτασης στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας. Η ενδικοφανής προσφυγή κατατίθεται στην αρμόδια φορολογική αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη.

Σημειώνεται ότι για την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών δεν απαιτείται παράβολο.

4.1. Μπορώ να υποβάλω άλλου είδους διοικητική προσφυγή κατά των πράξεων που προσβάλλονται με την ενδικοφανή προσφυγή;

Όχι. Η άσκηση οποιασδήποτε άλλης διοικητικής προσφυγής κατά των υποκειμένων στην ενδικοφανή προσφυγή πράξεων των φορολογικών αρχών είναι απαράδεκτη.

4.2. Μπορώ να ασκήσω προσφυγή απευθείας στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια κατά των πράξεων που υπόκεινται σε ενδικοφανή προσφυγή;

Όχι. Η άσκηση προσφυγής απευθείας στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια κατά των υποκειμένων στην ενδικοφανή προσφυγή πράξεων των φορολογικών αρχών είναι απαράδεκτη.

4.3. Μέσα σε ποια προθεσμία μπορώ να ασκήσω ενδικοφανή προσφυγή;

Η ενδικοφανής προσφυγή ασκείται κατά πράξεων των φορολογικών αρχών, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών που αρχίζει από την κοινοποίηση της πράξεως ή τη συντέλεση της παράλειψης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5 του Κ.Φ.Δ. ή αντίστοιχα του άρθρου 63 του Κ.Δ.Δ/μιας.

4.4. Σε ποια υπηρεσία θα καταθέσω την ενδικοφανή προσφυγή;

Η ενδικοφανής προσφυγή κατατίθεται στην αρμόδια φορολογική αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη.

- Σε περιπτώσεις **κατάργησης** ή αναστολής λειτουργίας, κατά περίπτωση, της φορολογικής αρχής ή **τμήματος** ή γραφείου αυτής, που εξέδωσε την πράξη, η ενδικοφανής προσφυγή υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. υποδοχής, η οποία την διαβιβάζει στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών (δηλαδή σε περίπτωση κατάργησης ή αναστολής λειτουργίας Τμήματος Ελέγχου ή Δικαστικού, η ενδικοφανής προσφυγή υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. υποδοχής, μόνο εφόσον η πράξη εκδόθηκε μετά από έλεγχο).

4.5. Ποιος μπορεί να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή;

Η ενδικοφανής προσφυγή υποβάλλεται από τον υπόχρεο και εν γένει από κάθε πρόσωπο του άρθρου 64 παρ. 1 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, καθώς και από όλα τα ευθυνόμενα φυσικά πρόσωπα για την καταβολή του φόρου εκ μέρους του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.5 του άρθρου 50 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν.4174/2013).

Ειδικότερα, η ενδικοφανής προσφυγή ασκείται:

- για σχολάζουσα κληρονομιά από τον κηδεμόνα,
- για επιδικία από τον προσωρινό διαχειριστή,
- για μεσεγγύηση από το μεσεγγυούχο,
- για πτωχεύσαντα από το σύνδικο,
- για ανήλικο από τον ασκούντα τη γονική μέριμνα ή τον επίτροπο και επί πλειόνων από τον έναν από αυτούς,
- για πρόσωπο που τελεί σε δικαστική συμπαράσταση από το δικαστικό συμπαραστάτη,
- για θανόντα φορολογούμενο από τους κληρονόμους του,
- οι εκκαθαριστές για νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες σε εκκαθάριση,
- τα πρόσωπα που είναι πρόεδροι, διευθυντές, διαχειριστές, διευθύνοντες σύμβουλοι, εντεταλμένοι στη διοίκηση και εκκαθαριστές των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων κατά το χρόνο της διάλυσης ή συγχώνευσής τους, καθώς και οι κατά τον χρόνο διάλυσης αυτών μέτοχοι ή εταίροι κεφαλαιουχικών εταιρειών, με ποσοστό συμμετοχής τουλάχιστον δέκα τοις εκατό.

Για τις όλες τις ως άνω περιπτώσεις, υποχρεωτικώς με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής συνυποβάλλονται και τα νομιμοποιητικά έγγραφα από τα οποία προκύπτουν οι παραπάνω ιδιότητες.

4.6. Ποιός μπορεί να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή κατά της πράξης διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου;

Η ενδικοφανής προσφυγή κατά της πράξης διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου δύναται να υποβληθεί από τον παραβάτη σε βάρος του οποίου επιβάλλονται τα μέτρα διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου της παραγράφου 5 του άρθρου 46 του ν. 4174/2013, όπως ισχύει, καθώς και από τα πρόσωπα σε βάρος των οποίων επιβλήθηκαν σωρευτικά τα ανωτέρω μέτρα σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.6 του άρθρου 46 του ν.4174/2013, όπως ισχύει, καθώς και του άρθρου 2 της ΠΟΛ.1282/31.12.2013.

B. Αίτημα αναστολής του καταβλητέου ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης

1. Με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής αναστέλλεται η καταβολή του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης;

Με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής αναστέλλεται η καταβολή ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης, υπό την προϋπόθεση ότι έχει ήδη καταβληθεί το υπόλοιπο ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%), εκτός αν υποβληθεί γι' αυτό και γίνει αποδεκτό αίτημα αναστολής.

Η αναστολή δεν ισχύει επί του άμεσου προσδιορισμού του φόρου, καθώς και επί πράξης διοικητικού προσδιορισμού του φόρου, που εκδίδεται με βάση στοιχεία που έχουν παρασχεθεί από τον φορολογούμενο σε φορολογική του δήλωση.

2. Με ποιο τρόπο μπορώ να υποβάλω αίτημα αναστολής του καταβλητέου ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης;

Ο υπόχρεος έχει δικαίωμα να υποβάλει, ταυτόχρονα με την ενδικοφανή προσφυγή και αίτημα αναστολής του καταβλητέου ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης.

Το αίτημα αναστολής είτε συμπεριλαμβάνεται στο έγγραφο της ενδικοφανούς προσφυγής είτε υποβάλλεται αυτοτελώς με ιδιαίτερο έγγραφο που κατατίθεται την ίδια ημέρα με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής.

Βλ. Υπόδειγμα Αίτησης Αναστολής

3. Ποια στοιχεία πρέπει να συνυποβάλω με την αίτηση αναστολής;

Με την αίτηση αναστολής υποβάλλονται στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών και τα αποδεικτικά στοιχεία με τα οποία τεκμηριώνονται οι ισχυρισμοί του αιτούντος και απαραιτήτως υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 ν. 1599/1986 στην οποία ο αιτών δηλώνει: α) τα παγκόσμια έσοδα ή εισοδήματά του από κάθε πηγή κατά το προηγούμενο και κατά το τρέχον έτος και β) την περιουσιακή του κατάσταση στην Ελλάδα και οπουδήποτε στην αλλοδαπή κατά το χρόνο κατάθεσης της αίτησης αναστολής.

Αν ο αιτών είναι φυσικό πρόσωπο, δηλώνονται επιπλέον και τα παγκόσμια έσοδα ή εισοδήματα από κάθε πηγή κατά το προηγούμενο και κατά το τρέχον έτος, καθώς και η περιουσιακή κατάσταση οπουδήποτε στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή του ή της συζύγου και των ανηλίκων τέκνων αυτού κατά το χρόνο κατάθεσης της αίτησης αναστολής.

Αν ο αιτών είναι νομικό πρόσωπο ή οποιασδήποτε μορφής νομική οντότητα, δηλώνονται επιπλέον και τα παγκόσμια έσοδα ή εισοδήματα από κάθε πηγή κατά το προηγούμενο και κατά το τρέχον έτος, καθώς και η περιουσιακή κατάσταση οπουδήποτε στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή, κατά το χρόνο κατάθεσης της αίτησης αναστολής, των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχει ο αιτών, καθώς και των φυσικών προσώπων που σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις ευθύνονται ατομικά για τις φορολογικές υποχρεώσεις του αιτούντος.

Η περιουσιακή κατάσταση περιλαμβάνει ιδίως τα εμπράγματα και ενοχικά δικαιώματα σε ακίνητα, τις καταθέσεις οπουδήποτε είδους και τα συναφή τραπεζικά προϊόντα, τις επενδύσεις σε κινητές αξίες, τα μηχανοκίνητα ιδιωτικά μέσα μεταφοράς, τα δάνεια και τις δωρεές, τις μετοχές, τα μερίδια, τα δικαιώματα ψήφου ή συμμετοχής σε κεφάλαιο σε οποιασδήποτε μορφής νομική οντότητα, όπως ορίζεται στην παράγραφο 3 του Κ.Φ.Δ. (Ν. 4174/2013) και τα εμπράγματα και ενοχικά δικαιώματα σε κινητά αξίας άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. **(Τα ανωτέρω πρέπει να δηλώνονται έστω και αρνητικά, δηλαδή ότι δεν υπάρχουν).**

Μαζί με την περιουσιακή κατάσταση δηλώνεται από τον αιτούντα και η εκτιμώμενη αγοραία αξία των περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται σε αυτήν. Για τα ακίνητα δηλώνεται και η αντικειμενική αξία αυτών.

Αν ο αιτών τηρεί λογιστικά βιβλία του Κ.Φ.Α.Σ. κατά τη διπλογραφική μέθοδο, με την αίτηση αναστολής συνυποβάλλονται ο τελευταίος ισολογισμός και το τελευταίο αναλυτικό ισοζύγιο γενικής λογιστικής του τρέχοντος έτους.

- ❖ **Αίτηση αναστολής για την οποία δεν προσκομίζονται τα προαναφερθέντα στοιχεία απορρίπτεται.**

Για το λόγο αυτό πρέπει ο αιτών να επιδεικνύει ιδιαίτερη επιμέλεια και σε κάθε περίπτωση να υποβάλει: α) την υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 ν. 1599/1986 για τα εισοδήματα και την περιουσιακή του κατάσταση με το περιεχόμενο που αναφέρεται ανωτέρω, β) εφόσον τηρεί λογιστικά βιβλία του Κ.Φ.Α.Σ. κατά τη διπλογραφική μέθοδο, να υποβάλει και τον τελευταίο ισολογισμό και το τελευταίο αναλυτικό ισοζύγιο γενικής λογιστικής του τρέχοντος έτους, καθώς και γ) να προσκομίζει κάθε άλλο αποδεικτικό στοιχείο που κρίνει αναγκαίο για την απόδειξη της ανεπανόρθωτης βλάβης που δικαιολογεί τη χορήγηση αναστολής.

4. Με την υποβολή του αιτήματος αναστολής αναστέλλεται η υποχρέωση καταβολής του αμφισβητούμενου ποσού;

Με την υποβολή της αιτήσεως αναστολής και μέχρι την έκδοση απόφασης επ' αυτής άλλως μέχρι την άπρακτη πάροδο του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος για την έκδοσή της, δεν λαμβάνονται μέτρα αναγκαστικής είσπραξης από τη φορολογική αρχή.

5. Άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής και αναστολή καταβολής του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης- Παράδειγμα:

5.1. Περίπτωση 1 (Ενδικοφανής προσφυγή χωρίς αίτημα αναστολής):

Κατά της .../...-...-2014 Απόφασης Επιβολής Προστίμου Κ.Β.Σ., ποσού 100.000 ευρώ υποβάλλεται εμπρόθεσμα ενδικοφανής προσφυγή χωρίς αίτημα αναστολής. Στην περίπτωση αυτή, είναι καταβλητέο άμεσα το ποσοστό 50% του αμφισβητούμενου ποσού, δηλ. 50.000 ευρώ και, εφόσον αυτό καταβληθεί, αναστέλλεται η υποχρέωση καταβολής του υπολοίπου 50 % (αν όμως δεν γίνει η απαιτούμενη καταβολή, είναι απαιτητό το 100% σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και δεν αποκλείεται η λήψη μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης από τη φορολογική αρχή).

5.2. Περίπτωση 2 (Ενδικοφανής προσφυγή με αίτημα αναστολής):

Κατά της .../...-...-2014 Απόφασης Επιβολής Προστίμου Κ.Β.Σ., ποσού 100.000 ευρώ υποβάλλεται εμπρόθεσμα ενδικοφανής προσφυγή και ταυτόχρονα υποβάλλεται αίτημα αναστολής του καταβλητέου ποσοστού 50% του αμφισβητούμενου ποσού. Στην περίπτωση αυτή, με την υποβολή της αιτήσεως αναστολής και μέχρι την έκδοση απόφασης επ' αυτής ή την άπρακτη πάροδο του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος για την έκδοσή της, δεν λαμβάνονται μέτρα αναγκαστικής είσπραξης για το σύνολο του αμφισβητούμενου ποσού (100.000 ευρώ).

Αν το αίτημα αναστολής γίνει δεκτό, αναστέλλεται η καταβολή του συνόλου του αμφισβητούμενου ποσού (100.000 ευρώ) μέχρι την έκδοση της απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής ή την άπρακτη πάροδο του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος για την έκδοσή της.

6. Σε ποιες περιπτώσεις μπορεί να γίνει δεκτό το αίτημα αναστολής;

Η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών δύναται να αναστείλει την πληρωμή του καταβλητέου ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης, μόνο στην περίπτωση κατά την οποία κρίνεται ότι αυτό θα είχε ως συνέπεια ανεπανόρθωτη βλάβη για τον υπόχρεο.

7. Σε πόσες ημέρες εκδίδεται απόφαση επί του αιτήματος αναστολής;

Η απόφαση επί της αιτήσεως αναστολής καταβολής εκδίδεται εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της ενδικοφανούς προσφυγής.

Εάν δεν εκδοθεί απόφαση εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης στη φορολογική αρχή, η αίτηση αναστολής θεωρείται ότι έχει απορριφθεί.

8. Μέχρι πότε ισχύει η αναστολή της πληρωμής του καταβλητέου ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης που χορηγείται από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών;

Η αναστολή ισχύει μέχρι την έκδοση της απόφασής επί της ενδικοφανούς προσφυγής, άλλως μέχρι την άπρακτη πάροδο του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος για την έκδοσή της.

9. Σε περίπτωση άσκησης δικαστικής προσφυγής κατά της απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών ή της σιωπηρής απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής αναστέλλεται η υποχρέωση καταβολής του αμφισβητούμενου ποσού;

Για την αναστολή λόγω άσκησης προσφυγής ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων ισχύουν ανάλογα οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 63 Κ.Φ.Δ., δηλαδή με την άσκηση της προσφυγής αναστέλλεται η καταβολή ποσοστού 50% του αμφισβητούμενου ποσού, υπό την προϋπόθεση ότι έχει καταβληθεί το υπόλοιπο 50%.

Η αναστολή δεν ισχύει επί του άμεσου προσδιορισμού του φόρου, καθώς και επί πράξης διοικητικού προσδιορισμού του φόρου, που εκδίδεται με βάση στοιχεία που έχουν παρασχεθεί από τον φορολογούμενο σε φορολογική του δήλωση.

10. Η αναστολή της πληρωμής απαλλάσσει από την υποχρέωση καταβολής των τόκων λόγω εκπρόθεσμης καταβολής του φόρου;

Τυχόν αναστολή της πληρωμής **δεν απαλλάσσει** τον υπόχρεο από την υποχρέωση καταβολής των τόκων λόγω εκπρόθεσμης καταβολής του φόρου.

11. Μπορεί να υποβληθεί ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών αίτημα αναστολής εφαρμογής των μέτρων διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου;

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5 της αριθ. ΠΟΛ 1282/2013 Απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, ταυτόχρονα με την ενδικοφανή προσφυγή μπορεί να υποβληθεί και αίτημα αναστολής εφαρμογής των μέτρων.

Η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών δύναται να αναστείλει εν όλω ή εν μέρει την εφαρμογή των μέτρων, μέχρι την κοινοποίηση της απόφασής της, μόνο στην περίπτωση κατά την οποία η εφαρμογή τους θα είχε ως συνέπεια ανεπανόρθωτη βλάβη για τον αιτούντα.

Σημειώνεται ότι η προθεσμία για την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής και η άσκησή της δεν αναστέλλουν την εφαρμογή των μέτρων.

Γ. Περιεχόμενο Ενδικοφανούς Προσφυγής - Συνυποβαλλόμενα στοιχεία

1. Ποιο είναι το περιεχόμενο της ενδικοφανούς προσφυγής;

Η ενδικοφανής προσφυγή πρέπει να αναφέρει:

- τα ακριβή στοιχεία του υπόχρεου,
- την προσβαλλόμενη πράξη,
- τους λόγους, τους ισχυρισμούς και τα έγγραφα στα οποία ο υπόχρεος βασίζει το αίτημά του,
- τη διεύθυνση στην οποία θα συντελούνται οι κοινοποιήσεις των αποφάσεων, των πράξεων και των λοιπών εγγράφων της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών, την διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τα εν γένει στοιχεία επικοινωνίας του υπόχρεου.

Σε κάθε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων επικοινωνίας που επήλθε μετά την υποβολή του αιτήματος της ενδικοφανούς προσφυγής, ο υπόχρεος οφείλει να γνωστοποιεί εγγράφως αυτά στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών, **διαφορετικά οι κοινοποιήσεις γίνονται νομίμως βάσει των αρχικά δηλωθέντων στοιχείων.**

Υπόχρεο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που δεν έχει την κατοικία ή την έδρα του στην Περιφέρεια Αττικής, δύναται, εφόσον επιθυμεί, με το έγγραφο της ενδικοφανούς προσφυγής, να διορίζει ως αντίκλητο, πρόσωπο που έχει την κατοικία ή τον χώρο της εργασίας του εντός αυτής και να αναφέρει τα πλήρη στοιχεία επικοινωνίας με αυτόν (όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, επάγγελμα, διεύθυνση επικοινωνίας, τηλέφωνο, τηλεομοιοτυπία, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο).

Βλ. Υπόδειγμα Ενδικοφανούς Προσφυγής

2. Ποια στοιχεία πρέπει να συνυποβάλω με την ενδικοφανή προσφυγή;

Ο υπόχρεος ταυτόχρονα με την υποβολή της ενδικοφανούς προσφυγής, συνυποβάλλει στην αρμόδια φορολογική αρχή:

α. Τα έγγραφα στα οποία βασίζει το αίτημά του.

β. Ηλεκτρονικό φάκελο (σε οπτικό δίσκο – CD ή USB κλπ.), στον οποίο περιλαμβάνονται σε μαγνητική μορφή και σε οποιαδήποτε αναγνώσιμη μορφή αρχείου:

αα) η υποβληθείσα ενδικοφανής προσφυγή,

ββ) η αίτηση αναστολής σε περίπτωση αυτοτελούς υποβολής,

γγ) τα έγγραφα και δικαιολογητικά που επικαλείται (σε ηλεκτρονικά αρχεία).

- Διευκρινίζεται ότι δεν απαιτείται να συμπεριλαμβάνεται η έκθεση ελέγχου και η προσβαλλόμενη πράξη, τις οποίες θα αποστείλει η αρμόδια φορολογική αρχή.

γ. Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 ν. 1599/1986, με την οποία δηλώνεται το ακριβές του περιεχομένου των στοιχείων του ηλεκτρονικού φακέλου.

3. Σε ποιες περιπτώσεις θα κληθώ να εκφράσω τις απόψεις μου εγγράφως ή προφορικώς ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών για τους λόγους που προβάλλονται με την ενδικοφανή προσφυγή;

Η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών, εάν το κρίνει απαραίτητο, δύναται εντός της οριζόμενης προθεσμίας για την έκδοση της απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής, να καλεί τον υπόχρεο εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών, προκειμένου αυτός να εκφράσει τις απόψεις του εγγράφως ως προς τα σχετικά ζητήματα και τους προβαλλόμενους με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής λόγους και ισχυρισμούς.

Στις περιπτώσεις που με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής προσκομισθούν στην Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών νέα στοιχεία ή γίνει επίκληση νέων πραγματικών περιστατικών, ο υπόχρεος καλείται σε ακρόαση, προκειμένου να εκφράσει εγγράφως τις απόψεις του, αναπτύσσοντας τους προβαλλόμενους με την ενδικοφανή προσφυγή λόγους και τα τυχόν συνυποβαλλόμενα σε αυτήν νέα στοιχεία ή τα επικαλούμενα με το αίτημά του νέα πραγματικά περιστατικά σύμφωνα με τα παραπάνω οριζόμενα. Ως νέα στοιχεία ορίζονται αυτά τα οποία δεν είχε στη διάθεσή της η φορολογική αρχή και δεν ήταν δυνατόν να τα λάβει υπ' όψιν της κατά το χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης πράξης. Προκειμένου να τύχουν εφαρμογής τα ανωτέρω αναφερόμενα, η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών κρίνει εάν πρόκειται για νέα στοιχεία ή όχι ή για νέα πραγματικά περιστατικά, συνεκτιμώντας τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης που έχει διαβιβασθεί από την αρμόδια φορολογική αρχή και κάθε άλλο πρόσφορο στοιχείο.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον κατά την κρίση της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών συντρέχει λόγος, η διενεργούμενη ακρόαση διεξάγεται και προφορικώς σε καθορισμένη ώρα και ημερομηνία εντός της Υπηρεσίας, ώστε ο υπόχρεος να αναπτύξει λεπτομερέστερα τους διαλαμβανόμενους στο έγγραφο της ακρόασης του ισχυρισμούς και τα τυχόν συνυποβαλλόμενα με την ενδικοφανή προσφυγή νέα στοιχεία ή τα επικαλούμενα με το αίτημά του νέα πραγματικά περιστατικά. Ο υπόχρεος παρίσταται αυτοπροσώπως ή με εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο με βάση ειδικό πληρεξούσιο έγγραφο με θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής από την κατά νόμο αρμόδια αρχή.

Σε κάθε άλλη περίπτωση, ο αιτών αναμένει την κοινοποίηση της απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής ή την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας προς έκδοση της απόφασης και δεν είναι αναγκαίο να επικοινωνεί με την Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών για παροχή πληροφοριών ή συμπληρωματικών στοιχείων σχετικά με την υπό εξέταση υπόθεση.

4. Σε ποια προθεσμία εκδίδεται απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής;

Η απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής εκδίδεται εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της ενδικοφανούς προσφυγής στην αρμόδια φορολογική αρχή.

Αν εντός της κατά τα ανωτέρω προβλεπόμενης προθεσμίας, δεν εκδοθεί απόφαση και δεν ενημερωθεί σχετικά ο υπόχρεος ή δεν επιδοθεί η απόφαση, τότε θεωρείται ότι η ενδικοφανής προσφυγή έχει απορριφθεί από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών και ο υπόχρεος έχει λάβει γνώση αυτής της απόρριψης κατά την εκπνοή της ανωτέρω προθεσμίας.

Δ. Άσκηση προσφυγής ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων

1. Μπορώ να προσφύγω στα Διοικητικά Δικαστήρια κατά της απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών;

Κατά της απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών ή της σιωπηρής απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής λόγω παρόδου της προθεσμίας προς έκδοση της απόφασης, ο υπόχρεος δύναται να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Προσφυγή στα διοικητικά δικαστήρια απευθείας κατά οποιασδήποτε πράξης που εξέδωσε η Φορολογική Διοίκηση είναι απαράδεκτη.

2. Ποια είναι η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων κατά της απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών; Έχω υποχρέωση να ενημερώσω την Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών για την άσκηση προσφυγής στα Διοικητικά Δικαστήρια;

- Η προσφυγή κατατίθεται από τον υπόχρεο στη γραμματεία της έδρας του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται, εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης της **Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών** ή της σιωπηρής απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής λόγω παρόδου της προθεσμίας προς έκδοση της απόφασης (εφόσον η απόφαση αποστέλλεται με συστημένη επιστολή, θεωρείται ότι έχει νομίμως κοινοποιηθεί μετά την παρέλευση δεκαπέντε ημερών από την ημέρα αποστολής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 5 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας).
- Με επιμέλεια του υπόχρεου και επί ποινή απαραδέκτου άσκησης της προσφυγής, απαιτείται η επίδοση επικυρωμένου αντιγράφου του δικογράφου της προσφυγής στη **Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών**, με δικαστικό επιμελητή όπως προβλέπεται από το άρθρο 48 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας για την άσκηση της προσφυγής.

3. Έχει υποχρέωση η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών για υπολογισμό του παραβόλου για την άσκηση της προσφυγής κατά απόφασής της ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου;

Όχι. Σύμφωνα με την ΠΟΛ 1192/8-9-2011, προκειμένου να υπολογισθεί και να καταβληθεί το προβλεπόμενο κατά περίπτωση ποσό παραβόλου με βάση το ποσό του αντικειμένου της διαφοράς (2% όπως ορίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 277 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας) που προσδιορίσθηκε με την απόφαση της **Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών**, ο υπόχρεος, κατά την κατάθεση της προσφυγής, απευθύνεται με σχετική αίτησή του, στη φορολογική αρχή που εξέδωσε την αμφισβητούμενη πράξη, η οποία του χορηγεί ειδικό σημείωμα.